

Załącznik do Uchwały Nr 159 / XVII / 2019
Komitetu Monitorującego Regionalny Program
Operacyjny Województwa Podkarpackiego
na lata 2014-2020 z dnia 17 czerwca 2019 r.

Sprawozdanie roczne z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 za rok 2018

Spis treści

1.	IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA	- 7 -
2.	PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 8 -
3.	WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 11 -
3.1	<i>Przeгляд wdrażania</i>	- 11 -
3.2	<i>Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)</i>	- 22 -
3.3	<i>Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)</i>	- 22 -
3.4	<i>Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)</i>	- 22 -
4.	PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 23 -
5.	INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)	- 27 -
6.	KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 28 -
a)	<i>Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania</i>	- 28 -
b)	<i>Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych</i>	- 30 -
7.	STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 32 -
8.	SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 32 -
9.	DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO	- 32 -
10.	POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013) ...	- 32 -
10.1	<i>Duże projekty</i>	- 32 -
10.2	<i>Wspólne plany działania</i>	- 32 -
11.	OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 34 -
11.1	<i>Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)</i>	- 34 -
	<i>Oś priorytetowa I</i>	- 34 -
	<i>Oś priorytetowa II</i>	- 38 -
	<i>Oś priorytetowa III</i>	- 40 -
	<i>Oś priorytetowa IV</i>	- 43 -
	<i>Oś priorytetowa V</i>	- 46 -
	<i>Oś priorytetowa VI</i>	- 49 -
	<i>Oś priorytetowa VII</i>	- 53 -

Oś priorytetowa VIII	- 57 -
Oś priorytetowa IX	- 60 -
Oś priorytetowa X	- 64 -
11.2 Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).	- 65 -
11.3 Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 67 -
11.4 Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 69 -
11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).	- 70 -
12 OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013	- 71 -
12.1 Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji	- 71 -
12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji	- 79 -
13 DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	- 81 -
14 DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).	- 82 -
14.1 Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.....	- 82 -
14.2 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich	- 84 -
14.3 Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych	- 86 -
14.4 W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalną i strategię morską .	- 86 -
14.5 W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych.....	- 88 -
14.6 Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.....	- 88 -
15 INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU (art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).	- 91 -

16	INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU.....	- 92 -
17	KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	- 98 -
18	INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013.	- 100 -
	Lista tabel:.....	- 101 -
	Lista załączników:.....	- 102 -

TABLE OF CONTENTS

1. IDENTIFICATION / INTRODUCTION	- 7 -
2. OVERVIEW OF THE IMPLEMENTATION OF THE OPERATIONAL PROGRAMME (art. 50 (2) and art. 111 (3A) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 8 -
3. IMPLEMENTATION OF THE PRIORITY AXIS (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 11 -
3.1 Overview of the Implementation.....	- 11 -
3.2 Common and programme specific indicators (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013.....	- 22 -
3.3 Information on the milestones and targets defined in the performance framework (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 22 -
3.4 The financial data (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 22 -
4. SYNTHESIS OF THE EVALUATIONS (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 23 -
5. INFORMATION ON THE IMPLEMENTATION OF THE INITIATIVE FOR EMPLOYMENT OF YOUNG PEOPLE, IF APPLICABLE (art. 19 (2 and 4) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 27 -
6. ISSUES AFFECTING THE PERFORMANCE OF THE PROGRAMME AND MEASURES TAKEN (art. 50 (2) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 28 -
a) Issues which affect the performance of the programme and the measures taken.....	- 28 -
b) An assessment of whether progress made towards targets is sufficient to ensure their fulfilment, indicating any remedial actions taken or planned, where appropriate.	- 30 -
7. CITIZEN'S SUMMARY (art. 50 (9) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 32 -
8. REPORT ON THE IMPLEMENTATION OF FINANCIAL INSTRUMENTS (art. 46 of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 32 -
9. ACTIONS TO COMPLY WITH THE EX-ANTE CONDITIONS (art. 50 (2 and 4) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 32 -
10. PROGRESS IN PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF MAJOR PROJECTS AND JOINT ACTION PLANS (art. 101 H) and art. 111 (3) of Regulation (EU) NO 1303/2013	- 32 -
11. ASSESSMENT OF THE IMPLEMENTATION OF THE OPERATIONAL PROGRAM (Article 50 (4) and Article 111 (4) of Regulation (EU) No 1303/2013)	- 34 -
12. OBLIGATORY INFORMATION AND ASSESSMENT ACCORDING TO ART. 111 UST. Article 4, first paragraph, A) and b) REGULATION (EU) No 1303/2013	- 71 -
13. ACTIONS TO COMPLY WITH THE EX-ANTE CONDITIONS (Article 50 (4) of Regulation (EU) No 1303/2013)	- 81 -
14. ADDITIONAL INFORMATION TO BE COMPLETED UNDER THE CONTENT AND OBJECTIVES OF THE OPERATIONAL PROGRAM (Article 111 (4), second subparagraph, points (a), (b), (c), (d), (g) and (h) of Regulation (EU) No 1303 / 2013)	- 82 -
15. FINANCIAL INFORMATION AT PRIORITY AND PROGRAMME LEVEL (Articles 21(2) and 22(7) of Regulation (EU) No 1303/2013)	- 91 -
16. SMART, SUSTAINABLE AND INCLUSIVE GROWTH	- 92 -
17. ISSUES AFFECTING THE PERFORMANCE OF THE PROGRAMME AND MEASURES TAKEN — PERFORMANCE FRAMEWORK (Article 50(2) of Regulation (EU) No 1303/2013)	- 98 -
18. INITIATIVE FOR THE EMPLOYMENT OF YOUTH Article 19(4) and (6) of Regulation (EU) No 1304/2013	- 100 -
List of tabs.....	- 101 -
List of annexes	- 102 -

CZĘŚĆ A

**Dane wymagane co roku
(Sprawozdanie podstawowe)
art. 50 ust. 2 rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady(UE) nr 1303/2013**

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

Numer programu (nr CCI)	CCI2014PL16M2OP009
Nazwa programu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
Wersja	4.1
Rok sprawozdawczy	2018
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	17 czerwca 2019 r.

---

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

Prezentowane w Sprawozdaniu dane liczbowe opierają się na raportach wygenerowanych z SL2014 według stanu na 31.12.2018 r., zgodnie z kursem EBC z dnia 28.12.2018 r. (1 EUR = 4,3028 PLN). Wartości liczbowe wyrażone jako % zostały wyliczone w stosunku do alokacji Programu uwzględniającej rezerwę wykonania.

System realizacji RPO WP

W roku 2018 zakończono proces renegocjacji RPO WP z KE. Zakres zmian wprowadzonych do Programu obejmował w szczególności:

- zmiany wynikające ze zmian Umowy Partnerstwa,
- typy projektów i typy beneficjentów,
- kierunkowe zasady wyboru projektów,
- realokacje środków (zmiany w kategoriach interwencji),
- zmiany wartości wskaźników,
- aktualizację zapisów w zakresie planowanego wykorzystania instrumentów finansowych i pomocy zwrotnej.

W 2018 r. odbyły się 3 posiedzenia KM, na których podjęto 40 uchwał, z czego 36 dotyczyło kryteriów wyboru projektów.

W grudniu 2018 r. dokonano aktualizacji dokumentu pn. *Analiza sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa podkarpackiego w obszarach oddziaływania EFS*, a zawarte w nim wnioski i rekomendacje w zakresie czterech głównych obszarów zainteresowania EFS, tj. demografia, rynek pracy, integracja społeczna, edukacja i wykształcenie, będą podstawą prac nad kryteriami wyboru projektów dla konkursów planowanych do ogłoszenia w 2019 r.

Analiza postępów realizacji

Do końca 2018 r. (narastająco):

- ogłoszono 183 nabory wniosków o wartości UE 1 943,85 mln EUR (91,94% alokacji), ogółem 1 979,73 mln EUR;
- złożono 4 862 WoD poprawne formalnie o wartości UE 2 452,70 mln EUR (116,01% alokacji), ogółem 3 640,57 mln EUR;
- zatwierdzono 2 577 WoD o wartości UE 1 515,68 mln EUR (71,69% alokacji), ogółem 2 158,73 mln EUR;
- podpisano 2 300 UoD o wartości UE 1 368,39 mln EUR (64,72% alokacji), ogółem 1 956,71 mln EUR;
- zatwierdzono 9 204 WoP o wartości UE 591,11 mln EUR (27,96% alokacji), ogółem 885,52 mln EUR;
- do KE przekazano 56 WoP o wartości UE 523,19 mln EUR (24,75% alokacji).

W okresie sprawozdawczym (2018 r.):

- ogłoszono 52 nabory wniosków o wartości UE 381,54 mln EUR (18,05% alokacji), ogółem 388,68 mln EUR;
- złożono 994 WoD poprawne formalnie o wartości UE 538,47 mln EUR (25,47% alokacji), ogółem 792,58 mln EUR;
- zatwierdzono 571 WoD o wartości UE 375,80 mln EUR (17,77% alokacji), ogółem 548,48 mln EUR;
- podpisano 543 UoD o wartości UE 320,55 mln EUR (15,16% alokacji), ogółem 471,00 mln EUR;
- zatwierdzono 5 476 WoP o wartości UE 416,85 mln EUR (19,72% alokacji), ogółem 625,11 mln EUR;
- do KE przekazano 23 WoP o wartości UE 365,38 mln EUR (17,28% alokacji).

Rozkład projektów – wkład UE udzielonego wsparcia:

- wg beneficjentów: JST (57,77%), przedsiębiorcy (25,21%), NGO (10,17%), organ władzy (3,87%), szkoły, uczelnie, jednostki naukowe (2,13%), inne (0,85%);
- wg obszarów: obszary miejskie duże i małe (60,72%), obszary wiejskie (36,27%), inne-pomoc techniczna (3,01%);
- główne rodzaje działalności gospodarczej: Transport i składowanie (19,44%), Inne niewyszczególnione usługi - głównie sekcje M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, S - pozostała działalność usługowa, P – edukacja (18,04%), Edukacja (11,29%).

Ocena stanu wdrażania

W początkowej fazie realizacji RPO WP, z uwagi na wysokie wymagania podyktowane odpowiednim jego wdrożeniem, odnotowano pewne opóźnienia (np. spełnienie warunkowości ex- ante, zaprogramowanie wsparcia dla IF).

Od początku realizacji RPO WP kontraktacja wyniosła 64,72% alokacji RPO WP (w roku 2018 – przyrost o 15,16 p.p.), natomiast poziom certyfikacji środków wyniósł 24,75% (w roku 2018 – przyrost o 17,28 p.p.), i tym samym osiągnął oczekiwany przez MliR poziom – wynoszący min. 24,2% alokacji. Realizacja celu wynikającego z zasady n+3 określonego na 2018 r. (291 mln EUR) została osiągnięta na poziomie 179,30%. W momencie przygotowywania sprawozdania cel n+3 na 2019 r. (505 mln EUR) został już w znacznym stopniu przekroczony.

Również w zakresie kontraktacji projektów pozakonkursowych (z wyłączeniem projektów realizowanych w ramach OP X – Pomoc Techniczna) odnotowano znaczne przyspieszenie w odniesieniu do lat poprzednich. Wkład UE w podpisanych UoD (141) wyniósł 398,70 mln EUR, zaś wkład UE w zatwierdzonych WoP osiągnął poziom 123,23 mln EUR.

W kolejnym okresie sprawozdawczym realizowane będą działania mające na celu przyspieszenie procesu kontraktacji, rozliczania wniosków i certyfikacji wydatków, w szczególności dla projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym.

Dotychczas działania podejmowane przez IZ nastawione były przede wszystkim na osiągnięcie ram wykonania i uzyskanie rezerwy wykonania. Kluczowy był 2018 r., w którym skoncentrowano się na rozliczaniu projektów i certyfikacji środków. Dokonano przy tym znaczącego postępu we wdrażaniu RPO WP, co pozwoliło na osiągnięcie celów pośrednich ram wykonania oraz oczekiwanego przez MliR

poziomu certyfikacji środków. Do końca 2018 r. dla poszczególnych osi priorytetowych RPO WP osiągnięte zostały wskaźniki objęte ramami wykonania.

Jednocześnie IZ skutecznie wdraża projekty, które pozwolą na osiągnięcie wartości docelowych dla pozostałych wskaźników przewidzianych w RPO WP. Sytuacje problemowe i ocena postępów na drodze do osiągnięcia celów RPO WP opisane zostały w części B sprawozdania.

Realizacja ZIT

Zgodnie z uchwałą ZWP nr 415/8680/18 z dnia 3 kwietnia 2018 r. na realizację instrumentu ZIT przeznaczono kwotę 83,75 mln EUR. Wartość podpisanych UoD wynosi 61,42% alokacji ZIT, zaś poziom wydatkowania środków w zatwierdzonych WoP to 11,82% alokacji ZIT.

Realizacja IF

W ramach RPO WP instrumenty finansowe są wdrażane w następujących osiach:

- ✓ OP I (EFRR) – wkład UE 52,86 mln EUR, PI 3c/ pddz. 1.4.2 – do końca 2018 r. podpisano 12 umów operacyjnych z pośrednikami finansowymi, zaś ostatecznym odbiorcom (MŚP) udzielono ponad 200 pożyczek;
- ✓ OP VII (EFS) – wkład UE 5,73 mln EUR, PI 8iii/ dz. 7.3 – do końca 2018 r. podpisano 1 umowę operacyjną z pośrednikiem finansowym, a ostatecznym odbiorcom udzielono 3 pożyczki.

Wsparcie realizowane jest przy udziale Menadżera Funduszu Funduszy (BGK), jak również wybieranych przez niego pośredników finansowych.

Dla wskaźników EFS, IZ przedstawia dane w odniesieniu do operacji zrealizowanych częściowo. Dla wskaźników EFRR dane przedstawione są w odniesieniu do operacji zakończonych.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przegląd wdrażania

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1 Przegląd wdrażania

Nr Id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
I	KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 460 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 623 413 859,42 EUR - 166,52% alokacji OP, ogółem 1 153 000 154,05 EUR; • 555 zatwierdzonych WoD, wkład UE 237 336 967,06 EUR - 63,40% alokacji OP, ogółem 398 342 589,74 EUR; • 504 UoD, wkład UE 224 678 660,42 EUR - 60,01% alokacji OP, ogółem 370 394 856,96 EUR; • 1 093 zatwierdzonych WoP, wkład UE 113 179 787,30 EUR - 30,23% alokacji OP, ogółem 207 730 138,27 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 124 001 458,33 EUR – 33,12% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 31 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 27 456 589,68 EUR - 7,33% alokacji OP, ogółem 45 680 802,31 EUR; • 17 zatwierdzonych WoD, wkład UE 20 266 110,49 EUR - 5,41% alokacji OP, ogółem 35 964 792,12 EUR; • 87 UoD, wkład UE 23 136 801,06 EUR - 6,18% alokacji OP, ogółem 35 095 592,54 EUR; • 784 zatwierdzonych WoP, wkład UE 71 708 184,34 EUR - 19,15% alokacji OP, ogółem 133 971 649,05 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 81 696 493,99 EUR – 21,82% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p>

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przegląd wdrażania

		<p><u>Postęp rzeczowy:</u></p> <p>Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <p>Znikome zainteresowanie beneficjentów wsparciem z zakresu infrastruktury B+R jednostek naukowych (PI 1a/ dz. 1.1).</p> <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP I opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Działania IZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogłoszono kolejny nabór w ramach (PI 1a/ dz. 1.1).
II	CYFROWE PODKARPACKIE	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 49 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 57 964 266,58 EUR - 71,53% alokacji OP, ogółem 69 117 637,50 EUR; • 47 zatwierdzonych WoD, wkład UE 57 551 202,81 EUR - 71,02% alokacji OP, ogółem 68 519 183,79 EUR; • 45 UoD, wkład UE 55 380 266,36 EUR - 68,34% alokacji OP, ogółem 67 350 658,19 EUR; • 276 zatwierdzonych WoP, wkład UE 22 446 590,43 EUR - 27,70% alokacji OP, ogółem 27 606 969,04 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 16 964 855,79 EUR - 20,93% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nie złożono oraz nie zatwierdzono WoD; • nie podpisano UoD; • 139 zatwierdzonych WoP, wkład UE 17 997 914,97 EUR - 22,21% alokacji OP, ogółem 21 570 824,46 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 12 983 133,33 EUR - 16,02% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p>

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przegląd wdrażania

		<p><u>Postęp rzeczowy:</u> Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Problemy:</u> W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy mające wpływ na realizację OP II.</p>
<p>III</p>	<p>CZYSTA ENERGIA</p>	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 557 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 325 445 981,91 EUR - 128,26% alokacji OP, ogółem 474 548 688,70 EUR; • 358 zatwierdzonych WoD, wkład UE 223 035 160,26 EUR - 87,90% alokacji OP, ogółem 318 725 281,18 EUR; • 274 UoD, wkład UE 189 468 572,89 EUR - 74,67% alokacji OP, ogółem 274 958 670,31 EUR; • 767 zatwierdzonych WoP, wkład UE 64 899 804,85 EUR - 25,58% alokacji OP, ogółem 97 862 681,27 EUR • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 56 684 344,44 EUR - 22,34% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • złożono 320 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 93 288 606,01 EUR - 36,77% alokacji OP, ogółem 152 482 923,05 EUR; • 173 zatwierdzone WoD, wkład UE 69 417 387,85 EUR - 27,36% alokacji OP, ogółem 102 011 632,12 EUR; • podpisano 96 UoD, wkład UE 48 943 908,23 EUR - 19,29% alokacji OP, ogółem 76 624 595,75 EUR; • zatwierdzono 369 WoP, wkład UE 42 456 037,09 EUR - 16,73% alokacji OP, ogółem 64 944 950,77 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 42 740 780,47 EUR - 16,84% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u> Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Postęp rzeczowy:</u> Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p>

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

		<p><u>Problemy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak zainteresowania wsparciem z zakresu wysokosprawnej kogeneracji (1 projekt realizujący wskaźnik z tego zakresu uzyskał niską ocenę i nie ma szans na kontraktację). • Przedłużający się proces notyfikacji pomocy publicznej KE dla projektów z zakresu nieefektywnych sieci ciepłowniczych. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP III opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Działania IZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalsze procedowanie z UOKiK i KE w zakresie uzyskania indywidualnej notyfikacji pomocy publicznej dla powyższych projektów.
IV	OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 277 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 206 126 689,90 EUR – 110,73% alokacji OP, ogółem 334 108 420,45 EUR; • 182 zatwierdzone WoD, wkład UE 155 941 805,48 EUR - 83,77% alokacji OP, ogółem 248 413 753,08 EUR; • 170 UoD, wkład UE 143 821 346,16 EUR - 77,26% alokacji OP, ogółem 233 614 936,35 EUR; • 730 zatwierdzonych WoP, wkład UE 64 174 174,52 EUR - 34,47% alokacji OP, ogółem 103 663 558,39 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 50 475 932,05 EUR - 27,11% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 WoD poprawnych formalnie, wkład UE 83 294 507,91 EUR - 44,74% alokacji OP, ogółem 145 004 211,16 EUR; • 40 zatwierdzonych WoD, wkład UE 48 649 290,21 EUR - 26,13% alokacji OP, ogółem 82 695 260,43 EUR; • 57 UoD, wkład UE 50 054 454,47 EUR - 26,89% alokacji OP, ogółem 87 319 325,66 EUR; • 595 zatwierdzonych WoP, wkład UE 57 049 766,79 EUR - 30,65% alokacji OP, ogółem 90 825 654,86 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 45 532 113,23 EUR - 24,46% alokacji OP.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

		<p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Postęp rzeczowy:</u></p> <p>Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opóźnienia we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej. • Znikome zainteresowanie beneficjentów wsparciem z zakresu wsparcia form ochrony przyrody. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP IV opisano szerzej w pkt 11.1.</p>
<p>V</p>	<p>INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA</p>	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 66 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 317 438 566,91 EUR - 78,11% alokacji OP, ogółem 435 415 663,81 EUR; • 49 zatwierdzonych WoD, wkład UE 294 157 477,95 EUR - 72,38% alokacji OP, ogółem 400 620 889,16 EUR; • 42 UoD, wkład UE 264 305 109,80 EUR - 65,04% alokacji OP, ogółem 360 302 207,90 EUR; • 200 zatwierdzonych WoP, wkład UE 86 097 329,70 EUR - 21,19% alokacji OP, ogółem 120 661 661,59 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 56 643 981,70 EUR - 13,94% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 82 214 330,17 EUR - 20,23% alokacji OP, ogółem 122 086 029,91 EUR; • 10 zatwierdzone WoD, wkład UE 82 214 330,17 EUR - 20,23% alokacji OP, ogółem 122 086 029,91 EUR; • 10 UoD, wkład UE 78 738 498,70 EUR - 19,38% alokacji OP, ogółem 113 934 880,88 EUR; • 161 zatwierdzone WoP, wkład UE 82 164 835,42 EUR - 20,22% alokacji OP, ogółem 113 791 790,15 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 55 246 867,05 EUR -13,59% alokacji OP.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

		<p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Postęp rzeczowy:</u></p> <p>Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedłużający się proces notyfikacji pomocy publicznej KE dla 2 projektów (PI 7c/ dz. 5.2), uniemożliwiający kontraktację. • Brak odpowiednio przygotowanych projektów z zakresu infrastruktury linii kolejowych (PI 7d/ dz. 5.3). Wnioskodawca (PKP PLK S.A.) nie posiada dokumentów niezbędnych do złożenia WoD. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP V opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Działania IZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalsze procedowanie w zakresie uzyskania indywidualnej notyfikacji pomocy publicznej dla powyższych projektów. • Dla pozostałej alokacji w PI 7d/ dz. 5.3 ogłoszono nabór na przygotowanie dokumentacji technicznej, umożliwiającej wykonanie robót budowlanych dla infrastruktury kolejowej (3 wybrane WoD).
VI	SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA I SPOŁECZNA	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 258 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 170 645 003,93 EUR - 78,34% alokacji OP, ogółem 282 542 841,20 EUR; • 246 zatwierdzonych WoD, wkład UE 165 280 826,92 EUR - 75,88% alokacji OP, ogółem 270 877 437,35 EUR; • 230 UoD, wkład UE 136 936 656,91 EUR - 62,87% alokacji OP, ogółem 232 529 212,75 EUR; • 1 080 zatwierdzonych WoP, wkład UE 67 618 966,41 EUR - 31,04% alokacji OP, ogółem 123 012 916,11 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 68 939 057,44 EUR - 31,65% alokacji OP.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

		<p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 40 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 54 803 858,96 EUR - 25,16% alokacji OP, ogółem 92 724 972,92 EUR; • 34 zatwierdzone WoD, wkład UE 50 707 171,35 EUR - 23,28% alokacji OP, ogółem 83 561 740,40 EUR; • 20 UoD, wkład UE 26 473 639,63 EUR - 12,15% alokacji OP, ogółem 46 890 556,07 EUR; • 434 zatwierdzone WoP, wkład UE 45 873 677,65 EUR - 21,06% alokacji OP, ogółem 81 725 835,50 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 44 562 495,58 EUR - 20,46% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Postęp rzeczowy:</u></p> <p>Kwestie dotyczące wskaźników opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <p>W okresie sprawozdawczym nie napotkano na znaczące problemy mające wpływ na realizację OP VI.</p>
VII	REGIONALNY RYNEK PRACY	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 875 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 391 238 749,43 EUR - 172,06% alokacji OP, ogółem 465 582 576,35 EUR; • 368 zatwierdzonych WoD, wkład UE 147 435 764,54 EUR - 64,84% alokacji OP, ogółem 174 779 550,34 EUR; • 326 UoD, wkład UE 131 560 694,57 EUR - 57,86% alokacji OP, ogółem 156 092 901,52 EUR; • 1 454 zatwierdzonych WoP, wkład UE 69 827 460,26 EUR - 30,71% alokacji OP, ogółem 83 223 555,92 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 59 300 936,30 EUR – 26,08% alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 277 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 104 010 877,75 EUR - 45,74% alokacji OP, ogółem 124 689 123,88 EUR;

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przegląd wdrażania

		<ul style="list-style-type: none"> • 151 zatwierdzone WoD, wkład UE 49 440 504,10 EUR - 21,74% alokacji OP, ogółem 57 307 644,87 EUR; • 118 UoD, wkład UE 38 999 607,67 EUR - 17,15% alokacji OP, ogółem 46 162 428,02 EUR; • 734 zatwierdzone WoP, wkład UE 27 510 973,54 EUR - 12,10% alokacji OP, ogółem 32 964 480,70 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 20 234 440,26 EUR – 8,90% alokacji OP. <p>Ramy wykonania:</p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przesunięcie terminów ogłoszenia konkursów dedykowanych dla MOF oraz ZIT na 2019 r. w związku z koniecznością zachowania komplementarności projektów EFS i EFRR. • Brak możliwości ogłoszenia naboru w ramach PI 8vi/ dz. 7.6 dotyczącego profilaktyki nowotworu płuc ze względu na brak korelacji zapisów RPZ realizowanego w ramach PO WER z RPO WP. • Zakwestionowanie przez ETO i KE wydatków związanych z rozliczeniem podatku VAT. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP VII opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p>Działania IZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. planuje się ogłoszenie konkursów dedykowanych MOF i ZIT, a także naborów w ramach PI 8iii/ dz. 7.3, PI 8iv/ dz. 7.4 oraz PI 8vi/ dz. 7.6.
VIII	INTEGRACJA SPOŁECZNA	<p>Narastająco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 347 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 123 831 042,65 EUR - 73,23% alokacji OP, ogółem 147 882 567,11 EUR; • 228 zatwierdzonych WoD, wkład UE 89 324 363,08 EUR - 52,83% alokacji OP, ogółem 107 114 620,05 EUR; • 213 UoD, wkład UE 87 934 809,87 EUR - 52,01% alokacji OP, ogółem 103 454 216,45 EUR; • 1 096 zatwierdzonych WoP, wkład UE 32 427 799,55 EUR - 19,18% alokacji OP, ogółem 38 767 975,92 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 22 999 551,07 EUR – 13,60% alokacji OP.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przegląd wdrażania

		<p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 51 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 17 394 650,20 EUR - 10,29% alokacji OP, ogółem 20 464 319,78 EUR; • 66 zatwierdzone WoD, wkład UE 23 423 520,70 EUR - 13,85% alokacji OP, ogółem 27 557 108,61 EUR; • 67 UoD, wkład UE 23 129 762,42 EUR - 13,68% alokacji OP, ogółem 27 211 485,20 EUR; • 727 zatwierdzone WoP, wkład UE 26 452 073,77 EUR - 15,64% alokacji OP, ogółem 31 417 793,51 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 18 262 404,53 EUR – 10,80% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemy z ogłoszeniem konkursów dedykowanych dla MOF oraz ZIT, przewidzianych do realizacji w OP VIII. • Problemy z wyborem projektów do dofinansowania w ramach PI 9iv/ dz. 8.3, w zakresie usług zdrowotnych. • Zakwestionowanie przez ETO i KE wydatków związanych z rozliczeniem podatku VAT. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP VIII opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Działania IZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. planuje się ogłoszenie konkursów dedykowanych MOF i ZIT, a także naborów w ramach PI 9i/ dz. 8.1, PI 9iv/ dz. 8.3, 8.4 oraz PI 9v/ dz. 8.5 (warunkiem jest zatwierdzenie modelu środowiskowej opieki psychiatrycznej).
IX	JAKOŚĆ EDUKACJI I KOMPETENCJI W REGIONIE	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 939 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 192 178 111,10 EUR - 149,50% alokacji OP, ogółem 226 118 460,98 EUR; • 510 zatwierdzonych WoD, wkład UE 101 207 337,55 EUR - 78,73% alokacji OP, ogółem 119 084 148,60 EUR; • 462 UoD, wkład UE 93 079 043,60 EUR - 72,41% alokacji OP, ogółem 109 520 759,86 EUR;

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

		<ul style="list-style-type: none"> • 2 338 zatwierdzonych WoP, wkład UE 44 960 154,82 EUR - 34,98% alokacji OP, ogółem 53 009 403,51 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 42 647 234,42 EUR – 33,18 % alokacji OP. <p><u>2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 159 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 65 875 248,47 EUR - 51,25% alokacji OP, ogółem 77 507 766,75 EUR; • 74 zatwierdzone WoD, wkład UE 21 550 169,93 EUR - 16,76% alokacji OP, ogółem 25 353 141,17 EUR; • 83 UoD, wkład UE 21 970 840,20 EUR - 17,09% alokacji OP, ogółem 25 864 049,64 EUR; • 1 480 zatwierdzone WoP, wkład UE 36 543 521,53 EUR - 28,43% alokacji OP, ogółem 43 193 794,08 EUR; • do KE przekazano WoP o wkładzie UE 35 885 499,60 EUR – 27,92% alokacji OP. <p><u>Ramy wykonania:</u></p> <p>Cele pośrednie ram wykonania zostały osiągnięte.</p> <p><u>Problemy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązanie 14 umów o wartości 3,17 mln EUR w PI 10 i/ dz. 9.1. <p>Szczegółowy opis problemów zidentyfikowanych w OP IX opisano szerzej w pkt 11.1.</p> <p><u>Działania IZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. planuje się ogłoszenie naborów w ramach PI 10i/ dz. 9.1, PI 10iii/dz. 9.3 oraz PI 10iv/ dz. 9.4.
X	POMOC TECHNICZNA	<p><u>Narastająco:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 34 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 44 413 775,50 EUR - 63,72% alokacji OP, ogółem 52 251 500,58 EUR; • 34 zatwierdzonych WoD, wkład UE 44 413 775,50 EUR - 63,72% alokacji OP, ogółem 52 251 500,58 EUR; • 34 UoD, wkład UE 41 220 525,93 EUR - 59,14% alokacji OP, ogółem 48 494 736,39 EUR; • 170 zatwierdzonych WoP, wkład UE 25 480 745,50 EUR - 36,56% alokacji OP, ogółem 29 977 969,68 EUR;

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

Przeгляд wdrażania

- do KE przekazano WoP o wkładzie UE 24 529 316,87 EUR – 35,19% alokacji OP.

2018:

- 6 poprawnych formalnie WoD, wkład UE 10 175 111,60 EUR - 14,60% alokacji OP, ogółem 11 970 719,53 EUR;
- 6 zatwierdzone WoD, wkład UE 10 175 111,60 EUR - 14,60% alokacji OP, ogółem 11 970 719,53 EUR;
- 6 UoD, wkład UE 9 894 148,99 EUR - 14,19% alokacji OP, ogółem 11 640 175,23 EUR;
- 53 zatwierdzone WoP, wkład UE 9 093 655,71 EUR - 13,05% alokacji OP, ogółem 10 698 414,80 EUR;
- do KE przekazano WoP o wkładzie UE 8 202 923,39 EUR – 11,77% alokacji OP.

Ramy wykonania:

Nie dotyczy.

Problemy:

W okresie sprawozdawczym nie napotkano na problemy mające wpływ na realizację OP X.

Działania IZ:

- Planowane realokacje środków do OP X celem wzmocnienia działań z zakresu programowania perspektywy 2020+ oraz realizacji projektów pipeline.

WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ
Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu
Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania
Dane finansowe

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Dane na temat wspólnych wskaźników i wskaźników specyficznych dla programu przedstawione zostały w następujących tabelach:

- Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności.*
- Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS.*
- Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS.*
- Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności.*
- Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego.*
- Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS.*
- Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS.*

3.3 Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania przedstawione zostały w Tabeli 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania.

3.4 Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Dane finansowe przedstawione zostały w następujących tabelach:

- Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu.*
- Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności.*
- Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego.*
- Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”).*
- Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS).*

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Jednostka Ewaluacyjna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 realizuje ewaluacje na podstawie założeń *Planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020*.

W 2018 r. rozpoczęto realizację dwóch obowiązkowych badań ewaluacyjnych:

1. *Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania,*
2. *Ewaluacja na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”.*

W celu zachowania funkcjonalnej niezależności procesu ewaluacji ww. badania realizowane są przez ewaluatorów zewnętrznych (niezależnych od podmiotów instytucjonalnych odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WP). Wybór wykonawców przeprowadzony został zgodnie z zapisami ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Ze względu na charakter zamówienia, wybór wykonawcy realizowano w oparciu o kryteria cenowe oraz kryteria merytoryczne oceny ofert, dostosowane do specyfiki badań ewaluacyjnych (przy czym udział kryteriów merytorycznych stanowił znaczący procent punktów możliwych do uzyskania).

Obowiązek przeprowadzenia pierwszego z badań, dotyczącego oceny postępu rzeczowego dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania wynika z *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*.

Problematyka badawcza ewaluacji obejmuje identyfikację zmian sytuacji społeczno-gospodarczej, jakie nastąpiły od początku okresu programowania, wraz ze wskazaniem problemów i potrzeb województwa oraz prognozą na lata 2019-2023. Ponadto, kluczową kwestię stanowi oszacowanie stopnia osiągnięcia celów pośrednich RPO WP oraz ich analiza pod kątem trafności przyjętych założeń RPO WP. Najistotniejszym elementem będzie dostarczenie argumentów mogących stanowić podstawę modyfikacji Programu, zapewniających pełniejszą realizację celów i wskaźników RPO WP, tj. prowadzących do skutecznego wykorzystania środków w ramach alokacji RPO WP. Ponadto w ramach ewaluacji ocenie poddany zostanie dotychczasowy i prognozowany wkład Programu w realizację celów *Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020*.

Istotnym elementem ewaluacji jest również prognoza możliwego poziomu osiągnięcia celów końcowych Programu wraz z przedstawieniem wniosków i zaleceń w zakresie zasadności ewentualnych modyfikacji wartości docelowych wskaźników ujętych w Programie. Badanie powinno również ukazać, w jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków, jak również w obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach poszczególnych osi priorytetowych identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych. Dodatkowo, biorąc pod uwagę zrealizowane dotychczas projekty, wskaże jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na ich wysoką skuteczność.

Realizacja niniejszego badania powinna prowadzić więc do zapewnienia odpowiedniego materiału do stworzenia użytecznych rekomendacji dotyczących dalszego, efektywnego wdrażania RPO WP.

W ujęciu merytorycznym badanie stanowić będzie wartościową podstawę do pogłębionych analiz oddziaływania interwencji w określonych obszarach (priorytetach). Ponadto pokaże, w jaki sposób założenia przekładane są na działania, jak również umożliwi identyfikację obszarów wymagających usprawnień, w tym ukaże, w jaki sposób skutecznie przeciwdziałać negatywnym trendom występującym w obszarach, w których uzyskane rezultaty są niewystarczające do osiągnięcia założonych wartości docelowych wskaźników oraz jakie narzędzia instytucjonalne i operacyjne należy wdrożyć dla osiągnięcia celów sformułowanych na etapie programowania. Niniejsza ewaluacja pomoże w przygotowaniu ewentualnych poprawek i zmian w Programie, co pozwoli zwiększyć skuteczność i efektywność interwencji, uwzględniając zmieniający się kontekst społeczno-gospodarczy.

W ramach ww. badania w 2018 r. dokonano przygotowania założeń ewaluacji oraz wyboru wykonawcy (w tym opracowano merytoryczne kryteria tego wyboru). W ramach przygotowania założeń badania dokonano m.in.: identyfikacji potrzeb informacyjnych, określenia obszarów i problemów badawczych, sformułowania kryteriów ewaluacyjnych, określenia specyfikacji produktów ewaluacji oraz sposobu rozpowszechnienia i wykorzystania jej wyników. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego ogłoszone zostało w lipcu 2018 r., umowa z Wykonawcą podpisana została we wrześniu 2018 r. W ramach realizacji zamówienia do końca 2018 r. ewaluator opracował raport metodologiczny oraz przystąpił do realizacji badań terenowych. Wyniki ewaluacji w formie raportu końcowego przedstawione zostaną w II kwartale 2019 roku.

Obowiązek przeprowadzenia badania dotyczącego pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego EFS (w tym wskaźnika „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”) wynika z *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, Wytycznych Komisji Europejskiej dla Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w zakresie monitorowania i ewaluacji polityki spójności* oraz zapisów art. 50 Rozporządzenia (WE) nr 1303/2013 oraz art. 5 Rozporządzenia (WE) nr 1304/2013. Podstawowym zadaniem badania ewaluacyjnego jest wypełnienie potrzeb informacyjnych IZ w zakresie efektów Programu, uzyskanych przez jego uczestników po upływie sześciu miesięcy po opuszczeniu przez nich projektu. Uzyskane w wyniku ww. badania wartości wskaźnika zostały włączone do niniejszego Sprawozdania.

W ramach niniejszej ewaluacji należy wyliczyć wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu” uwzględniając populację uczestników projektów współfinansowanych ze środków EFS (PI w ramach OP VII, VIII, IX) - tylko osób zatrudnionych w momencie przystąpienia do udziału w projekcie, którzy zakończyli swój udział w projekcie w ramach RPO WP od początku realizacji Programu do 30.06.2018 r., w przypadku których upłynęło co najmniej 6 miesięcy od zakończenia uczestnictwa w projekcie. Pomiar wskaźnika prowadzony jest po raz pierwszy w trakcie realizacji Programu.

Celem głównym badania jest ocena wpływu wsparcia udzielonego ze środków EFS w ramach RPO WP na zmianę sytuacji uczestników projektów pracujących w momencie udzielenia wsparcia. Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe, na które składają się: oszacowanie wartości ww. wskaźnika rezultatu długoterminowego, wykazanie zmian jakie zaszły w sytuacji uczestników na rynku pracy w wyniku udziału w projekcie (w tym związanych z przejściem z niepewnego do stabilnego zatrudnienia lub z niepełnego do pełnego zatrudnienia, zmiany pracy na inną, wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/ kwalifikacji i wiążącą się z większą odpowiedzialnością lub awansem

PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

w pracy) oraz zidentyfikowanie form wsparcia mających największy wpływ na zmianę sytuacji uczestników na rynku pracy.

Badanie uwzględnia reprezentatywną próbę uczestników projektów zgodnie z wymogami określonymi w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz *Wytycznych Komisji Europejskiej dla Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w zakresie monitorowania i ewaluacji polityki spójności*.

W ramach ww. badania w 2018 r. dokonano przygotowania założeń ewaluacji. W ramach przygotowania założeń badania dokonano m.in.: identyfikacji potrzeb informacyjnych, określenia obszarów i problemów badawczych, sformułowania kryteriów ewaluacyjnych, określenia specyfikacji produktów ewaluacji oraz sposobu rozpowszechnienia i wykorzystania jej wyników. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację ww. badania ewaluacyjnego zostało ogłoszone w grudniu 2018 r., a odbiór raportu końcowego przewiduje się na II kwartał 2019 r.

PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

Nazwa	Fundusz	Realizacja (od miesiąc)	Realizacja (od rok)	Realizacja (do miesiąc)	Realizacja (do rok)	Typ ewaluacji	CT	Tematyka badania	Ustalenia
<i>Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania</i>	EFS EFRR	wrzesień	2018	lipiec	2019	Mixed	CT 1-10	Celem głównym badania jest ocena postępu rzeczowego RPO WP na potrzeby przeglądu śródkresowego, a także realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania wraz z prognozą możliwego poziomu osiągnięcia celów końcowych Programu oraz oceną wkładu Programu w realizację celów Strategii <i>Europa 2020</i> .	W ramach realizacji zamówienia do końca 2018 r. ewaluator opracował raport metodologiczny oraz przystąpił do realizacji badań terenowych. Wyniki ewaluacji w formie raportu końcowego przedstawione zostaną w II kwartale 2019 r.
<i>Ewaluacja na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”</i>	EFS	luty	2019	czerwiec	2019	Process	CT 8-10	W ramach realizacji badania należy wyliczyć wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”. Celem głównym badania jest ocena wpływu wsparcia udzielonego ze środków EFS w ramach RPO WP na zmianę sytuacji uczestników projektów pracujących w momencie udzielenia wsparcia.	Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację ww. badania ewaluacyjnego zostało ogłoszone w grudniu 2018 r., a odbiór raportu końcowego przewiduje się na II kwartał 2019 r.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Pkt 5 nie ma zastosowania dla RPO WP.

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

a) *Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania*

Zagadnienia problemowe

Czynniki zewnętrzne, niezależne od IZ, mające wpływ na realizację RPO WP:

1. Indywidualna notyfikacja pomocy publicznej KE

Konieczność indywidualnej notyfikacji pomocy publicznej KE dla projektów z zakresu nieefektywnych sieci ciepłowniczych (OP III) oraz transportu multimodalnego (OP V), powoduje znaczące opóźnienia w zakresie ich wdrożenia.

2. Zamówienia publiczne

Duże nasycenie rynku budowlanego oraz rosnące ceny materiałów i usług budowlanych implikujące wyższe koszty inwestycji powodują, że oferenci nie przedkładają ofert, bądź przedkładane oferty nawet kilkukrotnie przekraczają wstępne szacunki. Sytuacja ta w istotny sposób wpływa na rozstrzygnięcia prowadzonych naborów i realizację zaplanowanego wsparcia.

Czynniki wewnętrzne, zależne od IZ, mające wpływ na realizację RPO WP:

3. Projekty pozakonkursowe

Mimo intensyfikacji prac, w dalszym ciągu zauważalne są opóźnienia dot. identyfikacji projektów pozakonkursowych, co w konsekwencji wpływa na termin ich kontraktacji. Sytuacja ta jest wynikiem m.in.: problemów w zakresie poprawnego określenia wskaźników rezultatu projektów planowanych do realizacji, odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej oferentów uczestniczących w postępowaniach przetargowych oraz zmian zakresów rzeczowych w projektach już zidentyfikowanych. Powoduje to konieczność dokonywania dodatkowych uzgodnień na szczeblu krajowym, jak również ponownej identyfikacji zaktualizowanych propozycji projektów.

4. ZIT

Na opóźnienia wdrażania wsparcia przewidującego realizację instrumentu ZIT w istotnym stopniu wpływ ma zmiana dokumentów strategicznych, tj. Strategii ZIT ROF (np. w sytuacji jeśli istnieje potrzeba realizacji projektu dotychczas niezidentyfikowanego w Strategii), a w konsekwencji konieczność dostosowania do jej zapisów dokumentów operacyjnych (SZOOP). Dodatkowe bariery uniemożliwiające przygotowanie projektu ZIT w zakresie rewitalizacji wynikały z konieczności przygotowania przez gminy nowych LPR/GPR, zgodnie z wytycznymi i zasadami wsparcia w obszarze rewitalizacji, które ogłoszono w 2016 r. Ostatni

ze zaktualizowanych LPR/GPR znalazł się w *Wykazie programów rewitalizacji województwa podkarpackiego* we wrześniu 2018 r.

5. Konkursy dedykowane MOF i ZIT współfinansowane z EFS

Późne rozpoczęcie prac nad przygotowaniem LPR/ GPR umożliwiających realizację projektów na terenach rewitalizowanych, przyczyniło się w pierwszej kolejności do opóźnień w zakresie wdrażania niniejszych projektów współfinansowanych ze środków EFRR. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z zapisami stosownych wytycznych, istnieje konieczność zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z EFRR i EFS. W systemie realizacji przyjętym przez IZ oznacza to, że realizacja projektów EFS musi zostać poprzedzona wdrożeniem projektów współfinansowanych z EFRR, zapewniających niezbędną infrastrukturę. W świetle powyższego, brak odpowiedniej bazy infrastrukturalnej uniemożliwił ogłoszenie konkursów na projekty rewitalizacyjne w ramach EFS – w przypadku RPO WP są to konkursy dedykowane dla MOF i ZIT.

Podejmowane działania

- Procedowanie z UOKiK i KE w zakresie uzyskania indywidualnej notyfikacji dla projektów w OP III i OP V;
- Organizacja szkoleń oraz udzielanie odpowiedzi na pisemne i telefoniczne pytania beneficjentów dotyczące udzielania zamówień w oparciu o ustawę Pzp oraz zasadę konkurencyjności;
- Publikacja opracowań i informacji mających na celu zmniejszenie ilości błędów popełnianych przez beneficjentów w ramach realizowanych zamówień;
- Bieżąca współpraca z wnioskodawcami projektów pozakonkursowych oraz prowadzenie stałego monitoringu postępów w pozyskiwaniu dokumentacji i gotowości do złożenia wniosków o dofinansowanie celem przyspieszenia wdrażania projektów pozakonkursowych.

Podejrzenia nadużyć finansowych

W 2018 r., w związku z realizacją RPO WP stwierdzono 8 nieprawidłowości, w tym 3 przypadki wystąpienia podejrzenia nadużycia finansowego (2 w OP I i 1 w OP IV), które zgodnie z procedurą MF pn. *Realizacja obowiązku informowania KE o nieprawidłowościach stwierdzonych w ramach wykorzystania funduszy UE* zostały zgłoszone do KE.

W ramach IZ funkcjonuje zespół ds. oceny ryzyka nadużyć finansowych, który koordynuje i nadzoruje funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych w ramach RPO WP. Jego działalność opiera się w szczególności na Wytycznych KE pn. *Ocena ryzyka nadużyć finansowych oraz skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych oraz Wytycznych IZ RPO WP w zakresie zwalczania przypadków nadużyć finansowych i korupcji*. Zespół dokonuje oceny ryzyka nadużyć w ramach IZ. W tym celu wykorzystuje arkusz oceny ryzyka, zgodny ze wzorem określonym w Wytycznych KE.

W 2018 r. ww. Zespół przeprowadził ocenę za rok obrotowy 2017/2018, uwzględniając wszystkie obszary wskazane w Wytycznych KE i stwierdzone w roku obrotowym przypadki nadużyć. Większość zidentyfikowanych ryzyk (brutto) zaklasyfikowano jako dopuszczalne. W jednym przypadku poziom ryzyka określono jako znaczny, w związku z czym opracowano plan celem jego redukcji poprzez zapewnienie zasobów kadrowych niezbędnych do adekwatnej oceny wysokospecjalistycznych projektów. Działanie zostało wdrożone w założonym terminie.

Ocena ryzyka potwierdziła adekwatność przyjętych rozwiązań, w tym wykorzystywanych systemów (rejestr podmiotów wykluczonych, publiczne bazy danych). W konsekwencji w ramach RPO WP nie wykorzystuje się narzędzia Arachne.

W ramach IP WUP funkcjonuje odrębny Zespół, którego zadaniem jest identyfikowanie i ocena wystąpienia ryzyka nadużyć finansowych i korupcji m.in. w ramach RPO WP (OP VII – IX).

W wyniku przeprowadzonej przez Zespół IP WUP oceny stwierdzono, że rozwiązania ograniczające ryzyko działają prawidłowo, nie zmaterializowały się ryzyka wpływające na regularność i legalność wydatków, w związku z czym nie ma potrzeby ustanawiania nowych mechanizmów kontrolnych (nie występuje ryzyko znaczne i krytyczne).

Istotne ustalenia instytucji kontrolnych

Dotyczyły one głównie przypadków niekwalifikowalności podatku VAT u uczestników w projektach dotyczących udzielania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej i refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Kwestia ta została opisana m.in. w *Rocznym sprawozdaniu z kontroli RPO WP 2014-2020*, będącym wynikiem audytu przeprowadzonego przez IA.

W związku z otrzymanymi rekomendacjami IZ wdrożyła działania naprawcze, tj.:

- 1) nałożono korektę systemową, wyliczoną zgodnie z opracowaną przez MliR oraz zaakceptowaną przez KE metodologią,
- 2) w projektach PUP (PI 8i/dz. 7.2) wprowadzono rozliczanie wydatków w kwotach netto zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFS na lata 2014-2020*,
- 3) w ramach przyszłych naborów wprowadzone zostaną stawki jednostkowe na samozatrudnienie oraz na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym (PI 8iii/ dz. 7.3 i PI 9v/ dz. 8.5).

b) Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych

Od początku wdrażania RPO WP, działania podejmowane przez IZ ukierunkowane były na osiągnięcie ram wykonania, a w konsekwencji uzyskanie rezerwy wykonania. Opracowując harmonogramy naborów wniosków, w pierwszej kolejności planowano przeprowadzenie naborów generujących wskaźniki objęte ramami wykonania. Uruchamianie konkursy oraz procedury związane z wzywaniem beneficjentów projektów pozakonkursowych do złożenia WoD, pozwoliły w 2018 r. na sprawną kontraktację i rozliczanie projektów oraz certyfikację wydatków.

IZ prowadziła i w dalszym ciągu prowadzi stały monitoring postępów rzeczowych i finansowych realizowanych projektów, co pozwala na szybkie wykrycie pojawiających się zagrożeń lub opóźnień,

a w konsekwencji podjęcie stosownych działań zaradczych. W szczególności dotyczy to projektów, w których realizowane są wskaźniki objęte ramami wykonania. Dlatego też, IZ skupiła się na cyklicznej weryfikacji ww. projektów, w szczególności w odniesieniu do tych projektów/działań, dla których jeszcze rok temu identyfikowano potencjalne ryzyko nieosiągnięcia celów pośrednich ram wykonania (szerzej w pkt 17).

W związku z zastrzeżeniami audytorów ETO i KE dotyczącymi niekwalifikowalności podatku VAT w projektach finansowanych z EFS w ramach regionalnych programów operacyjnych i PO WER, w których udzielane były dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy, IZ wstrzymała proces certyfikacji wydatków w zakresie OP VII i OP VIII. Pod koniec 2018 r. IK EFS uzgodniła z KE sposób wyliczenia korekty systemowej, co umożliwiło wznowienie certyfikacji wydatków. Wstrzymanie certyfikacji wniosków o płatność do KE nie wpłynęło negatywnie na osiągnięcie wskaźników finansowych ram wykonania oraz celu certyfikacji na koniec 2018 r.

Podkreślenia wymaga, że IZ podjęła wszelkie możliwe środki zaradcze, które przyczyniły się do spełnienia na koniec 2018 r. ram wykonania na poziomie poszczególnych osi priorytetowych RPO WP (Województwo Podkarpackie, jako drugie w kraju - w kolejności, osiągnęło wszystkie cele pośrednie) i umożliwiły odblokowanie rezerwy wykonania.

STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ
SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH
POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW
I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik nr 1 - *Streszczenie Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WP 2014-2020 za rok 2018.*

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik nr 2 - *Model przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych - EFRR.*

Załącznik nr 3 - *Model przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych - EFS.*

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO

Punkt 9 nie ma zastosowania do Sprawozdania za rok 2018.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1 Duże projekty

Pkt 10.1 nie ma zastosowania dla RPO WP. W ramach RPO WP nie przewiduje się realizacji projektów, o których mowa w art. 100 Rozporządzenia Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 7 grudnia 2013 r.

10.2 Wspólne plany działania

Pkt 10.2 nie ma zastosowania dla RPO WP.

CZĘŚĆ B

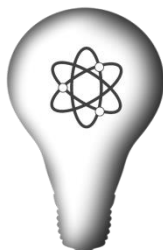
**Sprawozdania składane w latach 2017, 2019
oraz końcowe sprawozdanie z wdrażania
art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 i 4 rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013**

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

11.1 Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Oś priorytetowa I

KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA

OP I, przy udziale środków z EFRR w wysokości 374 372 710 EUR, realizuje CT 1 (PI 1a i 1b) oraz CT 3 (PI 3a i 3c). Realizacja CT 1 polega na wsparciu infrastruktury i działalności B+R oraz wdrożeniu jej wyników, a w wyniku działań podejmowanych w ramach CT 3, wdrażane są innowacje w produkcji masowej oraz wspierane jest otoczenie biznesowe stymulujące rozwój regionalnej gospodarki.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W 2018 r. w ramach OP I priorytetem było osiągnięcie celów pośrednich ram wykonania umożliwiające odblokowanie rezerwy wykonania, a także przyśpieszenie procesu weryfikacji wniosków o płatność wraz z certyfikacją środków wnioskowanych do KE. W roku sprawozdawczym zaobserwowano znaczne przyrosty płatności (wzrost o 19,15 p.p) oraz certyfikacji środków (wzrost o 21,60 p.p.), co pozwoliło na pełną realizację ram wykonania. Wskaźnik finansowy osiągnął 234,30% celu pośredniego. Natomiast wskaźnik produktu *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* osiągnął 221,11% wartości pośredniej (w tej wartości, spory udział ma również wsparcie udzielone przedsiębiorcom w ramach IF).

Na koniec okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 270 projektów.

W ramach OP I realizowanych jest szereg ważnych projektów Województwa Podkarpackiego. Warto wśród nich wymienić projekt *Podkarpackie Centrum Innowacji (PCI)*, który jest wynikiem współpracy Komisji Europejskiej, Województwa Podkarpackiego oraz Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, w ramach Inicjatywy *Catching-up Regions*. W ramach projektu, przy udziale ekspertów Banku Światowego, Politechniki Rzeszowskiej, Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie zdiagnozowano potencjał rozwojowy województwa i wypracowano koncepcję Biura Transferu Technologii.

Innym równie ważnym projektem jest *Podkarpacka Platforma Wsparcia Biznesu*, który również jest wynikiem realizacji Inicjatywy *Catching-Up Regions*. W ramach realizacji projektu zidentyfikowano problem niskiej konkurencyjności podkarpackich mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W toku prowadzonych prac przeprowadzono szereg działań zmierzających do ustalenia przyczyn stagnacji wśród przedsiębiorców, przeanalizowano rozwiązania funkcjonujące w innych krajach europejskich w zakresie ekosystemu wsparcia biznesu oraz zidentyfikowano czynniki przyczyniające się do wzrostu MŚP. Na podstawie dokonanych ustaleń został opracowany model dystrybucji usług prorozwojowych

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa I

na rzecz firm, stanowiący odpowiedź na zidentyfikowany problem niskiej konkurencyjności podkarpackich MŚP.

Warto również wspomnieć o projekcie pn. *Inteligentne specjalizacje – narzędzie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności województwa podkarpackiego*, który jest podstawowym instrumentem wspierającym proces wdrażania Strategii RIS3. Projekt ten realizowany jest wraz z najważniejszymi interesariuszami/uczestnikami procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz monitorowania i ewaluacji inteligentnych specjalizacji w regionie, kraju oraz w Europie. W efekcie realizacji projektu spodziewane jest zwiększenie kooperacji przedsiębiorców z ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości w regionie, czy wzrost konkurencyjności podkarpackiej gospodarki. W ramach projektu RIS:

- przedstawiciele województwa podkarpackiego uczestniczyli w międzynarodowych spotkaniach organizowanych przez KE oraz regiony i państwa członkowskie UE (np. warsztaty PXL organizowane przez *Join Research Center* w Sewilli);
- na poziomie krajowym kontynuowano współpracę z *Regionalnym Forum Inteligentnych Specjalizacji* oraz *Grupą Konsultacyjną ds. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji*;
- planuje się działania popularyzujące proces wdrażania Strategii RIS3, propagujące ideę innowacyjności i kreatywności z wykorzystaniem mediów elektronicznych;
- w kontekście monitorowania poziomu rozwoju obszarów określonych, jako regionalne inteligentne specjalizacje, istnieje problem z ich opisaniem za pomocą danych pochodzących ze statystyki publicznej. Istnieje konieczność wykreowania specyficznych narzędzi monitoringu do obserwacji trendów w wyznaczonych obszarach. Trudności z wypracowaniem narzędzia monitoringu są związane z tym, że statystyka publiczna posługuje się narzędziami standardowymi, a monitorowanie inteligentnych specjalizacji nie jest możliwe przy ich zastosowaniu.

Na podstawie RIS, w ramach CT 1 i CT 3, realizowana jest idea inteligentnych specjalizacji. Do końca 2018 r. zakontraktowano 374 projekty koncentrujące się na RIS, na kwotę UE ponad 150 mln EUR. Ww. projekty wpisują się w następujące wiodące regionalne specjalizacje: *jakość życia* (162 projekty), *lotnictwo i kosmonautyka* (51 projektów), *motoryzacja* (23 projekty), *wspomagająca inteligentna specjalizacja ICT* (200 projektów). Należy podkreślić, że część z podpisanych umów wykazuje przynależność do więcej niż jednej RIS.

Wśród ciekawych inicjatyw realizowanych w ramach OP I warto również wspomnieć o ogłoszonym w 2018 r. specjalnym naborze wniosków dla MŚP z terenu Bieszczad (budżet naboru to niemal 2 mln EUR). Uruchomione środki zostaną przeznaczone na projekty promujące rozwój MŚP poprzez nowe inwestycje lub ulepszone produkty/usługi realizowane na terenie Bieszczad.

W ramach OP I stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Szacowana po UoD wartość wskaźnika przekracza wartość docelową:

- w ramach PI 1b/ dz. 1.2:
    - *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie oraz Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje.*
- Jest to wynikiem rozbieżności kosztu jednostkowego przyjętego na etapie programowania a kosztu jednostkowego wynikającego z zakontraktowanych projektów.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa I

– *Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi.*

Na etapie programowania, z uwagi na brak dostępnych danych, określono wartość docelową przedmiotowego wskaźnika jako 6% beneficjentów PI 1b/ dz. 1.2. W toku realizacji projektów okazało się, że odsetek przedsiębiorców współpracujących z ośrodkami badawczymi jest większy niż pierwotnie zakładano.

• w ramach PI 3c/ dz. 1.4:

– *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje).*

Na bazie danych historycznych założono niższy od obecnego koszt jednostkowy, według którego obliczano wartość docelową. Wartość całkowita inwestycji realizowanych przez przedsiębiorców jest znacznie wyższa niż zakładano, co przełożyło się na znaczny wzrost wartości wskaźnika. Różnica w szacowanej wartości wskaźnika w stosunku do wartości z 2017 r. jest wynikiem różnic kursowych, rozwiązanych oraz aneksowanych umów.

– *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach.*

Zapotrzebowanie beneficjentów i odzew w odpowiedzi na nabory są znacznie większe niż zakładały przyjęte na etapie programowania szacunki. Dodatkowo należy wspomnieć o kryterium premiującym projekty, w których beneficjenci deklarowali odpowiednio duże wartości docelowe.

– *Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku oraz Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy.*

Przyjęte pierwotnie wartości docelowe wskaźników oparte były na danych GUS (z lat 2006-2013), które wskazywały, iż wyłącznie ok. 12% przedsiębiorstw wprowadziło innowacje nowe dla firmy i ok. 6% innowacje nowe dla rynku. Z przeprowadzonych naborów wynika, iż wartości wskaźników są znacznie wyższe niż założono. Jest to związane z tym, że w ramach PI 3c/ dz. 1.4 wsparcie otrzymują projekty mające na celu rozwój MŚP poprzez inwestycje niezbędne do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP I realizowane są głównie w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- *24 Inne niewyszczególnione usługi* - 34,13% zakontraktowanych środków, w tym przede wszystkim z zakresu: działalności naukowej, profesjonalnej i technicznej oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (162),
- *07 Pozostałe nieokreślone branże przemysłu wytwórczego* - 25,84% zakontraktowanych środków (129),
- *16 Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* - 20,26% zakontraktowanych środków (8).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Duże obszary miejskie – 49,05% zakontraktowanych środków (159),
- Obszary wiejskie – 33,84% zakontraktowanych środków (215),
- Małe obszary miejskie – 17,11% zakontraktowanych środków (130).

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa I

Problemy

Niewielkie zainteresowanie beneficjentów realizacją projektów w ramach PI 1a/ dz. 1.1. Bariery w tym zakresie stanowią akty prawne, które w znacznym stopniu ograniczają możliwości aplikowania o środki (zapisy GBER), czy też konieczność zapewnienia wkładu własnego do części gospodarczej i niegospodarczej projektu (udział wkładu własnego wnioskodawcy musi być wolny od wszelkiego wsparcia publicznego). Niniejsze może spowodować niepełne wykorzystanie alokacji ww. działania. Niemniej jednak, IZ ogłosiła w lutym 2019 r. kolejny nabór wniosków o dofinansowanie.

Widoczny jest również brak postępu w realizacji wskaźnika *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)* w ramach PI 3a/ dz. 1.3. Jednak w chwili przygotowywania Sprawozdania w toku są nabory wniosków o dofinansowanie, w ramach których przedmiotowy wskaźnik ma być realizowany.

Planowane działania

Mając na uwadze możliwie najefektywniejsze wykorzystanie środków rezerwy wykonania w OP I, IZ planuje dokonać realokacji środków do PI 3c/ dz. 1.4, w tym również w zakresie zwiększenia alokacji przeznaczonej na Instrumenty Finansowe.

Będą podejmowane również działania mające na celu pobudzenie, w miarę możliwości, realizacji inwestycji w ramach CT 1.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa II

CYFROWE PODKARPACKIE

OP II, przy udziale środków EFRR w wysokości 81 039 212 EUR, realizuje CT 2 i PI 2c (dz. 2.1). Jej głównym celem jest wyższa jakość i rozszerzony zakres usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, zaś wsparcie wdrażane jest w ramach trybu konkursowego. W ramach OP II wspierane są działania dotyczące podnoszenia jakości i dostępności usług publicznych, rozwijania elektronicznej administracji, udostępniania zasobów gromadzonych przez instytucje sektora publicznego.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W ramach dz. 2.1 (PI 2c) w okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnych naborów, ani nie zakontraktowano nowych projektów. Rozwiązano 1 UoD. W stosunku do roku poprzedniego, zmniejszeniu uległa również kwota wydatków kwalifikowanych, co było efektem aneksowania UoD korygujących wartości projektów.

Na koniec 2018 r. poziom kontraktacji w OP II wynosił 68,34% a działania IZ koncentrowały się przede wszystkim na realizacji płatności (przyrost o 22,21 p.p. w stosunku do 2017 r.) oraz certyfikacji środków. Do końca 2018 r. zatwierdzone wnioski o płatność stanowiły ponad 27% alokacji OP II.

Na koniec okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 37 projektów.

Osiągnięto cele pośrednie wszystkich wskaźników ujętych w ramach wykonania, w tym wskaźnika finansowego (91,76% celu pośredniego), który jeszcze rok temu wskazywany był jako potencjalnie zagrożony. Kluczowe w tym kontekście było nie tylko zmniejszenie jego wartości pośredniej w procesie renegotjacji RPO WP, ale również stałe monitorowanie postępów realizacji projektu pn. *Podkarpacki System Informacji Przestrzennej*, który angażuje 43,31% alokacji OP II, a jego celem jest poprawa konkurencyjności regionu poprzez utworzenie regionalnej (wojewódzkiej), otwartej, cyfrowej platformy, integrującej zasoby informacyjne o charakterze przestrzennym, w celu ich publikacji oraz świadczenia związanych z nimi e-usług.

W ramach OP II stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia:

- *Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3.*
Szacowana po UoD wartość wskaźnika stanowi 2752,38% wartości docelowej, natomiast wartość osiągnięta (końcowe WoP) stanowi 1485,71% wartości docelowej. Na etapie programowania przyjęte zostały inne założenia realizacji projektów, co nie znajduje odzwierciedlenia w obecnej sytuacji. Źródłem danych do metodologii były dane historyczne. Wstępnie planowano realizację projektu własnego w zakresie GIS, w ramach którego zakładano uruchomienie 5 szt. unikatowych e-usług przy koszcie około 193,5 mln PLN (koszt jednostkowy wynikał z zakresu rzeczowego projektu i jego kosztorysu). W przypadku projektów GIS, z uwagi na całkowitą reorientację wsparcia (w perspektywie 07-13 e-usługi powstawały w ramach projektów zakładających przede wszystkim zakup wyposażenia - obecnie projekty nakierowane są przede wszystkim na tworzenie e-usług), szacowane

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa II

i osiągnięte wartości wskaźnika znacząco wzrosły. Należy również zwrócić uwagę na zmniejszenie się szacowanej wartości wskaźnika w okresie sprawozdawczym (o 46 szt.) w stosunku do roku poprzedniego, co spowodowane jest rozwiązaniem 1 UoD oraz zawarciem 2 aneksów (m.in. zmieniano wartość wskaźnika).

- *Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego.*

Szacowana po UoD wartość wskaźnika stanowi 283,33% wartości docelowej, natomiast wartość osiągnięta (końcowe WoP) stanowi 127,77% wartości docelowej. Również w tym przypadku, przyjęte na etapie programowania założenia, nie znajdują odzwierciedlenia w obecnej sytuacji. Na etapie programowania zakładano, że na ten wskaźnik będzie pracowała znacznie mniejsza liczba projektów, niż ma to miejsce obecnie. Jednocześnie wartość przedmiotowego wskaźnika w 2018 r. jest niższa o 1 szt. w stosunku do roku poprzedniego, co wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym została rozwiązana 1 umowa.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP II realizowane są w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- *18 Administracja publiczna – 88,73% zakontraktowanych środków (28),*
- *19 Edukacja – 11,27% zakontraktowanych środków (17).*

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- *Duże obszary miejskie – 81,01% zakontraktowanych środków (12),*
- *Obszary wiejskie – 9,50% zakontraktowanych środków (18),*
- *Małe obszary miejskie – 9,49% zakontraktowanych środków (15).*

Wśród beneficjentów, którzy podpisali UoD zdecydowana większość to JST (38). Pozostałą część stanowią uczelnie, szkoły i jednostki naukowe (7).

Problemy

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych znaczących problemów związanych z wdrażaniem OP II.

Planowane działania

Mając na uwadze, że uruchomione dotychczas nabory nie zaangażowały całej alokacji podstawowej osi priorytetowej (bez rezerwy wykonania), zaplanowano ogłoszenie kolejnych 2 konkursów w 2019 r. na projekty z zakresu e-zdrowia. Zakłada się, że zaplanowane nabory w całości zaangażują niewykorzystaną część alokacji przeznaczonej na PI 2c/ dz. 2.1.

Ze względu na to, że przeprowadzone już nabory oraz planowane konkursy wyczerpią potencjał absorpcyjny w obszarze OP II, IZ planuje przeniesienie środków rezerwy wykonania z OP II do OP IV.

Należy zauważyć, że uruchomienie nowych naborów wygeneruje dodatkowe wartości wskaźników produktu, które jak wspomniano powyżej już przekroczyły wartości docelowe. Biorąc pod uwagę powyższe, IZ prowadzi szczegółowe analizy pod kątem urealnienia ich wartości docelowych.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa III

OP III, przy udziale środków EFRR w wysokości 253 741 612 EUR, realizuje CT 4 (PI 4a, 4c, 4e) oraz CT 6 (PI 6e). Realizowane w ramach tej osi inwestycje mają na celu osiągnięcie jak największej efektywności energetycznej oraz jak najmniejszej emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W przypadku OZE, a zwłaszcza energii słonecznej, zainteresowanie aplikowaniem o dofinansowanie, znacznie przekracza dostępną alokację, co było powodem poszukiwania dodatkowych możliwości sfinansowania projektów znajdujących się na listach rezerwowych (nadkontraktacja, realokacje środków).

W 2018 roku IZ prowadziła stały monitoring postępów płatności pod kątem wypełnienia celów pośrednich ram wykonania, a tym samym zachowania rezerwy wykonania oraz w stosownych przypadkach, podejmowania niezbędnych działań mobilizujących. Należy zauważyć znaczące postępy w stosunku do 2017 r., zarówno w zakresie kontraktacji środków (przyrost o 19,29 p.p.), jak i płatności (przyrost o 16,73 p.p.). Do końca 2018 r., zakontraktowano już niemal 75% alokacji OP III, a ponad 25% alokacji objęte jest wnioskami o płatność. Umożliwiło to realizację celów pośrednich wszystkich wskaźników ujętych w ramach wykonania.

Na koniec okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 134 projektów.

W ramach OP III stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Szacowana po UoD wartość wskaźnika przekracza wartość docelową:

- w ramach PI 4a/ dz. 3.1, 3.4:
  - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych oraz Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych.*
Przekroczenia są przede wszystkim wynikiem bardzo dużego zainteresowania beneficjentów realizacją projektów dot. OZE i termomodernizacji budynków oraz przeznaczeniem na ten cel dodatkowych środków.
- w ramach PI 4c/ dz. 3.2:
  - *Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych.*
Przekroczenia są przede wszystkim wynikiem bardzo dużego zainteresowania beneficjentów realizacją projektów dot. OZE oraz termomodernizacji budynków.
  - *Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii.*
W tym przypadku, nie tylko wartość szacowana ale również wartość osiągnięta wskaźnika przekracza jego wartość docelową. Powyższa sytuacja wynika z założeń metodologii szacowania wskaźnika, polegających na przyjęciu w wyliczeniu kosztu jednostkowego wielorodzinnego budynku mieszkalnego (bloku) jako wartość 1 szt., przy braku uwzględnienia

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa III

ilości gospodarstw domowych (mieszkań) w tym budynku. Niezależnie od znacznego nadwykonania, wartość wskaźnika obniżyła się (o 16 szt.) w stosunku do roku ubiegłego, co jest związane z rozwiązywaniem i aneksowaniem UoD.

- w ramach PI 4e/ pddz. 3.3.1, 3.3.3:
  - *Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych, Powierzchnia lokali objętych wymianą źródeł ciepła, Liczba zainstalowanych lub zmodernizowanych źródeł ciepła.*
Nadwykonanie wartości powyższych wskaźników jest wynikiem realizacji projektu ROF (w formule ZIT) w ramach pddz. 3.3.3. Na etapie konstruowania metodologii szacowania wartości wskaźników, z uwagi na trwające prace zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym, nie można było przewidzieć wszystkich uwarunkowań związanych z realizacją projektów w formule ZIT.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP III realizowane są w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- 10 *Energia elektryczna, paliwa gazowe, para wodna, gorąca woda i powietrze do układów klimatyzacyjnych* – 59,10% zakontraktowanych środków (103),
- 08 *Budownictwo* – 40,13% zakontraktowanych środków (170),
- 17 *Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* – 0,77% zakontraktowanych środków (1).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Obszary wiejskie – 50,04% zakontraktowanych środków (132),
- Małe obszary miejskie – 34,28% zakontraktowanych środków (106),
- Duże obszary miejskie – 15,68% zakontraktowanych środków (36).

Ponad 75% beneficjentów, którzy podpisali UoD, to JST.

Problemy

W związku z brakiem projektów z zakresu wysokosprawnej kogeneracji, istnieje poważne zagrożenie realizacji wskaźnika *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji*. Niskie zainteresowanie wsparciem w tym zakresie wynikało ze specyfiki realizacji inwestycji. Projekty dot. biogazowni (mogące realizować ten wskaźnik) są problematyczne w wykonaniu z uwagi na bardzo drogie instalacje, jak również konieczność stałego dostarczania „paliwa” do biogazowni. Z tego powodu projekty dot. energii słonecznej cieszyły się wśród potencjalnych beneficjentów znacznie większym zainteresowaniem. Pomimo dodatkowego premiowania projektów dot. biogazowni w przeprowadzonych konkursach, złożone w tym zakresie wnioski były stosunkowo nisko oceniane i nie otrzymały dofinansowania (1 projekt oczekujący na liście rezerwowej).

W wyniku przedłużającego się procesu indywidualnej notyfikacji pomocy publicznej KE dla projektów z zakresu nieefektywnych sieci ciepłowniczych, opóźnia się również kontraktacja części projektów wybranych do dofinansowania w ramach PI 4e/ pddz. 4.3.1, co przekłada się obecnie na niskie wartości wskaźnika *Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej (przyłacza)*.

Planowane działania

Obecnie działania IZ skupiają się przede wszystkim na rozstrzygnięciu 3 konkursów dotyczących wymiany źródeł ciepła (PI 4e/ pddz. 3.3.1), budynków pasywnych (PI 4e/ pddz. 3.3.1) oraz redukcji emisji (PI 6e/ pddz. 3.3.2), a także na kontraktacji projektów w ramach procedury pozakonkursowej ZIT (PI 4a/ dz. 3.4 i 4e/ pddz. 3.3.3).

W celu możliwie efektywnego wykorzystania środków rezerwy wykonania w ramach OP III, IZ planuje dokonać realokacji niewykorzystanych środków w PI 4c/ dz. 3.2, a także środków rezerwy wykonania do PI 4a/ dz. 3.1, z przeznaczeniem na zakontraktowanie projektów dot. OZE (energia słoneczna) znajdujących się na liście rezerwowej oraz przeprowadzenie konkursu w zakresie klastrów energii.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa IV

OP IV, przy udziale środków EFRR w wysokości 186 159 639 EUR, realizuje CT 5 (PI 5b) oraz CT 6 (PI 6a, 6b, 6c i 6d). Celem interwencji w ramach tej osi jest przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym ze zmiany klimatu m.in. poprzez zachowanie różnorodności biologicznej oraz ochrona środowiska i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla zwiększenia atrakcyjności regionu.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W 2018 roku IZ prowadziła stały monitoring postępów płatności pod kątem wypełnienia celów pośrednich ram wykonania, a tym samym zachowania rezerwy wykonania. Warto podkreślić znaczące postępy w stosunku do 2017 r., zarówno w zakresie kontraktacji środków (przyrost o 26,89 p.p.), jak i płatności (przyrost o 30,65 p.p.). Do końca 2018 r., zakontraktowano już ponad 77% alokacji OP IV, a ponad 34 % alokacji objęte jest wnioskami o płatność. Umożliwiło to realizację celów pośrednich wszystkich wskaźników ujętych w ramach wykonania.

Na koniec okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 69 projektów.

W ramach OP IV stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Szacowana po UoD wartość wskaźnika przekracza wartość docelową:

- w ramach PI 6a/ dz. 4.2:
  - *Liczba wspartych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.*
W wyniku dużego zainteresowania beneficjentów, wsparciem objęta została większa liczba PSZOK niż pierwotnie zakładano. Z uwagi na trwającą procedurę konkursową na wsparcie projektów w zakresie gospodarki odpadami należy spodziewać się dalszego wzrostu wartości wskaźników w ramach PI 6a/ dz. 4.2.
- w ramach PI 6b/ dz. 4.3:
  - *Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych, Długość sieci kanalizacji sanitarnej.*
Przekroczenia te spowodowane są dużym zainteresowaniem beneficjentów realizacją tego typu projektów.
  - *Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków.*
Na etapie programowania niedoszacowano wartości wskaźnika. Nie przewidziano tak dużego zainteresowania wsparciem oczyszczalni ścieków.
- w ramach PI 6c/ dz. 4.4, 4.6:
  - *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem.*
Wsparciem objęto więcej niż pierwotnie zakładano obiektów instytucji kultury. Na uzyskaną wartość wskaźnika spory wpływ miała również realizacja projektu ROF. Na etapie programowania, z uwagi na trwające prace zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa IV

- nie można było przewidzieć wszystkich uwarunkowań związanych z realizacją projektów w formule ZIT.
- *Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne.*
Potencjalne nadwykonanie wskaźnika wynika z charakteru obiektów, które generują większą wartość wskaźnika niż zakładano.
- *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem.*
Z uwagi na duże zainteresowanie beneficjentów, wsparciem objęto większą liczbę zabytków niż pierwotnie zakładano.
- w ramach PI 6d/ dz. 4.5:
  - *Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony.*
Nadwykonanie wartości wskaźnika jest związane z zakontraktowaniem projektu Bieszczadzkiego Parku Narodowego, którego realizacja zakłada wsparcie terenów o pow. 185,22 ha, co stanowi 93% docelowej wartości tego wskaźnika.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP IV realizowane są głównie w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- 11 *Dostawy wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* – 60,79% zakontraktowanych środków (77),
- 24 *Inne niewyszczególnione usługi* – 26,81% zakontraktowanych środków (69), w tym: kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej, działalność szpitali, obiektów kulturalnych, bibliotek, muzeów, organizacji religijnych oraz pozostałych organizacji członkowskich,
- 22 *Działalność związana ze środowiskiem naturalnym i zmianami klimatu* – 11,41% zakontraktowanych środków (21).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Obszary wiejskie – 72,85% zakontraktowanych środków (110),
- Małe obszary miejskie – 22,97% zakontraktowanych środków (51),
- Duże obszary miejskie – 4,18% zakontraktowanych środków (9).

Ponad 84% beneficjentów, którzy podpisali umowy o dofinansowanie to JST.

Problemy

Realizacja OP IV w większości priorytetów inwestycyjnych przebiega bez większych problemów. W ramach PI 6d/ dz. 4.5 zaobserwować można umiarkowane zainteresowanie beneficjentów aplikowaniem o środki. Wartości dwóch z trzech wskaźników realizowanych w ramach tego PI nie przekraczają 50% wartości docelowej. W związku z tym, w porozumieniu z KE podjęto decyzję o rozszerzeniu zakresu interwencji w tym działaniu. W ramach renegotjacji RPO WP wprowadzono dodatkowy typ projektu dotyczący minimalizacji zanieczyszczeń wód i gleb na obszarach Natura 2000 w celu ograniczenia zagrożeń dla bioróżnorodności. Na czerwiec 2019 r. planowane jest przeprowadzenie konkursu dedykowanego gminom objętym Programem Strategicznego Rozwoju Bieszczad i/lub Programem Strategicznym „Błękitny San”, dotyczącego inwestycji w infrastrukturę

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa IV

związaną z oczyszczaniem ścieków bytowych poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków realizowanych na obszarach Natura 2000. Niemniej jednak przewiduje się, że rozstrzygnięcie tego konkursu może nie doprowadzić do znaczącego przyrostu wartości wskaźników.

Brak realizacji projektów z zakresu form małej retencji wynika z opóźnień związanych z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej w prawie krajowym. Ze względu na to, że inwestycje te muszą być planowane i realizowane w sposób, który respektuje wymagania Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Dyrektywy Siedliskowej, wiele podmiotów zainteresowanych wsparciem nie ma możliwości uzyskania dofinansowania. Ponadto, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, warunkiem realizacji projektów w ramach CT 5 jest ich ujęcie w szczególności w Masterplanach dla Odry i Wisły, w aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy lub w planach zarządzania ryzykiem powodziowym od 2016 r., co również dyskwalifikuje niektórych potencjalnych beneficjentów.

Jednocześnie, w związku z brakiem projektów z zakresu małej retencji wodnej, istnieje poważne zagrożenie realizacji wskaźnika *Pojemność obiektów małej retencji*.

Planowane działania

Działania IZ skupiają się obecnie na kontraktacji projektów wybranych do dofinansowania w zakresie sieci wodociągowych (PI 6b/ pddz. 4.3.2.) oraz rozstrzygnięciu konkursów dot. wyposażenia dla OSP (PI 5b) oraz gospodarki odpadami (PI 6a/ dz. 4.2).

W celu możliwie efektywnego wykorzystania środków rezerwy wykonania w ramach OP IV, IZ planuje dokonać realokacji niewykorzystanych środków z PI 5b/ dz. 4.1 na kontraktację projektów z listy rezerwowej w zakresie gospodarki ściekowej ze względu na ogromne zapotrzebowanie w tym zakresie (PI 6b/ pddz. 4.3.1). Dodatkowym wsparciem dla tego priorytetu inwestycyjnego mają być środki z rezerwy wykonania pochodzące z OP II.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa V

OP V, przy udziale środków EFRR w wysokości 406 382 648 EUR, realizuje CT 7 - PI 7b (dz. 5.1), 7c (dz. 5.2), 7d (dz. 5.3) oraz CT 4 – PI 4e (dz. 5.4 i 5.5.). Jej głównym celem jest poprawa powiązań komunikacyjnych w województwie, zaś wsparcie wdrażane jest zarówno w ramach trybu konkursowego oraz pozakonkursowego. Wspierane są działania inwestycyjne w zakresie dróg wojewódzkich i lokalnych, infrastruktury terminali przeladunkowych poza siecią TEN-T, taboru kolejowego oraz modernizacji, rewitalizacji, rehabilitacji infrastruktury kolejowej dla połączeń regionalnych, jak też inwestycje dotyczące niskoemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego na terenie miast lub miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W 2018 r. w ramach OP V priorytetem było osiągnięcie ram wykonania umożliwiające odblokowanie rezerwy wykonania, a także przyśpieszenie w zakresie realizacji płatności i certyfikacji środków, szczególnie w obszarze dróg wojewódzkich i projektów kolejowych. W stosownych przypadkach, konieczne było podejmowanie niezbędnych działań mobilizujących beneficjentów do szybszego składania wniosków o płatność. W okresie sprawozdawczym zanotowano duży wzrost wartości wskaźników postępu rzeczowego, w tym w zakresie wskaźników ujętych w ramach wykonania. Znaczne przyśpieszenie w zakresie płatności (wzrost o 20,22 p.p) oraz certyfikacji środków (wzrost o 13,47 p.p.) umożliwiło realizację celów pośrednich ram wykonania.

Na koniec okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 8 projektów.

W ramach OP V stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia:

- w ramach PI 4e/ dz. 5.4, 5.5:
  - *Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej.*
Wartości szacowane na podstawie UoD przekraczają wartość docelową. Niniejsza sytuacja spowodowana jest w szczególności tym, że na etapie programowania przyjęte zostały wyższe koszty jednostkowe aniżeli wynika z analizy obecnie realizowanych projektów, co w kontekście dostępnej alokacji pozwoliło beneficjentom na realizację szerszego zakresu inwestycji.
- w ramach PI 7c/ dz. 5.2:
  - *Dodatkowa zdolność przerobowa terminali przeladunkowych, Liczba wspartych terminali przeladunkowych.*
Brak postępu w realizacji wskaźników jest bezpośrednio powiązany z trwającym procesem notyfikacji pomocy publicznej do KE dla projektów wybranych do dofinansowania (2).

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP V realizowane są tylko i wyłącznie w obszarze działalności gospodarczej 12 *Transport i składowanie* – 100% zakontraktowanych środków (42).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

*OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa V*

- Małe obszary miejskie – 49,02% zakontraktowanych środków (19),
- Duże obszary miejskie – 28,10% zakontraktowanych środków (8),
- Obszary wiejskie – 22,88% zakontraktowanych środków (15).

Ponad 82% beneficjentów, którzy podpisali UoD to JST.

Problemy

Bardzo istotnym problemem mającym wpływ na wdrażanie OP V jest duże nasycenie rynku budowlanego oraz rosnące ceny materiałów i usług budowlanych, powodujące wyższe koszty inwestycji, co z kolei wpływa na składane w toku zamówień oferty – oferty są bardzo kosztowne, przekraczające szacunki zleceńodawców lub też nie są w ogóle składane.

Obecna sytuacja potęgowana jest także poprzez zastosowanie modelu „zaprojektuj i wybuduj”. Przy zastosowaniu tego modelu ceny oferentów są jeszcze wyższe, co wynika z zakładania przez nich szerokiego zakresu ryzyka i zwiększenia zakresu działań inwestycyjnych po zakończeniu etapu projektowania. Analiza problemów wdrożeniowych zgłaszanych przez beneficjentów wskazuje ponadto na opóźnienia związane z pozyskiwaniem decyzji budowlanych czy środowiskowych. Powyższe może powodować trudności w osiągnięciu wartości docelowej wskaźnika *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg*.

Opóźnienia w zakresie wdrażania wsparcia w OP V spowodowane są również brakiem programu pomocowego dla transportu multimodalnego dla regionalnych programów operacyjnych (PI 7c/ dz.5.2). Niniejsze uniemożliwia kontraktację wybranych do dofinansowania projektów, gdyż na obecny moment trwa proces indywidualnej notyfikacji pomocy publicznej przez KE, a IZ prowadzi dalsze rozmowy z KE.

Ponadto, IZ identyfikuje brak odpowiednio przygotowanych projektów z zakresu infrastruktury linii kolejowych (PI 7d/ dz. 5.3), dla projektów dla których wnioskodawcą będzie PKP PLK S.A. - wnioskodawca nie posiada dokumentów niezbędnych do złożenia wniosków o dofinansowanie (m.in. dokumentacji technicznej, decyzji środowiskowych i lokalizacyjnych). W związku z tym, celem sprawniejszej realizacji wsparcia, IZ ogłosiła nabór i zakontraktowała 3 projekty dotyczące wyłącznie przygotowania dokumentacji technicznej (umożliwiającej wykonanie robót budowlanych dotyczących, infrastruktury kolejowej).

Planowane działania

Działania IZ będą skupiać się przede wszystkim na dalszym monitorowaniu projektów pozakonkursowych z zakresu dróg wojewódzkich, w szczególności w kontekście gotowości do złożenia pozostałych wniosków o dofinansowanie na inwestycje drogowe.

Intensyfikacja działań nastąpi również w obszarze współpracy z PKP PLK S.A. tak, by możliwym było jak najszybsze zidentyfikowanie projektów i uruchomienie ich realizacji, celem osiągnięcia zakładanych rezultatów.

Ponadto IZ będzie kontynuowała dialog z KE mający w efekcie umożliwić udzielenie pomocy publicznej przez KE dla projektów z zakresu transportu multimodalnego.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace ukierunkowane będą na zapewnienie sprawnej realizacji projektów pozakonkursowych, zwłaszcza w zakresie dróg wojewódzkich.

*OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa V*

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa VI

SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA I SPOŁECZNA

OP VI, przy udziale środków EFRR w wysokości 217 821 373 EUR, realizuje CT 8 (PI 8b), 9 (PI 9a i 9b) i 10 (PI 10a). Wsparcie udzielane jest w ramach trybu konkursowego i pozakonkursowego. W ramach OP VI wspierane są działania dot. zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług publicznych w obszarze zdrowia, pomocy społecznej i edukacji oraz działań rewitalizacyjnych terenów zdegradowanych.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W okresie sprawozdawczym IZ skupiała się przede wszystkim na kontraktacji i realizacji płatności. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano postęp o 12,15 p.p. w zakresie kontraktacji oraz 21,06 p.p. w ramach płatności. Dotychczas zakontraktowano ponad 62% alokacji dla OP VI, a ok. 30% alokacji objęto wnioskami o płatność.

Do końca 2018 r. zrealizowano 160 projektów.

W okresie sprawozdawczym uruchomiono wsparcie w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Przeprowadzono 2 nabory w PI 9b/dz. 6.3 oraz zidentyfikowano 1 projekt pozakonkursowy w PI 9b/dz. 6.5. Opóźnienia w naborach związane były z koniecznością przygotowania przez gminy nowych LPR/GPR, zgodnie z wytycznymi i zasadami wsparcia w obszarze rewitalizacji, które ogłoszono dopiero w 2016 r.

Uruchomienie naborów w pierwszej kolejności dla działań objętych ramami wykonania oraz sprawna kontraktacja i realizacja płatności, umożliwiły osiągnięcie celów pośrednich dla wszystkich wskaźników objętych ramami wykonania OP VI.

W ramach OP VI stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Szacowana po UoD wartość wskaźnika przekracza wartość docelową:

- w ramach PI 8b/ dz. 6.1:
  - *Liczba wspartych podmiotów świadczących kompleksowe usługi.*

Szacowane przekroczenie wartości docelowej wynika m.in. z tego, że na etapie programowania uwzględniane były jedynie uzdrowiska, jako potencjalna forma beneficjenta, a następnie definicja podmiotów świadczących kompleksowe usługi została doprecyzowana i ostatecznie o wsparcie mogły ubiegać się również inne jednostki/ formy beneficjentów (tzw. „jednostki prowadzące działalność okołouzdrawiskową” np. przychodnie uzdrawiskowe, zakłady przyrodolecznicze). Ponadto, przy szacowaniu, dane opierały się na przeliczeniach dla mniejszej liczby podmiotów (potencjalnych beneficjentów) niż obecnie wspierane. Powyższe było wynikiem zmiany formy prawnej beneficjenta i uzyskania możliwości aplikowania o środki przez jeszcze jedno, dodatkowe uzdrowisko.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa VI

- w ramach PI 9 a/ dz. 6.2:
  - *Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi, Liczba wspartych podmiotów leczniczych.* Szacowane przekroczenie wartości wskaźników jest efektem dużego zapotrzebowania beneficjentów na środki, jak również dokonanej realokacji z uwagi na wysoki potencjał absorpcyjny. Należy zaznaczyć, że szacowane przekroczenia wartości docelowej są nieznaczne.

- w ramach PI 10/ dz. 6.4:
  - *Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej, Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty.*

Część z realizowanych w ramach PI projektów została już zakończona. Na podstawie tej grupy IZ zidentyfikowała już przekroczenia wartości docelowej ww. wskaźników. Dodatkowo, projekty będące w dalszym ciągu w trakcie realizacji, będą generowały wartości wskaźników, co w efekcie będzie wpływało na ich znaczne przekroczenie. Analiza przeprowadzona na podstawie wspartych projektów, wskazuje, że zdecydowana większość ukierunkowana jest na rozbudowę, przebudowę, dostosowanie obiektów, jak też poprawę warunków kształcenia i rozwój bazy (doposażenie). Wyliczony średni koszt jednostkowy projektów jest zdecydowanie niższy, niż ten przyjęty na etapie programowania, co przekłada się na wyższą wartość wskaźnika (niższy koszt jednostkowy pozwala na realizację większej liczby projektów). Jednocześnie z uwagi na wysoki potencjał absorpcyjny, IZ dokonała zwiększenia alokacji w ww. zakresie.

W grudniu 2018 r. uruchomiono warunkowo środki rezerwy wykonania w kwocie 13 069 282 EUR alokowane na PI 9b/ dz. 6.3. Powyższa decyzja wynikała z dużego zainteresowania przeprowadzonymi naborami (alokacja naborów - ponad 23 mln EUR), zarówno dla konkursu ogólnego, jak też naboru dedykowanego MOF. Na obecną chwilę (kwiecień 2019 r.) podpisano UoD na kwotę UE ponad 14 mln EUR, a do dofinansowania wybranych zostało 14 projektów o wartości UE ok. 20 mln EUR.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP VI realizowane są w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- *20 Opieka zdrowotna* – 49,71% zakontraktowanych środków (24),
- *19 Edukacja* – 26,81% zakontraktowanych środków (139),
- *24 Inne niewyszczególnione usługi* – 11,63% zakontraktowanych środków (14), w tym w zakresie działalności szpitali oraz pozostałej działalności w zakresie opieki zdrowotnej,
- *21 Działalność w zakresie opieki społecznej, usługi komunalne, społeczne i indywidualne* - 10,68% (48),
- *15 Turystyka oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* – 1,17% (5).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Małe obszary miejskie – 54,45% zakontraktowanych środków (96),
- Duże obszary miejskie – 23,23% zakontraktowanych środków (24),
- Obszary wiejskie – 22,32% zakontraktowanych środków (110).

Wśród beneficjentów, którzy dotychczas podpisali umowy, większość to JST (191). Pozostałą część stanowią organizacje non profit (15), przedsiębiorstwa (15), szkoły, uczelnie, jednostki naukowe (7) oraz organy władzy administracji rządowej (2).

Problemy

Odnotowano nieznaczne opóźnienia z przyczyn formalno - prawnych w realizacji projektów pozakonkursowych dla PI 10/ pddz. 6.4.4 i Pi 9b/ dz. 6.5. Dzięki stałej koordynacji procedur w zakresie identyfikacji i wyboru projektów oraz monitoringowi procesu pozyskania przez Wnioskodawców niezbędnych załączników do WoD, przewiduje się, że obydwie projekty zostaną zakontraktowane w 2019 r.

W ramach OP VI istnieje realne zagrożenie nieosiągnięcia wartości docelowych następujących wskaźników:

- *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (PI 8b).*
Szacowana po umowach wartość wskaźnika stanowi 54,17% wartości docelowej. Wartość osiągnięta wynosi aktualnie 0%, ponieważ nie złożono dotychczas jeszcze żadnych końcowych WoP. Biorąc, pod uwagę, że w PI 8b/ dz. 6.1 nie przewiduje się już naborów, poziom osiągnięcia wskaźnika będzie wynikał z projektów zrealizowanych w wyniku przeprowadzonych konkursów. Na etapie programowania, podczas szacowania wartości docelowej, nie przyłożono wystarczającej wagi do trendu spadkowego dotyczącego zatrudnienia w istniejących uzdrowiskach, co przyczyniło się do przeszacowania jego wartości.
- *Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej (PI 9a).*
Zarówno szacowana po umowach, jak i osiągnięta na podstawie końcowych WoP wartość wskaźnika stanowi 15,62% wartości docelowej. W zakresie infrastruktury społecznej nie przewiduje się już naborów. Poziom osiągnięcia wskaźnika będzie zatem wynikał z projektów zrealizowanych w wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów. Zagrożenie nieosiągnięcia wskaźnika wynika przede wszystkim z niższego niż przewidywano na etapie programowania zainteresowania wnioskodawców tworzeniem infrastruktury opieki nad dzieckiem do lat 3. Wiąże się to z obawami gmin w zakresie utrzymania miejsc żłobkowych po okresie trwałości wymaganych w RPO WP.
- *Liczba powstałych miejsc w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej (PI 9a).*
Szacowana po umowach wartość wskaźnika stanowi 36% wartości docelowej, natomiast wartość osiągnięta (końcowe WoP) stanowi 30,93% wartości docelowej. W zakresie infrastruktury społecznej nie przewiduje się już naborów wniosków. Poziom osiągnięcia wskaźnika będzie wynikał z projektów zrealizowanych w wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów. Zaobserwowano niższy niż zakładano na etapie programowania popyt na wsparcie w tym zakresie.
- *Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej (PI 9a).*
Szacowana po umowach wartość wskaźnika stanowi 21,43% wartości docelowej, natomiast wartość osiągnięta (końcowe WoP) stanowi 18,37% wartości docelowej. Powyższe wynika z niespójnościami pomiędzy założeniami metodologicznymi przyjętymi na etapie

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa VI

programowania a definicją wskaźnika. Podczas szacowania wartości wskaźnika przyjęto, że odnosić się on będzie do projektów obejmujących zarówno wsparcie domów pomocy społecznej, pieczy zastępczej, jak też podmiotów zajmujących się aktywizacją społeczno – zawodową osób. Jednak zgodnie z WLWK2014, powinien on odnosić się jedynie do obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno – zawodowej. W związku z zaistniałymi rozbieżnościami, IZ przyjęła, że do wskaźnika – zgodnie z jego definicją – wliczane będą jedynie obiekty służące realizacji ww. usług. Dlatego też szacowana po umowach wartość jest zdecydowanie niższa niż wartość docelowa. Jednocześnie, z uwagi na brak wolnych środków, w zakresie infrastruktury społecznej nie przewiduje się już kolejnych naborów, w związku z czym poziom wskaźnika będzie wynikał jedynie z projektów zrealizowanych w wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów.

Planowane działania

Biorąc pod uwagę znaczne wyczerpanie alokacji na pddz. 6.2.2 (PI 9a), przy ograniczonym potencjale aplikacyjnym w tym obszarze, nie jest możliwe podjęcie środków zaradczych zmierzających do zwiększenia stopnia osiągnięcia wartości docelowych wskaźników produktu. W związku z tym, IZ zamierza przesunąć niewykorzystaną część alokacji z tego pddziałania do pddz. 6.2.1 (PI 9a), co pozwoli na realizację projektu pozakonkursowego *Poprawa jakości i dostępności do świadczeń medycznych w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie*. Projekt pozytywnie przeszedł proces identyfikacji, a jego kontraktacja przewidziana jest w 2019 r.

W najbliższym czasie spodziewana jest kontraktacja projektów realizujących wskaźniki w zakresie PI 9b (dz. 6.3):

- *Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich,*
- *Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją.*

Działania IZ w 2019 r. będą skupiały się przede wszystkim na monitorowaniu tempa realizacji projektów, kontraktacji projektów pozakonkursowych oraz mobilizacji beneficjentów do składania wniosków o płatność. Nie planuje się uruchomienia naborów w trybie konkursowym.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa VII

OP VII, przy udziale środków EFS w wysokości 227 385 570 EUR realizuje CT 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*. Cele osi realizowane są w ramach PI 8i, 8iii, 8iv, 8v oraz 8vi.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 4 nabory w trybie konkursowym (PI 8i/ dz. 7.1, PI 8iv/ dz. 7.4, PI 8v/ dz. 7.5, PI 8vi/ dz. 7.6) oraz przeprowadzono 1 procedurę wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie w trybie pozakonkursowym (PI 8i/ dz. 7.2). Zakontraktowano 118 projektów o wartości wkładu UE 38 999 607,67 EUR, co stanowi wzrost w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 17,15 p.p. Odnotowano również znaczny postęp w zakresie płatności (wzrost o 12,10 p.p.).

Do końca 2018 r., zakończyła się realizacja 103 projektów.

Wartości wskaźników ujętych w ramach wykonania, osiągnięte na koniec okresu sprawozdawczego pozwoliły na zrealizowanie celów pośrednich. Przy czym należy zaznaczyć, że wartość wskaźnika *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie*, osiągnęła już cel końcowy na poziomie 153,14%. Jednocześnie szacuje się (na podstawie podpisanych UoD), że wartość wskaźnika *Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie* również przekroczy założoną wartość docelową.

W ramach OP VII stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Osiągnięta wartość wskaźnika, przekroczyła wartość docelową:

- w ramach PI 8i/ dz. 7.1, 7.2:
  - *Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie* (tylko dz. 7.1). Wsparciem objętych zostało, znacznie więcej osób biernych zawodowo niż wynika to z przyjętej wartości docelowej wskaźnika. Wg danych GUS BAEL (średnioroczne za 2016 r.) osoby bierne zawodowo stanowią 1/3 ogółu mieszkańców województwa podkarpackiego. Stąd też konieczność wsparcia znacznie większej grupy beneficjentów.
  - *Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)*. Pomimo nadwykonania wartości wskaźnika, w dalszym ciągu konieczne będzie kontynuowanie kontraktacji i realizacji projektów, m.in. ze względu na rozszerzenie w PI 8i/ dz. 7.1 grupy docelowej o tzw. „biednych pracujących”. Należy przy tym nadmienić, że wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (pomimo zmniejszenia poziomu bezrobocia) wymaga coraz większych nakładów czasowych i finansowych.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa VII

- *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.*
Wskaźnik dotyczy grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Należy pamiętać, że osoby z niepełnosprawnościami nadal są grupą społeczną defaworyzowaną na rynku pracy. Dlatego też objęcie wsparciem jak największej liczby osób z niepełnosprawnościami jest korzystne ze względu na cele OP VII.
- *Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie, Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.*
Powyższe grupy osób są dość silnie reprezentowane wśród bezrobotnych na regionalnym rynku pracy. Na koniec 2018 r. osoby powyżej 50 roku życia stanowiły blisko 1/4 ogółu bezrobotnych, zaś osoby o niskich kwalifikacjach ok. 47%. Wynikać może to z faktu, że osobom tym szczególnie trudno jest podjąć zatrudnienie z uwagi na wiek (osoby starsze są postrzegane jako mniej efektywne, wydajne, kreatywne), czy też fakt posiadania kwalifikacji nieodpowiadających do końca oczekiwaniom pracodawców (kwalifikacje zbyt niskie lub „przestarzałe”). Jednocześnie należy zaznaczyć, że szereg kampanii informacyjno – promocyjnych nt. efektów wsparcia funduszy europejskich (zarówno w odniesieniu do poprzedniej, jak i bieżącej perspektywy finansowej) w zdecydowany sposób przyczynił się do podniesienia świadomości tych osób w kontekście możliwości, jakie niesie oferowane wsparcie. Dlatego też, osoby te chętnie korzystają z oferowanego w ramach projektów wsparcia, co w kontekście celów OP VII jest wysoce pożądane.
- w ramach PI 8vi/ dz. 7.6:
  - *Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne.*
Przyczyną nadwykonania w stosunku do założonego celu końcowego jest obowiązująca w ramach WLWK2014 definicja wskaźnika, rozszerzająca grupę beneficjentów na osoby, które zgłosiły się na badania profilaktyczne finansowane zarówno z EFS, jak też z innych źródeł. Dodatkowo dopuszcza się wliczanie do wartości wskaźnika osób, które nie są uczestnikami projektu jednak skorzystały z krótkotrwałego wsparcia (np. z udziału w spotkaniach o charakterze informacyjnym z zakresu profilaktyki zdrowia).

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP VII realizowane są głównie w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- *24 Inne niewyszczególnione usługi* – 45,75% zakontraktowanych środków, w tym w zakresie edukacji, pozostałej działalności usługowej oraz działalności profesjonalnej, naukowej lub technicznej (115),
- *19 Edukacja* – 23,07% zakontraktowanych środków (80),
- *18 Administracja publiczna* - 22,45% zakontraktowanych środków (97).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- *Obszary wiejskie* – 48,29% zakontraktowanych środków (180),
- *Małe obszary miejskie* – 40,25% zakontraktowanych środków (113),
- *Duże obszary miejskie* – 11,46% zakontraktowanych środków (33).

Wiodące grupy beneficjentów, którzy dotychczas podpisali UoD to przedsiębiorstwa (155), JST (112) oraz organizacje non profit (56).

Problemy

Przyczyną znacznego opóźnienia w zakresie certyfikacji wydatków w 2018 r. było zakwestionowanie kwalifikowalności podatku VAT w projektach realizowanych w ramach PI 8i/ dz. 7.1 i 7.2 oraz PI 8iii/ dz. 7.3 przez IA (KAS). Niemniej jednak, zastosowanie w tych projektach korekty systemowej oraz wdrożenie działań naprawczych w kontekście przyszłych interwencji, pozwoliło na odblokowanie certyfikacji.

Kwestią negatywnie wpływającą na postęp w realizacji celów OP VII były również opóźnienia w ogłoszeniu naborów w trybie konkursowym dedykowanych MOF współfinansowanych z EFS (dotyczy PI 8i/ dz. 7.1 oraz PI 8iii/ dz. 7.3), spowodowane koniecznością zapewnienia komplementarności projektów EFRR i EFS. W wyniku zakończenia weryfikacji LPR/GPR, we wrześniu 2018 r. możliwe było ogłoszenie dwóch naborów w ramach PI 9b/ dz. 6.3 dla MOF i pozostałych gmin. Mając na uwadze podejście przyjęte przez IZ, ogłoszenie naborów dedykowanych dla MOF w ramach EFS, musi zostać poprzedzone utworzeniem odpowiedniej bazy inrastrukturalnej w ramach PI 9b/ dz. 6.3. W związku z powyższym podjęto decyzję o przesunięciu ogłoszenia naborów w ramach PI 8i/ dz. 7.1 oraz PI 8iii/ dz. 7.3 na 2019 r.

Podobny problem dotyczy konkursu w ramach PI 8iii/ dz. 7.7 dla ZIT (przesunięcie naboru na IV kw. 2019 r.), dla którego warunkiem ogłoszenia jest zachowanie komplementarności z projektem w ramach PI 9b/ dz. 6.5. Na obecną chwilę niniejszy projekt podlega weryfikacji, a w przypadku uzyskania pozytywnej oceny formalno-merytorycznej UoD zostanie podpisana w czerwcu 2019 r.

Z uwagi na konieczność potwierdzenia, że program zdrowotny dotyczący profilaktyki nowotworu płuc realizowany w ramach PO WER może być również wdrożony w ramach RPO WP, opóźnienie w ogłoszeniu konkursu dotyczyło również PI 8vi/ dz. 7.6. Ostatecznie ogłoszenie niniejszego naboru zaplanowane jest na koniec 2019 r. Jednocześnie, w obszarze profilaktyki raka jelita grubego, pod koniec 2018 r. został ogłoszony nabór, w ramach którego do końca kwietnia 2019 r. podpisano dwie umowy, a kolejne trzy planuje się podpisać w najbliższym czasie.

W ramach OP VII istnieje realne zagrożenie nieosiągnięcia wartości docelowych następujących wskaźników:

- *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (PI 8i/ dz. 7.1, 7.2).*
Należy mieć na uwadze, że rodzaj wsparcia udzielanego w ramach niniejszego priorytetu inwestycyjnego wynika z indywidualnego planu działania przygotowanego dla każdego uczestnika projektu. Dlatego też nie wszyscy uczestnicy objęci są wsparciem szkoleniowym prowadzącym w efekcie do zmiany lub podniesienia kwalifikacji.
- *Liczba osób odchodzących z rolnictwa pracujących po opuszczeniu programu (PI 8i/ dz. 7.1, 7.2).*
Pomimo premiowania projektów, w których zakłada się objęcie wsparciem osób odchodzących z rolnictwa, w dalszym ciągu postęp w realizacji przedmiotowego wskaźnika jest niewielki. Opisana sytuacja może być spowodowana czynnikami zewnętrznymi wynikającymi z korzystniejszych warunków ubezpieczenia w ramach KRUS (w ramach projektu uczestnik ubezpieczony jest w ZUS), co z kolei przekłada się na niskie zainteresowanie rolników udziałem w tego typu projektach.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa VII

- *Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (PI 8iv/ dz. 7.4).*
W realizowanych obecnie projektach koszty jednostkowe są znacznie wyższe, niż te założone na etapie programowania, co w efekcie przekłada się na niższe wykonanie celu wskaźnika. Dlatego też, mając na uwadze wysoki potencjał absorpcyjny, planuje się zwiększenie alokacji na tę formę wsparcia i przesunięcie środków z PI 8vi/ dz. 7.6, co powinno przyczynić się do osiągnięcia celu końcowego.
- *Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu, Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie (PI 8iv/ dz. 7.4).*
Wartości docelowe powyższych wskaźników wyliczane były w oparciu o wskaźnik dotyczący *Liczb utworzonych miejsc opieki nad dziećmi (...)*, w związku z czym wskazany wyżej problem dotyczący osiągnięcia celu niniejszego wskaźnika, uwarunkowany niedoszacowaniem kosztu jednostkowego, przekłada się również na osiągnięcie celów założonych dla wskaźników dotyczących liczby osób.
- *Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie (PI 8vi/ dz. 7.6).*
Do tej pory nie opracowano i nie wdrożono RPZ zakładającego realizację działań prozatrudnieniowych, które przyczyniają się do podjęcia lub kontynuacji zatrudnienia (wsparcie rehabilitacyjne, kursy przekwalifikowujące), dzięki któremu omawiany wskaźnik byłby realizowany.

Planowane działania

W kolejnym okresie sprawozdawczym zaplanowano ogłoszenie naborów, w szczególności dedykowanych dla MOF (PI 8i/ dz. 7.1, 7.2 oraz PI 8iii/ dz. 7.3) oraz ZIT (PI 8iii/ dz. 7.7). Ze względu na duże zapotrzebowanie planuje się także ogłoszenie kolejnych naborów w ramach PI 8iii/ dz. 7.3 oraz PI 8iv/dz. 7.4.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa VIII

INTEGRACJA SPOŁECZNA

OP VIII, przy udziale środków EFS w wysokości 169 088 779 EUR realizuje CT 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją* (PI 9i, 9iv, 9v). OP VIII przyczynia się do realizacji celu głównego Umowy Partnerstwa tj. poprawy spójności społecznej i terytorialnej.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 8 naborów wniosków w ramach PI 9i/ dz. 8.1 oraz PI 9iv/ dz. 8.3 i 8.4. Proces wdrażania RPO WP przebiegał sprawnie, o czym świadczy duży postęp w zakresie kontraktacji (wzrost o 13,68 p.p.) oraz zatwierdzania WoP (wzrost o 15,64 p.p.).

Od początku realizacji RPO WP podpisano 213 UoD, a do końca 2018 r., zakończyła się realizacja 31 projektów.

W wyniku renegotjacji RPO WP zakończonej w 2018 r., dokonano realokacji środków finansowych w wysokości 26 383 123 EUR z PI 9i/ dz. 8.2 do PI 9iv/ dz. 8.3. Decyzja ta, podjęta w wyniku przeprowadzonej diagnozy zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej w obszarze włączenia społecznego, spowodowała wprowadzenie modyfikacji w sposobie wydatkowania środków w ramach OP VIII w roku 2018 i 2019. Zwiększenie alokacji w ramach PI 9iv/ dz. 8.3 umożliwiło kontraktację wielu wysokiej jakości projektów, które w przypadku braku zwiększenia alokacji na konkurs, nie zostałyby dofinansowane. Pozwoli to również na ogłoszenie większej liczby konkursów.

Cele pośrednie wszystkich wskaźników ujętych w ramach wykonania zostały zrealizowane, przy czym wartość docelowa wskaźnika *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie* (PI 9iv/ dz. 8.3) została już osiągnięta (130%). Należy przy tym wyjaśnić, że wsparcie w ramach tego wskaźnika jest w dużej mierze realizowane poprzez wypożyczalnie sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego, co przyczynia się do znacznego obniżenia zakładanego kosztu jednostkowego, a co za tym idzie umożliwia objęcie pomocą większej liczby osób. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż na obecną chwilę nie ma zagrożenia dla osiągnięcia celów końcowych dwóch pozostałych wskaźników ujętych w ramach wykonania. Na koniec 2018 r. wartość wskaźnika *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie* (PI 9i/ dz. 8.1, 8.2, 8.7) osiągnęła poziom 69,73% celu końcowego, a w przypadku wskaźnika *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie* (PI 9iv/ dz. 8.3, 8.4, 8.8, 8.9) wartość docelowa została zrealizowana w 80,73%.

Rozkład projektów

Projekty w ramach OP VIII realizowane są głównie w poniższych obszarach działalności gospodarczej (na podstawie UoD):

- 24 *Inne niewyszczególnione usługi* – 57,59% zakontraktowanych środków, w tym w zakresie edukacji oraz pozostałej działalności usługowej (68),
- 21 *Działalność w zakresie opieki społecznej, usługi komunalne, społeczne i indywidualne* – 27,13% zakontraktowanych środków (99).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Małe obszary miejskie – 56,85% zakontraktowanych środków (103),
- Obszary wiejskie – 38,09% zakontraktowanych środków (92),
- Duże obszary miejskie – 5,06% zakontraktowanych środków (18).

Większość beneficjentów, którzy dotychczas podpisali UoD stanowią organizacje non-profit (106), JST (95) oraz przedsiębiorcy (11).

Problemy

Opisany w ramach OP VII problem w zakresie kwalifikowalności VAT dotyczył również OP VIII. Jednakże wprowadzenie działań naprawczych i zastosowanie korekty systemowej skutecznie odblokowało możliwość certyfikacji wydatków w ramach PI 9v/ dz. 8.5.

Ponadto zidentyfikowano problem związany z opóźnieniami w ogłoszeniu naborów w ramach PI 9i/ dz. 8.1, 8.7 oraz PI 9iv/ dz. 8.3, 8.4, 8.8, 8.9. Podobnie jak w OP VII, było to wynikiem konieczności zapewnienia komplementarności między projektami współfinansowanymi ze środków EFRR i EFS dla projektów dedykowanych MOF i ZIT.

Odnotowano trudności związane z ogłoszeniem naborów i wyborem do dofinansowania wniosków na projekty realizujące założenia RPZ w ramach PI 9iv/ dz. 8.3. W ramach konkursu ogłoszonego w 2018 r., dotyczącego wdrożenia RPZ pn. *Program wsparcia psychoprofilaktycznego i pielęgnacyjnego kobiet w ciąży i młodych matek oraz rodziców zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym*, żaden ze złożonych WoD nie uzyskał pozytywnej oceny, w związku z czym nie został zakwalifikowany do dofinansowania. Dlatego też podjęto decyzję o ponownym ogłoszeniu naboru na tego typu projekty w 2019 r.

W wyniku renegocjacji RPO WP wprowadzono zmiany w zapisach rozszerzające grupę docelową, do której może zostać skierowane wsparcie w obszarze wczesnego wykrywania wad rozwojowych. Dzięki wprowadzonym zmianom, RPZ pn. *Program wczesnego wykrywania wad rozwojowych „Zacznijmy razem podróż do bardziej przyjaznego i włączającego świata”* pozostaje w korelacji z zapisami RPO WP. W związku z powyższym, ogłoszenie naboru na projekty realizujące wsparcie w zakresie wykrywania wad rozwojowych, zaplanowano na 2019 r.

Z uwagi na trwające prace nad opracowaniem *modelu dot. finansowania usług ochrony zdrowia psychicznego (opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień)*, na rok 2019 zaplanowano również przeprowadzenie naboru na projekty z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

W ramach OP VIII istnieje realne zagrożenie nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika *Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu* (PI 9iv/ dz. 8.3). Należy przy tym zaznaczyć, że wartość przedmiotowego wskaźnika rezultatu jest

*OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa VIII*

sprawozdawana dopiero po zakończeniu realizacji projektu. Na koniec pierwszego kw 2019 r. wskaźnik osiągnął wartość 1. Szacuje się (na podstawie UoD), że w ramach PI 9iv/ dz. 8.3 wspartych zostanie 91 miejsc świadczenia usług zdrowotnych (wartość docelowa 1 533 szt.). Dlatego też osiągnięcie wartości docelowej jest w dużej mierze uzależnione od wyników naborów, planowanych do ogłoszenia w 2019 r.

W przypadku pozostałych wskaźników nie zidentyfikowano zagrożenia nieosiągnięcia wartości docelowych, niemniej jednak należy pamiętać, że większość wskaźników rezultatu monitorowanych w ramach OP VIII, jest sprawozdawana dopiero po zakończeniu realizacji projektów.

Planowane działania

W przyszłym okresie sprawozdawczym zaplanowano ogłoszenie kolejnych naborów, w szczególności dedykowanych dla MOF (PI 9i/ dz. 8.1 oraz PI 9iv/ dz. 8.3, 8.4) oraz ZIT (PI 9i/ dz. 8.7 oraz PI 9iv/ dz. 8.8, 8.9). Przewidziano również ogłoszenie naborów w obszarze aktywnej integracji, jak również usług społecznych i zdrowotnych (PI 9i/ dz. 8.1 oraz PI 9iv/ dz. 8.3).

W ramach PI 9iv/ dz. 8.4 planowane jest z kolei przeprowadzenie procedury pozakonkursowej w obszarze wsparcia procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Dodatkowo planowany jest również nabór projektów ukierunkowanych na wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie w ramach PI 9v/ dz. 8.5. W tym miejscu należy zaznaczyć, że na podstawie zgłaszanych zapotrzebowań przez OWES rozważa się zwiększenie alokacji na konkurs po odblokowaniu rezerwy wykonania, co z kolei pozwoli na osiągnięcie założonych celów.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa IX

OP IX, przy udziale środków EFS w wysokości 128 549 197 EUR, realizuje CT 10 (PI 10i, 10iii, 10iv). W ramach OP IX wspierane są działania dotyczące zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego, wzrostu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów, niezbędnych na rynku pracy oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, wzrostu kompetencji nauczycieli kształcenia ogólnego, wzrostu kompetencji w obszarze TIK i języków obcych u osób dorosłych będących w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, wzrostu zatrudnienia absolwentów poprzez poprawę jakości szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy oraz wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół, wzrostu kwalifikacji osób dorosłych poprzez uczestnictwo w pozaszkolnych formach kształcenia.

Postępy realizacji i ramy wykonania

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 3 nabory wniosków w ramach PI 10i/ dz. 9.1 i PI 10iv/ dz. 9.4, 9.5 oraz uruchomiono 2 procedury pozakonkursowe w ramach PI 10i/ pddz. 9.6.1 i PI 10 iv/ pddz. 9.6.2.

W 2018 r. odnotowano znaczny postęp realizacji OP IX, o czym świadczy wzrost kontraktacji (o 17,09 p.p.) oraz istotny postęp w zatwierdzaniu WoP (wzrost o 28,43 p.p.).

Na 462 podpisane UoD, do końca okresu sprawozdawczego zakończyła się realizacja 190 projektów.

Należy podkreślić, że pozytywny wpływ na realizację celów osi miał wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym wśród pracodawców, co z kolei jest wynikiem zaobserwowanego na regionalnym rynku pracy deficytu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Ciągłe jest to jednak zainteresowanie stosunkowo nieznaczne i ogranicza się do niewielkiej grupy przedsiębiorstw. Jednocześnie zmiany, jakie nastąpiły w ostatnim czasie na lokalnym rynku pracy, przyczyniły się do wzrostu zainteresowania kształceniem ustawicznym.

W okresie sprawozdawczym, w wyniku przeprowadzonego konkursu dotyczącego wsparcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji w ramach systemu popytowego (PI 10iv/ dz. 9.5), podpisano umowy z czterema operatorami. Wsparcie będzie realizowane we wszystkich czterech subregionach województwa podkarpackiego: rzeszowskim, tarnobrzeskim, krośnieńskim oraz przemyskim.

W 2018 r. przyjęto zmodyfikowane kryteria dostępu, kładące duży nacisk na potencjał i doświadczenie wnioskodawców w realizacji kursów językowych oraz rozszerzono grupę docelową na osoby z wyższym wykształceniem - przy zachowaniu minimum 40% miejsc dla osób w trudnej sytuacji (tj. głównie osób o niskich kwalifikacjach i w wieku ponad 50 lat). Podjęte działania zaradcze były odpowiedzią na zaobserwowane wcześniej problemy w ramach PI 10iii/ dz. 9.3.

W ramach OP IX osiągnięto cele pośrednie wszystkich wskaźników ujętych w ramach wykonania. Należy przy tym zaznaczyć, że na koniec roku sprawozdawczego wartość docelowa wskaźnika *Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych* (PI 10i/ dz. 9.2 i PI 10iv/ dz. 9.4) została osiągnięta na poziomie 164,75%. Jest to pozytywny efekt związany z wprowadzeniem kryterium dostępu, uzależniającego wartość projektu

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa IX

od liczby uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych. Celem tego kryterium było ograniczenie ryzyka, że wnioskodawcy skupią się wyłącznie na pozyskaniu wsparcia instytucjonalnego (doposażenie w środki dydaktyczne), przy niewielkim udziale środków skierowanych na bezpośrednie wsparcie osób, co byłoby zjawiskiem niepożądanym w projektach współfinansowanych z EFS. Dodatkowo warto zaznaczyć, że według stanu na koniec 2018 r. na kontraktację oczekiwało 36 projektów zakładających realizację tego typu wsparcia, które zostały pozytywnie ocenione, ale nie otrzymały dofinansowania ze względu na brak środków. Również wskaźnik *Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie* (PI 10iii/ dz. 9.3) już na koniec 2018 r. osiągnął wartość docelową (101,76%). W przypadku pozostałych wskaźników OP IX ujętych w ramach wykonania nie identyfikuje się zagrożenia nieosiągnięcia wartości docelowych.

W ramach OP IX stopień realizacji poniższych wskaźników produktu wymaga wyjaśnienia. Osiągnięta wartość wskaźnika, przekroczyła wartość docelową:

- w ramach PI 10i/ dz. 9.1, 9.2:

- *Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.*

W naborach ogłaszanych ramach PI 10i zastosowano kryterium dostępu obligujące do objęcia wsparciem określonego procentu (50% lub 75%) nauczycieli zatrudnionych w szkołach, które uzyskały dofinansowanie. Zastosowanie przedmiotowego kryterium miało na celu doprowadzenie do trwałej zmiany jakościowej w funkcjonowaniu placówek oświatowych poprzez obowiązkowe podnoszenie kwalifikacji nauczycieli. Efektem zastosowanego rozwiązania była realizacja ww. wskaźnika na poziomie wyższym niż to pierwotnie zakładano.

- *Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie TIK w ramach programu (tylko dz. 9.2).*

Podobnie jak w przypadku wyżej opisywanego wskaźnika *Liczby nauczycieli objętych wsparciem w programie*, przekroczenie zakładanego celu końcowego jest wynikiem zastosowanego kryterium dostępu, zobowiązującego szkoły będące beneficjentem wsparcia w ramach PI 10i do objęcia wsparciem określonej liczby zatrudnionych nauczycieli – tak aby zapewnić efektywne wykorzystanie zakupionego sprzętu TIK przez nauczycieli wszystkich przedmiotów.

- *Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (tylko dz. 9.2).*

W trakcie realizacji RPO WP nastąpiła zmiana *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, dotycząca podniesienia wartości jednostkowej wydatków na zakup środków trwałych z 350,00 PLN na 3 500,00 PLN. Umożliwiło to doposażenie większej ilości szkół, a co za tym idzie, wpłynęło na osiągnięcie wyższej niż zakłada na etapie programowania wartości wskaźnika.

- *Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie (tylko dz. 9.2).*

Analogicznie jak w przypadku wskaźnika *Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych*, przekroczenie wartości wskaźnika jest wynikiem zmian wprowadzonych do *Wytycznych z zakresu kwalifikowalności (...)* i objęcia wsparciem większej liczby szkół.

- w ramach PI 10iii/ dz. 9.3:

- *Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.*

Ze względu na spadek poziomu bezrobocia, zmniejszyło się zainteresowanie długotrwałymi kursami językowymi i TIK wśród osób o niskich kwalifikacjach. Dlatego też działania rekrutacyjne zostały skierowane do grupy osób powyżej 50 roku życia. Warto równocześnie zaznaczyć, że ta grupa społeczna, mimo niższego współczynnika aktywności zawodowej, wykazuje jednocześnie wysokie zainteresowanie udziałem w kształceniu ustawicznym. Wsparcie w ramach PI 10iii skierowane do osób powyżej 50 roku życia wypełnia zidentyfikowaną lukę kompetencyjną i sprzyja utrzymaniu zatrudnienia lub powrotowi do zatrudnienia.

Omawiając poziom wykonania wskaźników ujętych w OP IX warto zaznaczyć, że odnotowane przekroczenia wartości wskaźników rezultatu są bezpośrednio związane z nadwykonaniem referencyjnych wskaźników produktu. Jednocześnie należy podkreślić, że w okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano zagrożeń osiągnięcia celów końcowych w ramach OP IX, co wskazuje na sprawną realizację osi.

Rozkład projektów

Beneficjentami, którzy podpisali UoD na realizację projektów w ramach OP IX, są podmioty prowadzące w głównej mierze działalność gospodarczą w obszarze *19 Edukacji* – 84,03% zakontraktowanych środków (412).

Terytorialny rozkład środków w projektach (na podstawie UoD) angażuje:

- Małe obszary miejskie – 42,82% zakontraktowanych środków (190),
- Obszary wiejskie – 29,49% zakontraktowanych środków (171),
- Duże obszary miejskie – 27,69% zakontraktowanych środków (101).

Projekty w ramach OP IX realizowane są głównie przez poniższe kategorie beneficjentów (na podstawie wkładu UE na podpisanych UoD):

- JST – 39,15% zakontraktowanych środków (165),
- Przedsiębiorstwa – 36,50% zakontraktowanych środków (165),
- Szkoły, uczelnie, jednostki naukowe - 14,30% zakontraktowanych środków (74),
- Organizacje pozarządowe – 9,95% zakontraktowanych środków (57).

Problemy

W okresie sprawozdawczym zaobserwowano trudności z wdrażaniem projektów w ramach PI 10i/ dz. 9.1 skutkujące rozwiązaniem 14 umów o wartości wkładu UE 2 696 180,71 EUR. Pogłębiona analiza problemu wykazała, że główną przyczyną rozwiązania umów, były trudności lokalowe związane ze zrywaniem umów najmu, a także bariery formalno-prawne i finansowe napotkane w procesie adaptacji budynków na potrzeby prowadzenia edukacji przedszkolnej (brak zgody konserwatora zabytków na niezbędne modyfikacje, wysokie koszty adaptacji).

Planowane działania

W przyszłym okresie sprawozdawczym kontynuowane będą działania zmierzające do zakontraktowania pozostałych środków. W tym celu planuje się ogłoszenie naborów w trybie konkursowym w ramach PI 10i/ dz. 9.1, PI 10iii/9.3 oraz Pi 10iv/ dz. 9.4. Środki pozostałe

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Oś priorytetowa IX

do wykorzystania w ramach PI 10iv/ dz. 9.5 powinny zostać rozdysponowane pomiędzy operatorów systemu popytowego, którzy najlepiej radzą sobie z wykorzystaniem zakontraktowanych dotąd środków.

Jednocześnie wartości docelowe przedstawionych wskaźników zostaną urealnione w oparciu o wyniki ewaluacji mid-term, dostępność alokacji oraz dotychczasowe tempo wdrażania RPO WP.

Oś priorytetowa X

Pomoc
techniczna

Projekty POMOCY TECHNICZNEJ wybierane do dofinansowania w trybie pozakonkursowym, realizuje dwóch beneficjentów: IZ i IP. Projekty IZ wdrażane są w Urzędzie Marszałkowskim, projekty IP – w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Rzeszowie.

Postępy realizacji

Realizacja OP X przebiega prawidłowo. Beneficjenci PT zobowiązani są do monitorowania wybranych we wniosku o dofinansowanie wskaźników w trakcie realizacji projektów. Wskaźniki produktu w projektach PT mają charakter wynikowy (ich wartości docelowe nie zostały określone w treści RPO WP, nie zostały również objęte mechanizmem ram wykonania).

Problemy

W trakcie realizacji projektów PT nie napotkano na znaczące problemy.

Planowane działania

Wraz ze zbliżającym się końcem perspektywy 2014 – 2020 i przygotowaniem do kolejnego okresu programowania, zasadne jest sprawne przygotowanie dokumentacji projektów przewidzianych do realizacji po 2020 roku. Aby wykonać prace projektowe, niezbędne są środki, które zostaną wydatkowane jeszcze w tej perspektywie.

W tym celu, IZ planuje zwiększenie alokacji na pomoc techniczną, poprzez przesunięcie części środków rezerwy wykonania z OP VII i OP IX. Wstępne plany w tym zakresie przedstawiono już w czasie spotkań rocznych z KE w grudniu 2018 r.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

11.2 Specjalne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy w zakresie przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Wszelkie działania związane z przygotowaniem i wdrażaniem dokumentów programowych realizowane były z zachowaniem ww. zasad.

W 2018 r. przedstawiciele IZ uczestniczyli w spotkaniach *Grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami* oraz *Grupy roboczej ds. równości szans kobiet i mężczyzn* oraz w szkoleniach zorganizowanych przez MliR.

Konieczność realizacji projektów zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadą równości szans kobiet i mężczyzn podkreślana była m.in. w regulaminach konkursów oraz szczegółowo omawiana na organizowanych spotkaniach informacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców.

Składane przez beneficjentów wnioski oceniane są w oparciu o kryteria wyboru projektów (merytoryczne dopuszczające standardowe dla EFRR) dotyczące przestrzegania zasady równych szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach EFS wprowadzono możliwość oceny warunkowej kryterium, aby umożliwić realizację zasady dostępności na jak najwyższym poziomie. Mechanizmem gwarantującym prawidłową realizację ww. polityk na etapie oceny projektów są karty oceny projektu, które zawierają pytania weryfikujące spełnianie ww. zasad.

W związku z wejściem w życie w dniu 4 kwietnia 2018 r. znowelizowanych *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, których integralną część stanowi Załącznik nr 2. *Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020*, zorganizowane zostało szkolenie dla potencjalnych beneficjentów dz. 6.3., którego celem było szczegółowe omówienie zasad i wymogów, jakie muszą spełniać projekty dofinansowane ze środków EFRR w ramach RPO WP, zwłaszcza w zakresie spełnienia standardów architektonicznych.

Aby przybliżyć Beneficjentom temat dostępności projektów współfinansowanych ze środków EFS, przygotowano opracowanie pn. „*Standardy dostępności - wybrane zagadnienia*”. Jest to dokument, w którym w syntetyczny sposób przedstawiono wybrane istotne zagadnienia dotyczące realizacji standardów dostępności. W celu ułatwienia Beneficjentom weryfikacji poprawności realizacji projektów pod kątem stosowania standardów dostępności, opracowano listę pytań mających na celu autokontrolę poprawności realizowania standardów dostępności w projektach. Zaleca się korzystanie z powyższej listy i podejmowanie odpowiednich działań naprawczych w przypadku, gdy odpowiedzi nie potwierdzają realizacji projektu zgodnie ze standardami.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

Jako przykłady stosowania przez IZ zasady równości szans i niedyskryminacji, w obszarze informacji i promocji można wskazać, że:

- ✓ serwis internetowy *rpo.podkarpackie.pl* jest zgodny z wymogami WCAG 2.0,
- ✓ podczas organizowanych szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów uwzględniane są potrzeby osób z niepełnosprawnościami (rozmiar czcionki na drukowanych materiałach szkoleniowych, możliwość zaangażowania tłumacza języka migowego, dostępność architektoniczna sal szkoleniowych),
- ✓ e-publicacje dostępne dla osób niedowidzących.

11.3 Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Zasada zrównoważonego rozwoju realizowana jest poprzez działania ukierunkowane na: racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Do realizacji przedmiotowej zasady przyczyniają się przyjęte horyzontalne kryteria wyboru w ramach:

- EFRR – *Zasada zrównoważonego rozwoju;*
- EFS – *Projekt jest zgodny z właściwymi politykami i zasadami unijnymi (w tym (...) zasadą zrównoważonego rozwoju) oraz prawodawstwem unijnym.*

Na etapie wyboru projektów ocenie podlegają kwestie związane m.in. z wymogami ochrony środowiska, efektywnego wykorzystania zasobów, łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu oraz z uwzględnieniem ładu przestrzennego.

1. Łagodzenie i adaptacja do zmian klimatu

Dla operacji współfinansowanych ze środków EFRR kwestia łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu znalazła odzwierciedlenie w poniższych kryteriach wyboru projektów:

- kryterium merytoryczne standardowe „*Zdolność do adaptacji do zmian klimatu i reagowania na ryzyko powodziowe*” – kryterium weryfikuje zdolności do reagowania i adaptacji do zmian klimatu (w obszarze zagrożenia powodziowego).
Wszelkie elementy infrastruktury zlokalizowane na obszarach zagrożonych powodzią powinny być zaprojektowane w sposób, który uwzględnia to ryzyko. Aplikacja projektowa musi wyraźnie wskazywać czy inwestycja ma wpływ na ryzyko powodziowe, a jeśli tak, to w jaki sposób zarządza się tym ryzykiem.
- kryterium merytoryczne standardowe „*Zmiany klimatu*” – kryterium ocenia, czy przyjęte rozwiązania minimalizują wpływ inwestycji na klimat i uwzględniają potrzeby zapewnienia trwałości – odporności – na skutki zmiany klimatu (np. ekstremalne temperatury, powódzie, osunięcia ziemi itp.).

Wskazana w ramach RPO WP szacunkowa wysokość środków na cele związane ze zmianami klimatu wynosi 345 572 372 EUR, co stanowi 16,34% alokacji RPO WP.

2. Ochrona środowiska

Na etapie wyboru projektów weryfikowane jest oddziaływanie inwestycji na środowisko naturalne oraz obszary Natura 2000, m.in. procedura oceny oddziaływania na środowisko - w celu zmniejszenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponadto, w ramach PI 4e (pddz. 3.3.1 oraz pddz. 3.3.3) projekty muszą być wpisane do aktualnego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej obowiązującego na terenie gminy. W dz. 5.4 oraz dz. 5.5 (PI 4e) projekty muszą wynikać z przygotowanych przez JST dokumentów o charakterze planistycznym zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach.

OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO
Zrównoważony rozwój

Jednocześnie, dla projektów wspieranych z EFS, na etapie oceny formalno-merytorycznej przeprowadzana jest weryfikacja wszystkich WoD, pod względem planowanych przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie wpływu działalności człowieka na środowisko. Niespełnienie ww. kryterium skutkuje odrzuceniem WoD.

3. Efektywne korzystanie z zasobów

Realizowane są projekty w zakresie niskoemisyjnego i zrównoważonego transportu miejskiego, działań ograniczających zanieczyszczenia emitowane do środowiska, jak też zwiększenia efektywności energetycznej i pozyskiwania energii z niskoemisyjnych źródeł.

4. Ład przestrzenny

W ramach PI 9b (dz. 6.3 oraz dz. 6.5) podstawą realizacji przedsięwzięć są LPR/ GPR, w których wskazane są obszary wymagające rewitalizacji oraz uwzględnione są projekty, które przyczynią się do wyprowadzenia danego obszaru z kryzysu.

11.4 Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Od początku wdrażania RPO WP, na podstawie podpisanych umów, wsparcie wykorzystane na cele dotyczące zmian klimatu wyniosło **257 162 685,60 EUR**, co stanowi **12,16%** alokacji RPO WP. Punktem odniesienia jest wkład UE w zawartych umowach, uwzględniający % współczynnik określony dla poszczególnych kodów dotyczących wymiaru zakresu interwencji, zgodnie z *rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r.*

Na poziomie osi priorytetowych, wsparcie na cele klimatyczne kształtuje się następująco:

Tabela 16. Wsparcie wykorzystane na cele dotyczące zmian klimatu

Oś priorytetowa	Środki przeznaczone na cele klimatyczne (EUR)	% całkowitej alokacji osi priorytetowej
III – Czysta energia	193 213 486,47	76,15%
IV – Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	14 355 445,71	7,71%
V – Infrastruktura komunikacyjna	49 593 753,42	12,20%
Suma	257 162 685,60	12,16%*

* % całkowitej alokacji RPO WP

11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

Na obecnym etapie realizacji RPO WP, realizację zasady partnerstwa umożliwia współpraca z partnerami spoza administracji publicznej w ramach KM oraz GSE.

W ramach KM, zasada realizowana jest poprzez ścisłą współpracę pomiędzy instytucjami publicznymi, partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w trakcie całego cyklu programowania obejmującego przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie i ocenę. IZ dąży do wzmocnienia zasady partnerstwa w procesie konsultacji i zatwierdzania kryteriów wyboru projektów poprzez: zapewnienie możliwości dyskusji w trakcie posiedzeń, przekazywanie informacji i udzielanie odpowiedzi na zadawane zapytania. Umożliwia także wsparcie finansowe dla partnerów spoza administracji będących członkami KM w zakresie szkoleń i ekspertyz niezbędnych do wykonywania ich funkcji. Jednocześnie na stronie www na bieżąco publikowane są informacje dotyczące realizacji RPO WP.

Dodatkowo w celu usprawnienia prac, w ramach KM zostały powołane 3 grupy robocze: ds. zdrowia, ds. ZIT i MOF oraz ds. zrównoważonego rozwoju i energii, w skład których wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, w tym również przedstawiciele partnerów spoza administracji.

Ponadto GSE pełni rolę doradczą dla JE przy formułowaniu założeń badań ewaluacyjnych, ocenie ich wyników oraz refleksji nad możliwością ich wykorzystania. W pracach GSE oprócz przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację RPO WP, środowiska akademickiego oraz instytucji realizujących badania/analizy/expertyzy w regionie, uczestniczą także przedstawiciele partnerów spoza administracji publicznej, w tym organizacji pozarządowych działających na terenie województwa podkarpackiego.

W 2018 r. w ramach działań związanych z rozwojem potencjału ewaluacyjnego zorganizowano konferencję szkoleniową dla osób zaangażowanych w realizację procesu ewaluacji RPO WP, w tym członków KM i GSE.

Również w obszarze komunikacji i promocji współpracowano z partnerami zewnętrznymi (JST, nadawcy radiowi i telewizyjni, wydawcy prasy) w zakresie organizacji wydarzeń informacyjno-edukacyjnych nt. RPO WP oraz FE. Wydarzenia te miały charakter spotkań, akcji edukacyjnych oraz eventów promocyjnych, realizowanych podczas organizowanych przez partnerów wydarzeń własnych (szerzej w pkt 12.2 sprawozdania).

Zasada partnerstwa przejawia się również w funkcjonowaniu ZIT, którego ideą jest współpraca samorządów na rzecz maksymalnego wykorzystania wspólnych atutów i rozwiązywania problemów. Dlatego też, ZIT realizowany jest w ramach zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa JST, tj. Stowarzyszenia ROF, które nie tylko pełni rolę IP, ale również jest beneficjentem środków ZIT. Z kolei projekty ZIT wdrażane są jako projekty zintegrowane w ramach partnerstw zawieranych pomiędzy poszczególnymi JST a ROF, na warunkach określonych w umowach o partnerstwie.

Należy zaznaczyć, że Stowarzyszenie ROF posiada również swoją reprezentację w KM, a jego przedstawiciele biorą czynny udział w pracach Komitetu.

12 OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

12.1 Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Ramy realizacji procesu ewaluacji RPO WP wyznacza *Plan ewaluacji RPO WP 2014-2020* zatwierdzony uchwałą nr 21/IV/2016 KM z dnia 12.02.2016 r. Zarówno w 2017, jak i 2018 r. JE przedkładała projekty zmian PE, poprzedzone konsultacjami z podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji Programu, w tym z KM i GSE. Prowadziły one do dostosowania jego zapisów do aktualnych uwarunkowań organizacji procesu ewaluacji, aktualnego stanu wdrażania RPO WP, jak również zapewnieniu zgodności ze zaktualizowanymi dokumentami nadrzędnymi, w tym *Wytycznymi w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*, *Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* oraz komplementarności z *Planem ewaluacji Umowy Partnerstwa*, tworzonym na poziomie MliR. Zaktualizowany PE został przyjęty uchwałą nr 145/XV/2018 KM z dnia 20.12.2018 r.

W 2018 r., zgodnie z założeniami PE, rozpoczęto realizację dwóch obowiązkowych badań ewaluacyjnych:

1. *Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania* – w 2018 r. ewaluator opracował raport metodologiczny oraz rozpoczął realizację badań terenowych, wyniki ewaluacji dostępne będą w II kw. 2019 r.,
2. *Ewaluacja na potrzeby oszacowania wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego „Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu”* – w 2018 r. ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, wyniki ewaluacji dostępne będą w II kw. 2019 r.

W 2018 r. dokonano przeglądu aktywności członków oraz prac GSE. Wprowadzono zmiany składu osobowego GSE, jak również aktualizację Regulaminu i dostosowanie jego zapisów do rzeczywistego zakresu, organizacji prac i zadań GSE z uwzględnieniem aktywizacji i usprawnienia jej prac.

W celu podniesienia jakości merytorycznej ewaluowanych zagadnień oraz zwiększenia użyteczności wyników ewaluacji, JE podejmuje także aktywną współpracę z przedstawicielami IZ, IP WUP oraz IP ZIT.

W latach 2017-2018 podejmowano działania związane z rozwojem potencjału ewaluacyjnego. W dniach 5-6.12.2018 r., odbyła się druga konferencja szkoleniowa dla osób zaangażowanych w realizację procesu ewaluacji RPO WP, w tym członków KM i GSE (pierwsza miała miejsce w 2016 r.). Konferencja podejmowała tematykę realizacji badań z wykorzystaniem ewaluacji opartej na teorii (TBE) w perspektywie finansowej 2014-2020. Ponadto, pracownicy JE podnosili kompetencje poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych/wewnętrznych (obejmujących m.in. tematykę zamówień publicznych, metodologii badań ewaluacyjnych, RODO), uczestnictwo w konferencjach tematycznych, spotkaniach/szkoleniach dotyczących ewaluacji organizowanych przez Krajową Jednostkę Ewaluacji umiejscowioną w MliR, zapoznanie się z publikacjami, raportami nt. ewaluacji, ekspertyzami oraz

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA

Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

współpracę i wymianę wiedzy i doświadczeń nt. ewaluacji z podmiotami uczestniczącymi w pracach GSE oraz instytucjami zaangażowanymi w proces ewaluacji innych programów operacyjnych.

Zgodnie z zapisami PE, JE na bieżąco prowadzi zakładkę Ewaluacja na stronie internetowej rpo.podkarpackie.pl, gdzie m.in. publikowane są raporty ze zrealizowanych badań oraz tabele wdrażania rekomendacji. Wyniki przeprowadzonych badań ewaluacyjnych prezentowane są także na forum KM.

W 2017 r. zrealizowano następujące badania ewaluacyjne, w ramach których przedstawione zostały raporty końcowe wraz z rekomendacjami:

1. *Ewaluacja ex ante wsparcia kształcenia osób dorosłych w formie pozaszkolnych form kształcenia zawodowego (realizacja rozpoczęła się w 2016 r., odbiór raportu końcowego nastąpił w 2017 r.),*
2. *Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WP 2014-2020,*
3. *Aktualizacja oceny ex ante instrumentów finansowych w ramach RPO WP 2014-2020.*

Dyskusja nt. możliwości wdrożenia zaproponowanych w zrealizowanych badaniach rekomendacji odbyła się już na etapie przedstawiania wstępnego raportu końcowego. Proces konsultacji tabeli wdrażania rekomendacji przebiegał z udziałem szerokiego grona odbiorców, właściwych ze względu na zakres przedmiotowy badania. Ostateczną decyzję o wykorzystaniu wyników ewaluacji podjął ZWP w drodze uchwały.

Rekomendacje są umieszczane w bazie informatycznej Systemu Wdrażania Rekomendacji oraz Bazie Badań Ewaluacyjnych IZ, która jest przekazywana Departamentom zaangażowanym w realizację RPO WP oraz IP. Z tabelami wdrażania rekomendacji zapoznawany jest także KM.

W ramach trzech dotychczas zrealizowanych badań Ewaluatorzy zaproponowali łącznie 33 rekomendacje, którym nadano statusy bazowe, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*. Na etapie odbioru raportu i zatwierdzenia rekomendacji do wdrożenia przez ZWP, 30 z nich zostało przyjętych do wdrożenia. W wyniku przeprowadzonych przez JE przeglądów wdrażania rekomendacji z ich adresatami, 1 rekomendacja została odrzucona (dotyczyła uruchomienia nowego instrumentu - mikropożyczki dla terenów wiejskich - badanie *Aktualizacja oceny ex ante instrumentów finansowych w ramach RPO WP 2014-2020*), pozostałe uznano za wdrożone (w całości lub w części, zgodnie ze statusem bazowym oraz terminem wdrożenia nadanym im na etapie przyjmowania poszczególnych tabel wdrażania rekomendacji).

Zebrane w wyniku monitorowania stanu wdrażania rekomendacji dane służą m.in. do przygotowania raportu nt. stanu wdrażania rekomendacji, który jest przedstawiany KM i GSE.

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA
Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Status	Nazwa	Fundusz	Rok zakończenia ewaluacji	Typ ewaluacji	CT	Tematyka badania	Ustalenia (w przypadku wykonania)	Działania następcze (w przypadku realizacji)
Badanie zakończone	<i>Ewaluacja ex ante wsparcia kształcenia osób dorosłych w formie pozaszkolnych form kształcenia zawodowego</i>	EFS	2017	Procesu	CT 10	Celem badania było wsparcie procesu wdrażania interwencji (Działanie 9.5 w ramach RPO WP) w zakresie podnoszenia kompetencji osób dorosłych w formach pozaszkolnych.	<p>W wyniku ewaluacji zdiagnozowano potrzeby w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz możliwych form ich zaspokojenia w województwie podkarpackim poprzez pozaszkolne formy kształcenia zawodowego oraz określono możliwe schematy wdrażania interwencji wraz z analizą ich mocnych i słabych stron oraz wskazaniem schematu rekomendowanego.</p> <p>W efekcie realizacji przedmiotowego badania wypracowanych zostało łącznie 9 rekomendacji, które poddano konsultacjom z Instytucją Pośredniczącą – Wojewódzkim Urzędem Pracy, jako podmiotem odpowiedzialnym za bezpośrednie ich wdrożenie. W wyniku przeprowadzonych konsultacji odrzucono 3 rekomendacje, z uwagi na ich niezgodność z założeniami: RPO WP, Strategią komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, jak również</p>	<p>Na podstawie przeprowadzonych konsultacji dot. stanu wdrażania rekomendacji z ich adresatami, 6 przyjętych do wdrożenia rekomendacji uznano za wdrożone (w całości lub w części), zgodnie ze statusem bazowym oraz terminem wdrożenia nadanym im na etapie przyjmowania <i>Tabeli wdrażania rekomendacji</i>.</p> <p>Wyniki badania dostarczyły informacji o jakości oferowanych kursów i szkoleń oraz problemach występujących w obszarze kształcenia osób dorosłych w formie pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, dzięki czemu możliwe jest (oraz będzie w przyszłości) lepsze dopasowanie interwencji, w kontekście postawionego celu, do potrzeb rynku pracy w województwie podkarpackim. Dodatkowo, wnioski i rekomendacje były wykorzystane na potrzeby zaplanowania organizacji wsparcia naborów, tak aby efektywnie wykorzystać środki założone na realizację Działania 9.5 RPO WP i osiągnąć jego cele przy racjonalnym wykorzystaniu zasobów. Wdrożone rekomendacje dotyczyły, m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – grup docelowych wsparcia, – przyjęcia modelu mieszanego z dominującą rolą modelu popytowego i

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA
Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

							<p>Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPO WP. Pozostałe 6 rekomendacji, sporządzonych w oparciu o diagnozę problemów występujących w obszarze kształcenia osób dorosłych w formie pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, umożliwi lepsze dopasowanie Działania 9.5. RPO WP do zdiagnozowanych potrzeb rynku pracy, dlatego uznane zostały jako zasadne do wdrożenia. Mając na uwadze treść i sposób wdrożenia rekomendacji w przypadku 3 rekomendacji podjęto decyzję o częściowym ich wdrożeniu.</p>	<p>z zastosowaniem zdecentralizowanego modelu wdrażania,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozeznania rynku pod kątem instytucji mogących pełnić funkcje operatorów, – przedłożenia zaleceń dla operatorów w zakresie terminów ważności podpisywanych umów o dofinansowanie z uczestnikami projektów oraz obowiązku dostarczania zaświadczeń lekarskich, w przypadku wymagających tego kwalifikacji, – przeprowadzenia badania ewaluacyjnego dot. oceny efektów kształcenia.
Badanie zakończone	<i>Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WP 2014-2020</i>	EFS/EFRR	2017	Procesu	CT 1-10	<p>Celem badania była ocena kryteriów i innych elementów systemu wyboru i oceny projektów przez pryzmat ich faktycznego zapewnienia realizacji celów i priorytetów RPO WP, w tym osiągnięcia wskaźników produktu i wskaźników finansowych oraz</p>	<p>W efekcie realizacji badania uzyskano informacje i rekomendacje dotyczące prawidłowości rozplanowania naborów, przejrzystości i bezstronności systemu wyboru i oceny projektów, sposobu organizacji i sprawności realizacji procesu wyboru projektów, użyteczności głównych narzędzi stosowanych na etapie oceny, zdolności systemu do identyfikacji i selekcji projektów komplementarnych, funkcjonalności systemów</p>	<p>Na podstawie przeprowadzonych konsultacji dot. stanu wdrażania rekomendacji z ich adresatami, 18 przyjętych do wdrożenia rekomendacji, uznano za wdrożone (w całości lub w części), zgodnie ze statusem bazowym oraz terminem wdrożenia nadanym im na etapie przyjmowania <i>Tabeli wdrażania rekomendacji</i>. Rekomendacje będą także na bieżąco realizowane na potrzeby sprawnego wdrażania Programu. Dotyczyły one:</p> <ul style="list-style-type: none"> – równomiernego rozplanowania naborów wniosków na przestrzeni roku,

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA

Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

					<p>wskazanie koniecznych modyfikacji systemu.</p>	<p>informatycznych wspierających proces wyboru projektów oraz kryteriów wyboru projektów.</p> <p>Wypracowanych zostało łącznie 18 rekomendacji, które poddano konsultacjom z departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP oraz IP WUP i IP ZIT, jako podmiotami odpowiedzialnymi za bezpośrednie ich wdrożenie. W wyniku przeprowadzonych konsultacji zatwierdzono (w całości lub częściowo) wszystkie z zaproponowanych przez Ewaluatora rekomendacji. Rekomendacje pozwoliły na usprawnienie systemu wyboru projektów oraz wprowadzenie zmian w kryteriach wyboru, co przyczynia się do skuteczniejszej realizacji celów i priorytetów RPO WP. Podkreślenia wymaga, że na etapie formułowania rekomendacji Ewaluator przyjął podejście uwzględniające jednocześnie: nakłady konieczne do wprowadzenia danej zmiany i potencjalne korzyści, które ewentualna zmiana za sobą niesie, dzięki czemu skupiono się na</p>	<ul style="list-style-type: none"> – upowszechnienia Ramowych Planów Działań w ramach EFS, regulaminów pracy KOP oraz informacji o zmianach wprowadzanych do dokumentacji konkursowej poprzez ich zamieszczenie w serwisie RPO WP, – modyfikacji witryny internetowej RPO WP, – modyfikacji w zakresie kształtu regulaminów konkursów, – decentralizacji procesów decyzyjnych dotyczących funkcjonowania systemu wyboru i oceny projektów, – upraszczania wybranych procedur systemu wyboru projektów RPO WP, – dostosowywania systemu wyboru projektów do nowego stanu prawnego przy wykorzystaniu narzędzi usprawniających proces oceny, które wprowadziła nowelizacja <i>Ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020</i>, – optymalizacji stosowanych obecnie metod oceny, – działań zorientowanych na weryfikację jakości pracy ekspertów oraz usprawnienie współpracy z nimi, – działań informacyjnych skierowanych do wnioskodawców w zakresie wypełniania wniosku o dofinansowanie, – przyjęcia definicji komplementarności,
--	--	--	--	--	---	--	--

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA
Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

							niezbędnych obszarach zmian lub tych, które nie będą się wiązały z generowaniem znaczących dodatkowych obciążeń dla wskazanych adresatów rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalności systemów informatycznych wspierających proces wyboru projektów, – uprawnienia systemu kryteriów i jego funkcjonowania, – korekty lub usunięcia tych kryteriów, wobec których zidentyfikowano wystąpienie określonych problemów, – podjęcia określonych działań naprawczych wobec kryteriów wskazywanych relatywnie najczęściej przez wnioskodawców jako kryteria niezrozumiałe.
Badanie zakończone	<i>Aktualizacja oceny ex ante instrumentów finansowych w ramach RPO WP 2014-2020</i>	EFS/EFRR	2017	Procesu	CT 1-10	Celem badania była ocena zasadności, możliwości i zakresu zastosowania instrumentów finansowych wraz z przeprowadzeniem oceny ryzyka dla gwarancji oraz oceną koncepcji wdrożenia instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.	W efekcie realizacji przedmiotowego badania wypracowanych zostało łącznie 6 rekomendacji, które poddano konsultacjom z departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP oraz IP WUP, jako podmiotami odpowiedzialnymi za bezpośrednie ich wdrożenie. W wyniku przeprowadzonych konsultacji zatwierdzono (w całości) wszystkie z zaproponowanych przez ewaluatora rekomendacji. Rekomendacje te pozwalają na usprawnienie procesu wdrażania instrumentów finansowych w ramach RPO WP.	Na podstawie przeprowadzonych konsultacji dot. stanu wdrażania rekomendacji z ich adresatami, 5 spośród przyjętych do wdrożenia rekomendacji uznano za wdrożone, zgodnie ze statusem bazowym oraz terminem wdrożenia nadanym im na etapie przyjmowania <i>Tabeli wdrażania rekomendacji</i> . Dotyczyły one: <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenia maksymalnej wartości <i>Pożyczki Standardowej – Innowacyjnej Komponent Standardowy</i> do 300 tys. zł, z jednoczesnym zwiększeniem maksymalnej szkodowości do 15%, – wprowadzenie <i>Pożyczki Standardowej - Innowacyjnej Komponent innowacyjny</i> - z kwotą powyżej 300 do 600 tys. zł, z przeznaczeniem na wsparcie przedsięwzięć rozwojowych realizowanych przez MŚP w zakresie zakupu wyłącznie nowych środków trwałych wykorzystywanych w

OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA
Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

								<p>działalności gospodarczej przedsiębiorstwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rezygnacji z uruchamiania instrumentów poręczeniowych, – w przypadku pożyczki na uruchamianie działalności gospodarczej podwyższenia maksymalnej szkodowości do 25%, maksymalnej zapadalności do 7 lat i maksymalnej wartości pożyczki do 70 000-100 000 zł. <p>Ponadto nie zarekomendowano zastosowania instrumentów finansowych w żadnej z pozostałych sfer interwencji Programu.</p> <p>Jedną rekomendację, dot. uruchomienia nowego instrumentu - mikropożyczki dla terenów wiejskich, odrzucono w wyniku przeprowadzonego monitoringu wdrażania. Zaproponowany instrument ma zbliżony kształt do wdrażanego Instrumentu <i>Pożyczka Standardowa-Innowacyjna</i>. Jedyną różnicą to zredukowanie kwoty pożyczki do 80 tys. zł, co znacznie ograniczyłoby potrzeby odbiorców z terenów wiejskich.</p> <p>Ponadto, w przypadku Instrumentu <i>Pożyczka Standardowa-Innowacyjna</i> oprocentowanie jest już i tak na bardzo korzystnym poziomie, z tego względu wskazana preferencja w tym zakresie jest niezasadna. Ponadto, wdrożenie nowego instrumentu pociągałoby za sobą konieczność ogłoszenia czasochłonnego i kosztownego</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

OBYWIAZKOWE INFORMACJE I OCENA
Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

								<p>postępowania przetargowego, dedykowanego do wąskiej grupy odbiorców, co nie daje gwarancji wyłonienia Pośrednika Finansowego do obsługi Instrumentu <i>Mikropożyczka dla przedsiębiorców z terenów wiejskich</i>. Co więcej, doświadczenie Menadżera Funduszu Funduszy Banku Gospodarstwa Krajowego w realizacji umów z Pośrednikami Finansowymi wskazuje, że Pośrednicy preferują udzielanie pożyczek o wartości znacznie przekraczającej kwotę 80 tys. zł. Podkreślenia wymaga, że w ramach Programu stworzony został elastyczny Instrument <i>Pożyczka Standardowa-Innowacyjna</i>, który w pełni zaspokaja potrzeby przedsiębiorców z całego Podkarpacia, w tym również z terenów wiejskich.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

**12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych
w ramach strategii komunikacji**

Zgodnie z zapisami *Strategii Komunikacji RPO WP na lata 2014-2020*, IZ ma za zadanie wspierać potencjalnych beneficjentów i beneficjentów m.in. poprzez działania edukacyjne.

W 2018 r. zorganizowano:

- 1) 20 szkoleń dla 1 493 beneficjentów oraz 27 szkoleń dla 812 potencjalnych beneficjentów. Tematyka obejmowała kwestie dotyczące ogłaszanych konkursów, jak i tematy specjalistyczne ułatwiające realizację projektów i rozliczanie dotacji.
- 2) 3 wizyty informacyjno-promocyjne dla przedstawicieli mediów i KE. Celem spotkań była wizytacja projektów zrealizowanych z FE w woj. podkarpackim, jak również przedstawienie stanu realizacji RPO WP (udział wzięło 57 osób).
- 3) 2 wydarzenia typu „śniadania prasowe”.
- 4) 1 kampanię o szerokim zasięgu promującą RPO WP. Działanie przeprowadzone było na terenie całego woj. podkarpackiego, adresatem kampanii był ogół społeczeństwa, w tym potencjalni beneficjenci i beneficjenci, ze szczególnym uwzględnieniem: MŚP, JST - i ich związków i stowarzyszeń, instytucji rynku pracy, ochrony zdrowia, nauki i edukacji oraz potencjalni uczestnicy projektów EFS. Głównym celem było przekazanie informacji o planowanych konkursach i możliwościach dofinansowania w ramach RPO WP.
- 5) 4 wydania e-biuletynu „Zobacz zmiany” oraz 800 egzemplarzy wersji drukowanej. Biuletyn dystrybuowany jest wśród potencjalnych beneficjentów i beneficjentów FE podczas imprez i spotkań organizowanych w ramach działań promocyjnych oraz szkoleń dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów RPO WP. Biuletyn stanowi kompendium wiedzy, które ułatwia beneficjentom korzystanie ze środków RPO WP, jak również przedstawia dobre praktyki oraz wpływ FE na rozwój.
- 6) Około 76 publikacji w mediach lokalnych i regionalnych na temat RPO WP.
- 7) 2 292 emisje 30-sekundowego spotu radiowego, informującego o naborach wniosków w ramach RPO WP na antenach radiowych, obejmujących swoim zasięgiem cały teren Podkarpacia.
- 8) 48 emisji 45-sekundowych spotów w TVP3 Rzeszów, promujących nabory wniosków w ramach RPO WP.
- 9) Emisja banneru internetowego z przekierowaniem do strony www.rpo.podkarpackie.pl na 22 podkarpackich portalach.
- 10) 8 eventów i wydarzeń zorganizowanych we współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi promującymi FE.
  1. „Wystartuj z nami – czas na Fundusze Europejskie” (dwie edycje) – wydarzenia zorganizowane w Rzeszowie we współpracy z przedsiębiorcami zrzeszonymi w Dolinie Lotniczej, beneficjentami realizującymi projekty z obszaru EFS oraz powiatowymi urzędami pracy z regionu.
  2. „Fundusze Europejskie – Podkarpackie korzysta” - spotkanie zrealizowano w Mielcu we współpracy z firmami działającymi w obszarze lotnictwa, którego celem była promocja

DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

efektów wdrażania projektów zrealizowanych z FE woj. podkarpackim oraz zachęcenie przedsiębiorców do składania wniosków w planowanych naborach.

3. „Fundusze dla każdego” – wydarzenie zrealizowano w Baszni Dolnej we współpracy z Gminą Lubaczów. Spotkanie skierowane było do ogółu społeczeństwa ze szczególnym naciskiem na beneficjentów FE. Do dyspozycji odwiedzających udostępniona została alejka informacyjna związana z FE oferująca, poza szczegółowymi informacjami nt. możliwości uzyskania dofinansowania z FE, takie atrakcje jak: konkursy nt. UE, animacje tematyczne dla dzieci, wystawa ukazująca sztanदारowe projekty zrealizowane na terenie powiatu lubaczowskiego.
4. „Fundusze Ro(c)kujące w Cieszanowie” – wydarzenie zorganizowane we współpracy z Miastem i Gminą Cieszanów, którego celem było szerzenie i propagowanie informacji o FE przez instytucje, które rozwinęły swoją działalność kulturalną, turystyczną i edukacyjną dzięki wsparciu z FE.
5. „Na drodze do Funduszy Europejskich – Stachuriada 2018” – celem wydarzenia była promocja FE woj. podkarpackim oraz naborów wniosków na terenie Bieszczad poprzez zorganizowanie warsztatów i spektaklu kulturalnego poświęconych promocji FE i RPO WP.
6. Dni Otwarte Funduszy Europejskich 2018 r. - w ramach wydarzenia zorganizowano „Integracyjny Jarmark z Funduszami Europejskimi – DOFE na Podkarpaciu”. Podczas wydarzenia zbudowane zostało Miasteczko Europejskie, w którym ulokowani zostali beneficjenci FE i stoiska Sieci PIFE.
7. „Podkarpackie Pokazy Lotnicze – Na pokładzie Funduszy Europejskich” – celem wydarzenia była promocja RPO WP oraz FE woj. podkarpackim, w szczególności promowane były inteligentne specjalizacje, w tym głównie lotnictwo i kosmonautyka.

11) 1 548 037 odsłon strony internetowej poświęconej RPO WP.

12) prowadzenie profili na portalu Facebook (9 628 polubień do końca 2018 r.).

13) 7 rozdystrybuowanych Newsletterów, w którym przekazywane są informacje nt. wdrażania RPO WP (liczba subskrybentów: 466).

14) 1 analiza działań informacyjno – promocyjnych realizowanych w oparciu o SK oraz RPD informacyjnych i promocyjnych IZ za okres 2016, 2017 oraz 2018.

W 2018 wydatkowano 526 642,74 EUR (co stanowi 12,16% alokacji na działania informacyjno-promocyjne).

Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonej analizy działań informacyjno - promocyjnych:

- przyjęte w SK zasady prowadzenia działań informacyjno-komunikacyjnych i towarzyszące im formy kontaktu z beneficjentami oraz potencjalnymi beneficjentami są trafne;
- niektóre wskaźniki osiągnięto z dwu- lub nawet trzykrotnym nadwykonaniem (liczba szkoleń dla beneficjentów, liczba uczestników w ramach szkoleń dedykowanych potencjalnym i faktycznym beneficjentom);
- część tekstów ma właściwą wartość indeksu FOG (poniżej 13), jednakże wśród badanych materiałów znalazły się teksty o większej wartości tego indeksu;
- analiza słów kluczowych pokazała właściwą budowę tekstów ocenianą przez pryzmat nasycenia ich występowaniem w badanych dokumentach;

DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

- analiza wyników badania ankietowego z uczestnikami szkoleń wykazała, że badani w przypadku większości kryteriów z roku na rok coraz lepiej oceniają realizowane szkolenia, zaś wysoki poziom uzyskanych ocen jaki został osiągnięty w 2018 r. będzie bardzo trudny do poprawienia;
- pojęcie „Fundusze Europejskie” identyfikowane jest jako: pomoc finansowa/ dotacje skierowane na określony projekt, inwestycje, ogólnie pomoc finansowa, pomoc UE - badani sądzą, że są to fundusze/ środki na rozwój kraju, wsparcie przedsiębiorczości (zakładanie i rozwój firm), środki na rozwój regionów oraz środki na rozwój rolnictwa / dopłaty do rolnictwa;
- z informacjami na temat FE badani spotykali się najczęściej w Internecie, w telewizji i urzędach;
- ankietowani kojarzą FE bardzo pozytywnie, są dla nich środkami, które pozwalają żyć i rozwijać się na poziomie zarówno kraju, jak i regionu;
- badani znają logo marki FE oraz logo Podkarpackie;
- 2/3 badanych było świadomych, że wydarzenia w których uczestniczą są finansowane ze środków europejskich.

Na uwagę zasługuje również wzrost wskaźników świadomościowych w woj. podkarpackim (w porównaniu z rokiem 2016):

- *znajomość grup PB, którzy mogą realizować przedsięwzięcia z FE* – o 38% (24%);
- *znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE* – o 16% (26%);
- *odsetek mieszkańców dostrzegających wpływ FE na rozwój województwa* – o 4% (89%).

**13 DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH
(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)**

Pkt 13 nie dotyczy *Sprawozdania* za rok 2018.

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego

14 DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

14.1 Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.

Alokacja UE na realizację instrumentu ZIT to ponad 83,7 mln EUR (76,37 mln EUR EFRR i 7,38 mln EUR EFS). Dotychczas ogłoszono 10 naborów z EFRR (dla jednego naboru WoD nie wpłynął – nabór powtórzono) - w tym 3 w 2018 r. - na kwotę UE 76,58 mln EUR (91,44% alokacji ZIT). Obecnie w ocenie są jeszcze 4 wnioski (dz. 3.4). Poczyniono również znaczące postępy w zakresie kontraktacji projektów ZIT – do końca 2018 r. zakontraktowano 9 UoD na kwotę UE 51,44 mln EUR, co stanowi 67,36% alokacji EFRR ZIT (61,42% ogólnej alokacji ZIT). Z kolei poziom wydatkowania środków UE w zatwierdzonych wnioskach o płatność to 9,9 mln EUR, co stanowi 12,96% alokacji ZIT na EFRR (11,82% ogólnej alokacji ZIT).

W 2019 r. planuje się ogłoszenie 4 konkursów na ZIT w ramach EFS (dz. 7.7, 8.7, 8.8, 8.9) na kwotę UE ponad 7,5 mln EUR, co pozwoli na 100% rozdysponowanie całkowitej alokacji ZIT.

Wsparcie dla 8 regionalnych biegunów wzrostu tj. MOF Krosno, Dębica-Ropczyce, Przemyśl, Mielec, Tarnobrzeg, Jarosław-Przeworsk, Sanok-Lesko, Stalowa Wola, realizowane jest poprzez dedykowane konkursy w działaniach: 1.3, 3.1, 4.2, 4.3.1, 4.4, 5.4, 6.3, 7.1, 7.3, 8.1, 8.3, 8.4.

Do końca 2018 r. przeprowadzono wszystkie 10 konkursów dla MOF w części EFRR - w tym 2 w 2018 r. - na kwotę UE 141,54 mln EUR. W lutym 2018 r. jeden z naborów na ok 1,4 mln EUR został anulowany, gdyż żaden MOF nie złożył WoD. Do dofinansowania wybranych zostało 38 projektów, z których do końca grudnia 2018 r. zakontraktowano 28 o wartości wkładu UE 66,99 mln EUR (58,36% alokacji EFRR na MOF).

W 2019 r. planuje się uruchomić 5 konkursów dedykowanych MOF w zakresie EFS, na kwotę UE 33,22 mln EUR. Niemniej jednak, z uwagi na konieczność zapewnienia komplementarności środków EFRR i EFS dla projektów realizowanych w ramach ww. działań, jak też fakt, iż projekty współfinansowane z EFRR są w dalszym ciągu w fazie realizacji, istnieje duże prawdopodobieństwo, że konkursy te zostaną odsunięte w czasie, do momentu zakończenia projektów EFRR i faktycznego utworzenia komplementarnej infrastruktury.

W ramach RPO WP wyodrębnione zostały także obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju, tj. powiaty: jasielski, strzyżowski, brzozowski, przemyski ziemski, leski, bieszczadzki, nizański, lubaczowski, kolbuszowski, leżajski, przeworski. Obszary te zostały wyznaczone w oparciu o wskaźniki sumaryczne dotyczące obszarów charakteryzujących się niskim

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

*Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które
cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków,
zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
w ramach programu operacyjnego*

poziomem rozwoju i obszarów o niekorzystnych wskaźnikach statystycznych (tj. bezrobocie, dochody własne gmin, podmioty gospodarki narodowej, korzystający ze środków pomocy społecznej), zgodnie z dokumentem pn. „*Obszary w województwie podkarpackim wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju*”. Preferencje dla ww. obszarów zawarte zostały w kryteriach wyboru projektów w OP VI dz. 6.1 (infrastruktura turystyczna i rekreacyjna), 6.3 i 6.4 (bez PWSZ i instytucji popularyzujących naukę).

Dla dz. 7.1 i 7.3 wydzielona została alokacja 16,2 mln EUR, dedykowana beneficjentom realizującym projekty dla ostatecznych odbiorców z ww. obszarów (odpowiednio 10,7 i 5,5 mln EUR).

W RPO WP zastosowano również preferencje punktowe dla beneficjentów realizujących projekty na obszarze objętym *PSRB* i/lub *PSBS*, które zostały ujęte w kryteriach dla dz. 2.1, 4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 6.1 oraz pddz.: 4.3.1, 4.3.2.

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

*Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów
w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich
W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalną i strategię morską*

14.2 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich

W celu wzmocnienia potencjału instytucji zaangażowanych we wdrażanie, tj. IZ oraz IP WUP, służącego sprawnemu zarządzaniu i efektywnemu wdrażaniu RPO WP, realizowane są projekty pomocy technicznej (OP X). Projekty te umożliwiają współfinansowanie działań wynikających z bieżących potrzeb instytucji (IZ i IP WUP). Zakresem projektów objęte są m.in. wydatki umożliwiające zapewnienie właściwej kadry merytorycznej (zatrudnienie oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników) oraz odpowiednich warunków pracy (optymalnych warunków lokalowych, sprzętu komputerowego i innych pomocy).

Ze środków pomocy technicznej współfinansowane są również wynagrodzenia ekspertów biorących udział w procesie oceny wniosków o dofinansowanie, jak również funkcjonowanie KM, który odpowiedzialny jest m.in. za systematyczny przegląd wdrażania RPO WP i postępów w kontekście osiągnięcia jego celów oraz analizowanie wszelkich kwestii mających wpływ na wykonanie RPO WP, w tym konsultowanie i akceptowanie jego zmian.

Realizowane szeroko zakrojone działania informacyjne i promocyjne zapewniają stały dostęp do informacji, zarówno o możliwościach finansowania projektów ze środków RPO WP, jak też rozliczania realizowanych projektów.

Głównym źródłem informacji nt. RPO WP jest strona internetowa rpo.podkarpackie.pl. Dużym zainteresowaniem cieszą się indywidualne konsultacje (mailowe, telefoniczne) z pracownikami wskazanymi do kontaktów w regulaminie konkursu lub też za pośrednictwem sieci Punktów Informacyjnych FE, funkcjonujących na terenie województwa podkarpackiego.

Stają praktyką są organizowane przez IZ oraz IP WUP spotkania informacyjne dla wnioskodawców, podczas których mogą oni uzyskać kompleksową informację nt. szczegółów aplikowania o środki oraz szkolenia dla potencjalnych i faktycznych beneficjentów, obejmujące zarówno kwestie horyzontalne, jak i szczegółowe, związane z realizacją i rozliczaniem projektów. Powyższe przekłada się na rosnący poziom świadomości potencjalnych wnioskodawców w zakresie pozyskiwania wsparcia, ale przede wszystkim na wysoki poziom wdrażania.

Zaznaczenia wymaga, że IZ planuje zwiększenie alokacji na pomoc techniczną, poprzez przesunięcie części środków rezerwy wykonania z OP VII i OP IX. Niniejsze powodowane jest przede wszystkim potrzebą właściwego skoordynowania działań przygotowawczych do perspektywy 2020+, tak by możliwym było jak najskuteczniejsze wdrożenie założeń nowego okresu programowania. W związku z tym, podążając przykładem innych województw, IZ planuje uruchomienie projektów pipeline, umożliwiających opracowanie niezbędnej dokumentacji dla inwestycji własnych (samorządu województwa), planowanych do realizacji w kolejnej perspektywie finansowej.

Dodatkowo, wraz z rosnącym PKB, zwiększoną kwotą minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz niską i stale malejącą stopą bezrobocia rejestrowanego, obserwowany jest wzrost oczekiwań płacowych sfery budżetowej. Następuje zjawisko wzmożonej fluktuacji kadr, skutkiem czego jest odchodzenie

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

*Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów
w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich
W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalną i strategię morską*
wieloletnich pracowników do instytucji oferujących wyższe wynagrodzenia. Obserwuje się też znaczący
wzrost cen towarów i usług. Zatem środki wstępnie zaplanowane na wynagrodzenia pracowników oraz
utrzymanie instytucji, mogą okazać się niewystarczające.

**DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO**

*W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych
Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej
dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem
społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami,
długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach,
wykorzystane środki finansowe*

14.3 Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych

Pkt 14.3 nie ma zastosowania dla RPO WP.

14.4 W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalne i strategię morskie

Spośród wszystkich strategii makroregionalnych oraz strategii morskich, RPO WP wpisuje się w *Strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)*.

Ze względu na położenie geograficzne województwa podkarpackiego, wpisuje się on jedynie pośrednio w zagadnienia priorytetowe przewidziane w SUE RMB.

Mając na względzie powyższe, RPO WP realizuje wszystkie trzy cele ogólne SUE RMB, tj. *1. Ocalenie morza, 2. Rozwój połączeń w regionie i 3. Zwiększenie dobrobytu*. Ponadto jako istotne dla Programu wskazano następujące obszary tematyczne: BIOEKONOMIA, KULTURA, EDUKACJA, ENERGIA, BEZPIECZEŃSTWO, ZDROWIE, INNOWACJE, BIOGENY, TURYSTYKA I TRANSPORT oraz działanie horyzontalne: KLIMAT.

Działania lub mechanizmy służące lepszemu powiązaniu programu ze SUE RMB

A. *Czy koordynatorzy makroregionalni (głównie Koordynatorzy Krajowi, Koordynatorzy Obszarów Priorytetowych lub Członkowie Zespołu Sterującego) uczestniczą w Komitecie Monitorującym Program?*

TAK   NIE

B. *Czy w kryteriach wyboru projektów uwzględniono dodatkowe punkty, za działania wspierające realizację SUE RMB?*

TAK   NIE

C. *Czy Program wspiera finansowo (wkład UE) realizację SUE RMB?*

TAK   NIE

**DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO**

*W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych
Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej
dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem
społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami,
długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach,
wykorzystane środki finansowe*

Przybliżona lub dokładna kwota w EUR przeznaczona na realizację SUE RMB:

EFRR	956 262 689,62
FS	-
EFS	312 574 548,04
EFRRROW	-
EFMR	-
EPS	-
Inny fundusz	-
Nazwa "innego funduszu"	-

D. Proszę wskazać uzyskane wyniki w odniesieniu do SUE RMB

Określając wkład RPO WP w realizację SUE RMB wykorzystano wartości umów w części dofinansowania UE z wybranych kategorii interwencji – tych, które w największym stopniu wpisują się w realizację celów Strategii (niniejsze kategorie zostały przyporządkowane przez MliR w drodze konsultacji z przedstawicielami regionów).

Biorąc pod uwagę powyższe, do końca 2018 r. wkład UE w ramach EFRR wyniósł 956 262 689,62 EUR, z czego przeważająca część (499 412 392,45 EUR) dotyczyła celu 3. *Zwiększenie dobrobytu*. Na realizację celu 2. *Rozwój połączeń w regionie* przypadło 367 819 962,69 EUR, natomiast na cel 1. *Ocalenie morza* – 89 030 334,48 EUR.

Natomiast w ramach EFS kwota wydatkowana na realizację Strategii wyniosła 312 574 548,04 EUR (wkład UE). Wszystkie kategorie interwencji na podstawie których określony został powyższy wkład dotyczą celu 3. *Zwiększenie dobrobytu*.

E. Czy RPO WP uwzględnia dedykowane dla SUE RMB działania (odpowiadające konkretnym celom i wskaźnikom) jakie określono w Planie działania dla SUE RMB? (Proszę podać cel i wskaźnik).

W ramach RPO WP nie planuje się prowadzenia konkursów ukierunkowanych na projekty realizujące bezpośrednio wskaźniki SUE RMB.

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

*W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych
Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej
dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem
społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami,
długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach,
wykorzystane środki finansowe*

14.5 W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych

Pkt. 14.5 nie ma zastosowania dla RPO WP.

14.6 Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

Wsparcie na rzecz grup najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, czy też obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem, realizowane jest w RPO WP poprzez działania i inicjatywy podejmowane w ramach OP VII, VIII i IX.

W zakresie realizacji wskaźników rzeczowych i finansowych odnoszących się do grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, w wyniku realizacji projektów w ramach OP VII osiągnięto następujące rezultaty:

- 1 689 osób uzyskało kwalifikacje po opuszczeniu programu,
- 1 218 osób pracowało po opuszczeniu programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek),
- 227 osób odchodzących z rolnictwa podjęło pracę po opuszczeniu programu,
- 291 osób z niepełnosprawnościami pracowało po opuszczeniu programu,
- utworzono 507 miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W zakresie OP VIII, w konkursach ogłoszonych w 2018 r. dla dz. 8.1 (PI 9i), 8.3 (PI 9iv) i 8.4 (PI 9IV), w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb grup docelowych, najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym oraz w celu poprawy skuteczności działań na rzecz walki z ubóstwem osób najbardziej potrzebujących pomocy w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa*, stosowane były kryteria specyficzne dostępu lub specyficzne kryteria premiujące, dotyczące preferowania na etapie rekrutacji osób lub rodzin, które korzystają z *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa*. Ponadto w ramach dz. 8.1 (PI 9i) zastosowane zostały specyficzne kryteria premiujące, odnoszące się do osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym, które w pierwszej

*DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI
I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO*

*W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych
Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej
dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem
społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami,
długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach,
wykorzystane środki finansowe*

kolejności wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia dla nich niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem.

W konkursach ogłaszanych w 2018 r. w ramach dz. 8.4 (PI 9iv) dla projektów, w których zaplanowano realizację wsparcia w formie usług opiekuńczych i/lub asystenckich zastosowano obowiązkowe dla Beneficjentów kryterium specyficzne dostępu preferujące na etapie rekrutacji osoby z niepełnosprawnościami i/lub osoby niesamodzielne, których dochód nie przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego. Ponadto w przedmiotowych konkursach założono też kryterium specyficzne dostępu, obligujące Beneficjenta do preferowania na etapie rekrutacji osób o najniższym statusie materialnym oraz będących w szczególnie trudnej sytuacji, które bez wsparcia projektowego mogłyby zostać nieobjęte usługami opiekuńczymi lub asystenckimi.

W ramach OP VIII od początku wdrażania programu:

- 15 970 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęto wsparciem,
- 3 655 osób objęto usługami aktywnej integracji,
- 6 373 osoby objęto usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym,
- 3 520 osób objęto usługami zdrowotnymi,
- 2 422 osoby otrzymały wsparcie w ramach sektora ekonomii społecznej,
- 6 405 osób z niepełnosprawnościami otrzymało wsparcie.

W ramach OP IX również poczyniono znaczące postępy w zakresie wsparcia dla osób o niskich kwalifikacjach oraz osób w wieku 50+. W tym zakresie przekroczone już zakładane wartości docelowe wskaźników:

- liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (118,83%),
- aktywizacja osób w wieku 50+ - 9 863 osoby (264,64%).

CZĘŚĆ C

**Sprawozdania składane w latach 2017, 2019
oraz końcowe sprawozdanie z wdrażania
art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 i 4 rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013**

**15 INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU
(art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).**

Informacja finansowa dotycząca postępów w drodze do osiągnięcia celów pośrednich wyznaczonych do wskaźników finansowych w 2018 r., znajduje się w kolumnie 13 *tabeli 6*.

16 INTELIŻENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU.
--

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020 to unijny program na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w UE, w którym nacisk położony został na inteligentny, trwały i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy, poprawę konkurencyjności i wzmocnienie zrównoważonej gospodarki.

Interwencja zaprogramowana w ramach RPO WP wpisuje się w trzy główne, wzajemnie powiązane ze sobą priorytety rozwoju wskazane w dokumencie Strategii:

- rozwój inteligentny: działania podejmowane w szczególności w OP 1, OP 2 (finansowanie badań naukowych, wsparcie innowacyjnych przedsiębiorstw, rozwój instytucji otoczenia biznesu i e-usług), jak również w OP 6 i OP 9 (poprawa jakości kształcenia);
- rozwój zrównoważony: wsparcie realizowane w OP 3 i OP 4 (działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego, wspierania efektywności wykorzystywania zasobów, dostosowania do zmian klimatu, budowy podstaw gospodarki niskoemisyjnej) oraz OP 5 (wsparcie niskoemisyjnego transportu miejskiego).
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: interwencja w ramach OP 7 (inicjatywy na rzecz zwiększenia zatrudnienia), OP 6 i OP 9 (zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych i edukacyjnych) oraz OP 8 (działania na rzecz włączenia społecznego i reintegracji społecznej osób i rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji zawodowej i życiowej).

W ramach Strategii funkcjonuje 5 głównych celów, do których ma dążyć UE. Celom tym przyporządkowane są odpowiednie wskaźniki dzięki którym są one monitorowane, a które mają być osiągnięte na poziomie unijnym do końca 2020 r. Cele te zostały również zdezagregowane na poziom państw członkowskich i dopasowane do ich możliwości i potrzeb - w Polsce odzwierciedlone są one w przyjętym w kwietniu 2011 r. *Krajowym Programie Reform* (dane poniżej).

W trakcie programowania wsparcia w ramach RPO WP dla każdego z niżej wymienionych wskaźników – z wyjątkiem obszaru dot. zmian klimatu i energii - na podstawie statystyki publicznej określone zostały wartości bazowe również dla województwa podkarpackiego, stanowiące punkt odniesienia dla podejmowanych w ramach Programu interwencji (dane poniżej). Należy jednak pamiętać, że RPO WP jest tylko jednym z wielu narzędzi wykorzystywanych w celu osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Niemniej jednak zakres wsparcia współfinansowany z RPO WP został tak zaprogramowany, by w jak największym stopniu wpływać na cele określone w Strategii i dążyć – w sposób pośredni lub bezpośredni - do osiągnięcia założonych wartości wskaźników – zarówno na poziomie województwa podkarpackiego, krajowym, jak również unijnym.

- **Cel 1: Zatrudnienie - wskaźnik: zatrudnienie osób w wieku 20-64 lata (%)**
  - UE: co najmniej 75%
  - Polska: co najmniej 71% (WB 2013=64,7%; GUS)
  - Podkarpackie: 62,4% (WB 2011; GUS)

- **Cel 2: Badania i rozwój - wskaźnik: nakłady na B+R (w % PKB)**
  - UE: 3% PKB UE
  - Polska: 1,7% (WB 2011=0,76%; GUS)
  - Podkarpackie: 0,95% (WB 2011; GUS)

- **Cel 3: Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii**
  - Wskaźnik 1: Emisja gazów cieplarnianych (1990=100)**
    - UE: redukcja o 20%
    - Polska: redukcja o 14% (WB 2011: 87,6%; GUS)

  - Wskaźnik 2: Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto (%)**
    - UE: 20%
    - Polska: co najmniej 15% (WB 2011=10,4%; GUS)

  - Wskaźnik 3: Zużycie energii pierwotnej (Mtoe)**
    - UE: 1 474 Mtoe, wzrost efektywności o 20%
    - Polska: 96 Mtoe (WB 2010=96,9 Mtoe; GUS)

- **Cel 4: Edukacja**
  - Wskaźnik 1: Młodzież niekontynuująca nauki**
    - UE: poniżej 10%
    - Polska: 4,5% (WB 2011=5,6%; GUS)

  - Wskaźnik 2: Osoby w wieku 30-34 lata posiadające wyższe wykształcenie**
    - UE: co najmniej 40%
    - Polska: 45% (WB 2012=39,1%; EUROSTAT)
    - Podkarpackie: 36% (WB 2012; EUROSTAT)

- **Cel 5: Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym - wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** (składowa 3 podwskaźników – bez transferów społecznych)
  - UE: zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 20 mln
  - Polska: 20-23%; zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa (WB 2011=27,2%; EUROSTAT)
  - Podkarpackie: 30,5% (WB 2011 – *Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020*).

Wskazane powyżej cele pozostają ze sobą we wzajemnej korelacji, co oznacza, że np. poprawa edukacji pozwoli ograniczyć bezrobocie i ubóstwo, większy nacisk na badania, rozwój oraz innowacje, w połączeniu z efektywniejszym wykorzystywaniem energii, podniesie konkurencyjność UE i przyczyni się do powstawania nowych miejsc pracy, a inwestycje w nowoczesne technologie ułatwią walkę ze zmianami klimatu, umożliwiając jednocześnie rozwój przedsiębiorstw i ich pracowników.

W Programie zaplanowano szereg interwencji, które mają przyczynić się do osiągnięcia założonych celów. Największy udział środków skierowany jest na wsparcie zrównoważonego rozwoju (ok. 40% środków UE). Drugim co do wielkości będzie wsparcie na rzecz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu (ok. 35% środków UE), zaś wzrostowi inteligentnemu dedykowanych jest ok. 21% środków UE.

Celem dokonania oceny wkładu RPO WP w realizację celów „Europa 2020”, w pierwszej kolejności wskaźnikom Strategii przyporządkowane zostały poszczególne działania Programu. Takie podejście pozwoliło na określenie, które działania, a tym samym realizowany zakres wsparcia wpływają – zdaniem IZ - na realizację celów Strategii – w sposób pośredni lub bezpośredni. Jednocześnie, aby przeprowadzone szacowanie było bardziej miarodajne, a tym samym możliwym było określenie skali wpływu (ocena ilościowa), dokonano przyporządkowania kategorii interwencji dla realizowanych projektów do poszczególnych celów Strategii. Należy zaznaczyć, że przyporządkowanie to, z uwagi na brak jakichkolwiek obowiązujących dokumentów w tym zakresie (np. wytycznych), zawierających informacje na temat strukturyzacji kategorii interwencji względem celów Strategii, jest jedynie subiektywną oceną IZ, i dokonane zostało z uwzględnieniem dominującego charakteru/ kontekstu kategorii interwencji. Przy oszacowaniach nie uwzględniono danych dla OP X – Pomoc Techniczna.

Niniejsza analiza przeprowadzona została na podstawie liczby projektów i podpisanych dla nich umów o dofinansowanie (wkład UE) według stanu na koniec 2018 r. (dane wygenerowane z SL2014). Poniżej przedstawione zostały wyniki ilościowe i jakościowe analizy.

Na podstawie podpisanych do końca 2018 r. UoD, IZ przyporządkowała 35 kategorii interwencji realizowanych projektów (uwzględniono dominujący charakter kategorii w realizacji wskaźnika) do 5 celów „Europa 2020” tj.:

- **Zatrudnienie** (OP 6 - 050, 052, 053, 093; OP 7 – 102, 104, 105, 107; OP 8 – 113; OP 9 – 118)
- **Badania i rozwój** (OP 1 – 056, 057, 058, 059, 061, 062, 064)
- **Klimat i energia** (OP 3 – 009, 010, 011, 012, 013, 014, 016, 083; OP 5 – 043)
- **Edukacja** (OP 6 – 049, 051; OP 7 – 106; OP 9 – 115, 117)
- **Ubóstwo i wykluczenie społeczne** (OP 6 – 054, 055; OP 8 – 109, 112)

Na koniec 2018 r. liczba projektów dla których podpisana została umowa wyniosła 2 300 (wkład UE ponad 1 368 mld EUR). Spośród tych projektów 1 595 realizowanych było w ramach jednej z ww. kategorii (wkład UE 739,88 mln EUR), co stanowi 35% alokacji RPO WP.

W RPO WP **cel związany ze zwiększeniem zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata** realizowany jest w szczególności poprzez interwencje w ramach OP 7, której celem nadrzędnym jest wzrost zatrudnienia poprzez aktywizację osób bezrobotnych, co w efekcie służyć ma również realizacji celu głównego Umowy Partnerstwa, tj. zwiększeniu konkurencyjności gospodarki. Podejmowane działania, wdrażane zarówno w trybie konkursowym, jak i pozakonkursowym, skupiają się przede wszystkim na: zwiększeniu możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo lub poszukujących pracy, w tym osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i sprawowaniem opieki, poprawie szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa czy też tworzeniu mikroprzedsiębiorstw, stanowiących źródło samozatrudnienia. Inicjatywy prozatrudnieniowe promowane są również w OP 6, gdzie realizowane jest w szczególności wsparcie infrastrukturalne na rzecz wczesnej edukacji elementarnej, wysokiej jakości kształcenia i szkolenia

zawodowego oraz kształcenia osób dorosłych, którego celem jest kształcenie dobrze wykwalifikowanych kadr oraz OP 9, gdzie współfinansowany jest szereg działań edukacyjnych dopasowanych do rynkowych potrzeb, zwiększających szanse młodych ludzi na regionalnym rynku pracy.

Przeprowadzona analiza wskazała, że spośród realizowanych projektów, wpisujących się w cele Strategii, aż 1/3 projektów (581) o wartości wkładu UE 290,37 mln EUR, wpływa w sposób bezpośredni na realizację celu 1 Strategii. Świadczą o tym również wskaźniki osiągnięte przez beneficjentów, ukierunkowane w głównej mierze na wzrost zatrudnienia (w szczególności w ramach OP 7) – według stanu na koniec 2018 r.: *1 218 osób pracowało po opuszczeniu programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek), 227 osób odchodzących z rolnictwa podjęło pracę po opuszczeniu programu, utworzono 507 miejsc pracy w ramach środków na podjęcie działalności gospodarczej*. Wskazane wyżej wartości wskaźników oraz prawie 60% poziom kontraktacji środków OP 7 wskazuje, że zainteresowanie realizowanymi projektami jest znaczne.

Zgodnie z danymi GUS, wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata na koniec 2011 r. wyniósł dla województwa podkarpackiego 62,4%. Na koniec 2017 r. osiągnął on wartość 68,2%, co oznacza, że podejmowane inicjatywy prozatrudnieniowe – również te, w ramach RPO WP – wpływają pozytywnie na regionalny rynek pracy i przyczyniają się do wzrostu zatrudnienia w regionie.

Cel związany z badaniami i rozwojem wdrażany jest przede wszystkim w ramach OP 1, gdzie podejmowane inicjatywy ukierunkowane są w szczególności na zwiększenie urynkowienia działalności badawczo – rozwojowej czy też zwiększenie B+R w przedsiębiorstwach.

Wśród projektów realizujących cele Strategii, 83 (wkład UE 48,65 mln EUR) ukierunkowane są na działania związane z B+R. Liczba ta jest stosunkowo niewielka, gdyż wdrażanie wsparcia w tym obszarze jest uwarunkowane wieloma zewnętrznymi czynnikami, które w znaczący sposób ograniczają potencjał absorpcyjny wnioskodawców. Bariery stanowią przede wszystkim akty prawne, które w znacznym stopniu ograniczają możliwości aplikowania o środki (zapisy GBER), czy też konieczność zapewnienia wkładu własnego do części gospodarczej i niegospodarczej projektu (udział wkładu własnego wnioskodawcy musi być wolny od wszelkiego wsparcia publicznego).

Niemniej jednak, mimo wskazanych powyżej ograniczeń na poziomie RPO WP, nakłady na badania i rozwój sukcesywnie rosną z roku na rok, zarówno na poziomie Polski (GUS 2017 - 1,03%), jak też województwa podkarpackiego (GUS 2016 - 1,05%; wartość bazowa w 2011 – 0,95%).

Działania ograniczające zmiany klimatu i wspierające zrównoważone wykorzystanie energii, wpisujące się w cel 3 Strategii, wdrażane są w szczególności w ramach OP 3, gdzie wsparcie skierowane jest na rozwój produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkaniowych oraz użyteczności publicznej, poprawę jakości powietrza oraz w OP 5 w zakresie niskoemisyjnego transportu miejskiego. Spośród realizowanych projektów aż 281 (wkład UE 241,73 mln EUR), koncentruje się na wyżej wskazanych działaniach, co stanowi prawie 1/3 wartości wsparcia ukierunkowanego na wdrażanie celów „Europa 2020”. Mimo braku szczegółowych danych statystycznych zdezagregowanych na poziom województwa podkarpackiego, sam fakt dużego zapotrzebowania wśród wnioskodawców na realizację inwestycji w niniejszym obszarze, w szczególności w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii (z uwagi na dużą liczbę projektów oczekujących na listach rezerwowych, IZ planuje wykorzystać w tym obszarze rezerwę wykonania) oraz szacowane do osiągnięcia przez beneficjentów wartości wskaźników (*Dodatkowa*

zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych – 196,32 MW; Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych - 166 164,01 tony równoważnika CO₂), mogą świadczyć o istotnym wkładzie RPO WP w dążeniu do osiągnięcia celów ustalonych na poziomie kraju.

Należy zaznaczyć, że **cel 4 Strategii - Edukacja** mierzony jest za pomocą 2 przyjętych wskaźników, tj. odsetka młodzieży niekontynuującej nauki oraz odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wykształcenie wyższe. W cel ten wpisują się interwencje podejmowane w ramach OP 9, które ukierunkowane są na poprawę jakości zarówno kształcenia ogólnego, jak też zawodowego, podnoszenie kompetencji osób dorosłych w celu zwiększenia szans na rynku pracy, OP 7 w zakresie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców sektora MŚP i ich pracowników oraz OP 6, w ramach której realizowane są inwestycje infrastrukturalne na rzecz wysokiej jakości szkolnictwa ogólnego i wyższego (PWSZ).

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że w ten cel wpisują się 402 projekty o wartości wkładu UE 79,01 mln EUR, w ramach których przewiduje się np. realizację następujących wskaźników – wraz z ich szacowaną wartością: *Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej – 241 szt.; Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej – 44 463 os.; Liczba wspartych obiektów infrastruktury szkół wyższych – 6 szt.; Liczba studentów PWSZ na kierunkach kształcenia objętych wsparciem w ramach projektu – 2 420 os.*

Ponadto, analiza dostępnych danych statystycznych wskazuje, że wskaźnik dot. młodzieży niekontynuującej nauki na przestrzeni lat maleje i na poziomie kraju (GUS/ BDL 2015 – 5,3%; 2016 – 5,2%; 2017 – 5,0%) i województwa podkarpackiego (spadek od 2012 r, ostatnie dostępne dane – GUS/ BDL 2014 – 4,1%). Podobnie jest ze wskaźnikiem dot. odsetka osób w wieku 30-34 lata, które posiadają wykształcenie wyższe. Na poziomie kraju od 2010 r. zauważalny jest sukcesywny wzrost tej grupy osób (GUS/ BDL 2017 – 45,7%). Z kolei na poziomie województwa podkarpackiego w lata 2011, 2014 i 2015 widoczny był nieznaczny spadek niniejszego wskaźnika, niemniej jednak od roku 2015 obserwuje się już tendencję wzrostową (GUS/ BDL 2016 – 41,4%; 2017 – 41,7%; 2018 – 44,3%). Można zatem przypuszczać, że obok zewnętrznych działań pro-edukacyjnych, również interwencja realizowana w ramach RPO WP ma pozytywny wpływ na cel Strategii w zakresie edukacji.

Ostatni **cel Strategii dotyczący walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym** realizowany jest w największym stopniu przez OP 8 i OP 6. W ramach OP 8 współfinansowanej ze środków EFS podejmowane są działania ukierunkowane na aktywną integrację osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę ich zdolności do zatrudnienia, zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych i społecznych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Z kolei w OP 6 realizowane są inwestycje w odpowiednią infrastrukturę społeczną w tym mieszkalnictwo wspomagane i chronione, której celem jest zapewnienie warunków niezbędnych do aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Wśród analizowanych projektów, 248 (wkład UE 80,14 mln EUR) przyczynia się do realizacji ww. celu „Europa 2020”. W ramach OP 8 na koniec 2018 r. *15 970 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęto wsparciem, 3 655 osób objęto usługami aktywnej integracji, 6 373 osoby skorzystało z usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, a 3 520 osób z usług zdrowotnych.* Obok wsparcia realizowanego w ramach RPO WP, które nie pozostaje bez wpływu na

ograniczenie wykluczenia społecznego w regionie, podejmowanych jest szereg innych inicjatyw lokalnych i krajowych, zmierzających do obniżenia poziomu ubóstwa, w szczególności w regionach, w których do tej pory było ono najbardziej odczuwalne.

Analiza danych statystycznych wskazuje, że na poziomie kraju, w odniesieniu do wskaźnika zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, trend spadkowy jest bardzo wyraźny – 2016 r. – 22%, 2017 r. - 19,5 % (GUS/ BDL). W 2016 r. osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Polsce było 8,2 mln. Liczba ta była niższa niż w 2008 roku o prawie 3,3 mln osób. Należy zaznaczyć, że już w 2013 r. udało się osiągnąć cel Strategii przyjęty dla Polski.

Mając na uwadze przedstawioną powyżej diagnozę, należy zaznaczyć, że zakres RPO WP stanowi nie tylko odpowiedź na wyzwania rozwojowe, określone dla województwa podkarpackiego w głównych dokumentach strategicznych i uwzględnia te obszary interwencji, których realizacja przyniesie największe, wymierne korzyści z punktu rozwoju regionu, ale jednocześnie w znacznym stopniu wpływa na poprawę sytuacji społeczno – ekonomicznej kraju i tym samym realizację celów „Europa 2020”.

17 KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

Od początku wdrażania Programu działania IZ ukierunkowane były na osiągnięcie ram wykonania i tym samym uzyskanie rezerwy wykonania. Ustalając harmonogramy naborów w kolejnych latach, w pierwszej kolejności planowano przeprowadzanie konkursów z zakresu realizującego wskaźniki objęte ramami wykonania. W szczególności w 2018 roku wszelkie działania IZ skoncentrowane były na sprawnej kontraktacji oraz rozliczaniu tych projektów.

Jak podkreślono w części 6a, jeszcze rok temu – co przedstawiono w sprawozdaniu rocznym za 2017 r. - na koniec 2017 r. dla niektórych osi priorytetowych RPO WP istniało ryzyko nieosiągnięcia ram wykonania, czy to w ujęciu rzeczowym czy finansowym.

W aspekcie rzeczowym dotyczyło to w szczególności poniższych wskaźników produktu:

- **OP III**
  - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (PI 4a)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na czasookres realizacji projektu niepozwalający na uwzględnienie go w wartości pośredniej. W procesie renegotjacji Programu IZ podjęła działania prowadzące do zmiany metodologii liczenia wskaźnika (dodatkowe uwzględnienie w wartości wskaźnika projektów z PI 4c) i zwiększenia jego wartości pośredniej i końcowej. Podjęte działania pozwoliły na osiągnięcie nowej (zwiększonej) wartości pośredniej wskaźnika.
  - *Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej (przyłącza) (PI 4e)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na opóźnienia w realizacji spowodowane indywidualną notyfikacją pomocy KE. Niemniej jednak w procesie renegotjacji RPO WP, za zgodą KE, IZ zmniejszyła alokację na PI 4e. W wyniku czego wartość wsparcia UE na ten typ projektu była na tyle mała, że nie było zasadnym ustanowienie dla niego odrębnego wskaźnika na poziomie RPO WP (wskaźnik został usunięty z ram wykonania).
- **OPV**
  - *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 13,14) (PI 7b)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na przyjęte przez beneficjentów terminy realizacji projektów, opóźnienia w identyfikacji i wdrażaniu projektów pozakonkursowych. IZ wdrożyła działania przyspieszające realizację RPO WP, w wyniku których wyselekcjonowano grupę projektów pozakonkursowych (własnych), wykazujących wystarczający stopień realizacji, co uprawdopodobniało ich zakończenie do końca 2018 r., a tym samym wliczenie wartości wskaźników do ram wykonania.
- **OP VI**
  - *Liczba wspartych podmiotów leczniczych (PI 9a)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na opóźnienia w zatwierdzeniu map potrzeb zdrowotnych i założone przez beneficjentów terminy zakończenia realizowanych inwestycji. Podobnie jak w przypadku OP V, IZ objęła grupę 7 projektów szczegółowym monitoringiem (zwłaszcza projektów własnych) tak by możliwe było ich uwzględnienie w wartości pośredniej wskaźnika.

• **OP VIII**

- *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (PI 9i)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na małe zainteresowanie beneficjentów aplikowaniem o środki i słabą jakość składanych wniosków. IZ ponownie uruchomiła dotychczas niewykorzystaną w naborach alokację oraz zorganizowała – celem dotarcia do jak najszerzej liczby odbiorców - spotkania informacyjne i indywidualne konsultacje dla potencjalnych beneficjentów.
- *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie i Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie (PI 9iv)* – zagrożenie niewykonania wskaźnika z uwagi na opóźnienia w opracowaniu i wdrożeniu RPZ powodujące opóźnienia w ogłaszaniu konkursów, zewnętrzne uwarunkowania prawne niezależne od IZ (uprzednie testowanie modeli deinstytucjonalizacji usług w ramach POWER).

W procesie renegocjacji programu, IZ za zgodą KE dokonała realokacji środków pomiędzy PI, co wiązało się tym samym ze zmianą wartości wskaźników.

Ponadto zaznaczenia wymaga, iż mając na uwadze nową metodologię wyliczania zasady n+3, w toku renegocjacji RPO WP, KE wyraziła pozytywną opinię w zakresie zmian wartości wskaźnika postępu finansowego *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych* dla wszystkich osi priorytetowych współfinansowanych ze środków EFRR (OP I – OP VI) oraz OP VIII współfinansowanej ze środków EFS. Przyjęcie niniejszego rozwiązania, jak również nacisk położony na sprawną weryfikację wniosków o płatność w II połowie 2018 r., umożliwiły terminowe osiągnięcie ram wykonania dla wskaźnika finansowego w szczególności tam, gdzie dotychczas istniało ryzyko jego niewykonania (OP II i OP VIII).

18 INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013.

Pkt. 18 nie ma zastosowania dla RPO WP.

Lista tabel:

- Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności.*
- Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS.*
- Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS.*
- Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności.*
- Tabela 3B. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego – w odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi.*
- Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS.*
- Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS.*
- Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania.*
- Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu.*
- Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności.*
- Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego.*
- Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”).*
- Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS).*

Lista załączników:

Załącznik nr 1 - *Streszczenie Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WP 2014-2020 za rok 2018.*

Załącznik nr 2 - *Model przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych - EFRR.*

Załącznik nr 3 - *Model przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych - EFS.*

WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH
W SPRAWOZDANIU ROCZNYM Z WDRAŻANIA RPO WP 2014-2020 ZA ROK 2018

BAEL	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
CT	Cel tematyczny
DOFE	Dni Otwarte Funduszy Europejskich
dz.	Działanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
EBC	Europejski Bank Centralny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
ETO	Europejski Trybunał Obrachunkowy
EUR	Euro
FE	Fundusze Europejskie
FOG	Indeks czytelności, określający stopień przystępności tekstu
GBER	General Block Exemption Regulation, (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)
GIS	Geographic information system (system informacyjny służący do wprowadzania, gromadzenia, przetwarzania oraz wizualizacji danych geograficznych, którego jedną z funkcji jest wspomaganie procesu decyzyjnego)
GPR	Gminny Program Rewitalizacji
GSE	Grupa Sterująca Ewaluacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IA	Instytucja Audytowa
IF	Instrumenty Finansowe
IK EFS	Instytucja Koordynująca Europejski Fundusz Społeczny
IP WUP	Instytucja Pośrednicząca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie
IP ZIT	Instytucja Pośrednicząca w zakresie realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
IZ	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
JE	Jednostka Ewaluacyjna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
JST	Jednostki samorządu terytorialnego
KAS	Krajowa Instytucja Skarbowa
KE	Komisja Europejska
KM	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
LPR	Lokalny Program Rewitalizacji
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
MF	Ministerstwo Finansów
MOF	Miejskie obszary funkcjonalne

WYKAZ SKRÓTÓW

MIIR	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
NGO	Organizacja pozarządowa
OP	Oś priorytetowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OWES	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
OZE	Odnawialne źródła energii
pddz.	Poddziałanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
PI	Priorytet inwestycyjny
PIFE	Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich
PKP PLK S.A.	PKP Polskie Linie Kolejowe
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PSBS	Program Strategiczny „Błękitny San”
PSRB	Program Strategicznego Rozwoju Bieszczad
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PT	Pomoc Techniczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (oś priorytetowa X)
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PXL	Peer eXchange and Learning (warsztaty)
PWSZ	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
Pzp	Ustawa Prawo zamówień publicznych
RPD	Roczny Plan Działań
ROF	Rzeszowski Obszar Funkcjonalny
RIS3	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na rzecz inteligentnej specjalizacji
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
RPZ	Regionalny Program Zdrowotny
SK RPO WP	Strategia Komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
SL2014	Aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego
SWR	System Wdrażania Rekomendacji
SZOOP	Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
TIK	Technologie informacyjno - komunikacyjne
UoD	Umowa o dofinansowanie projektu
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WCAG 2.0	Zalecenia dotyczące tworzenia dostępnych serwisów internetowych
WLWK2014	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014-2020
WoD	Wniosek o dofinansowanie projektu
WoP	Wniosek o płatność
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZWP	Zarząd Województwa Podkarpackiego

Tabela transpozycji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:

Nazwa i nr osi priorytetowej (OP)	Nazwa i nr działania (dz.)	Nazwa i nr poddziałania (jeśli dotyczy) (pddz.)	Nr CT	Nr PI	
I. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	1.1 Wsparcie infrastruktury B+R jednostek naukowych	-	1	1a	
	1.2 Badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz ich wdrożenia	-		1b	
	1.3 Promowanie przedsiębiorczości		3	3a	
	1.4 Wsparcie MŚP	1.4.1 Dotacje bezpośrednie		3c	
		1.4.2 Instrumenty finansowe			
1.5 Promowanie przedsiębiorczości - ZIT	-	3	3a		
II. Cyfrowe podkarpackie	2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług	-	2	2c	
III. Czysta Energia	3.1 Rozwój OZE	-	4	4a	
	3.2 Modernizacja energetyczna budynków	-		4c	
	3.3 Poprawa jakości powietrza	3.3.1 Realizacja planów niskoemisyjnych			4e
		3.3.2 Redukcja emisji	6	6e	
	3.3.3 Realizacja planów niskoemisyjnych - ZIT	4	4e		
3.4 Rozwój OZE - ZIT	-	4	4a		
IV. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	4.1 Zapobieganie i zwalczanie zagrożeń	-	5	5b	
	4.2 Gospodarka odpadami	-	6	6a	
	4.3 Gospodarka wodno-ściekowa	4.3.1 Gospodarka ściekowa			6b
		4.3.2 Zaopatrzenie w wodę			6b
		4.3.3 Gospodarka ściekowa - ZIT			6b
	4.4 Kultura	-		6c	
	4.5 Różnorodność biologiczna	-		6d	
4.6 Kultura - ZIT	-	6	6c		
V. Infrastruktura komunikacyjna	5.1 Infrastruktura drogowa	-	7	7b	
	5.2 Infrastruktura terminali przeładunkowych	-		7c	

	5.3 Infrastruktura kolejowa	-		7d
	5.4 Niskoemisyjny transport miejski	-	4	4e
	5.5 Niskoemisyjny transport miejski - ZIT	-	4	4e
VI. Spójność przestrzenna i społeczna	6.1 Rozwój potencjału endogenicznego regionu	-	8	8b
	6.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej	6.2.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	9	9a
		6.2.2 Infrastruktura pomocy społecznej		
	6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej	-		9b
	6.4 Infrastruktura edukacyjna	6.4.1 Przedszkola	10	10
		6.4.2 Kształcenie zawodowe i ustawiczne oraz PWSZ		
		6.4.3 Szkolnictwo ogólne		
6.4.4 Instytucje popularyzujące naukę				
6.5 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej - ZIT	-	9	9b	
VII. Regionalny rynek pracy	7.1 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy – projekty konkursowe	-	8	8i
	7.2 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy - projekty pozakonkursowe PUP	-		
	7.3 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	-		8iii
	7.4 Rozwój opieki żłobkowej w regionie	-		8iv
	7.5 Rozwój kompetencji pracowników sektora MŚP	-		8v
	7.6 Programy profilaktyczne i zdrowotne w regionie	-		8vi
	7.7 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości – ZIT	-		8iii

VIII. Integracja społeczna	8.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	-	9	9i
	8.2 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym prowadzona przez ośrodki pomocy społecznej/powiatowe centra pomocy rodzinie	-		9i
	8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych	-		9iv
	8.4 Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej	-		9iv
	8.5 Wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie	-		9v
	8.6 Koordynacja sektora ekonomii społecznej w regionie – projekt pozakonkursowy ROPS	-		9v
	8.7 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT	-		9i
	8.8 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	-		9iv
	8.9 Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej - ZIT	-		9iv
IX. Jakość edukacji i kompetencji w regionie	9.1 Rozwój edukacji przedszkolnej	-	10	10i
	9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego	-		10i
	9.3 Podnoszenie kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych	-		10iii
	9.4 Poprawa jakości kształcenia zawodowego	-		10iv

	9.5 Podnoszenie kompetencji osób dorosłych w formach pozaszkolnych	-		10iv
	9.6 Wsparcie stypendialne dla uczniów	9.6.1 Wsparcie stypendialne dla uczniów zdolnych – szkolnictwo ogólne		10i
		9.6.2 Wsparcie stypendialne dla uczniów zdolnych – szkolnictwo zawodowe		10iv

